

BIBL. NAZ.
PIA. DI OC.

162
E
31.

BIB. NAZ. NAPOLI

BIBL. NAZ.
VITT. EMANUELE III

162
E
31
NAPOLI

A C T A
SYNODI DIÆCESANÆ

AB ILLVSTRISS. ET REVERENDISS.
DOMINO

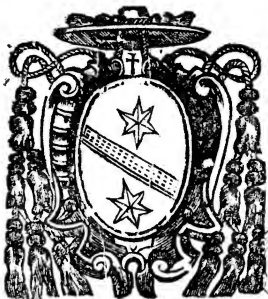
D. BISANTIO
FILII

PATRITIO ALTAMVRANO
DEI, ET APOSTOLICÆ SEDIS
GRATIA

EPISCOPO OPPIDENSI

CELEBRATA

Die vigesima Aprilis anni 1699,

Messanz, Typis Cameral. Vincentij de Amico 1701.
Imp. Can. Silvestro V. G. Imp. Guascone pro Ill. de Giusino Pres.

THE
LIBRARY OF THE
CONGRESS

OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

ACQUISITION
DIVISION

1001
MAY 19 1961

THE
LIBRARY OF THE
CONGRESS
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
ACQUISITION
DIVISION
1001
MAY 19 1961

1001
MAY 19 1961

EDICTVM INDICTIONIS SYNODI

BISANTIVS FILI

Sac. Theologiæ Professor V. I. D. Patritius Altamuranus, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Oppidenfis.

Rimam Synodum Diocesana
celebrare, Deo adiuuante, cupientes, ut Sacrorum Canonũ præcepta, & Sacri Concilij Trid. Decreta sequamur, ne pereat ille fructus, quem ex eo omnes capere possunt; necnon ad augendũ cultum Diuinum, prauosq; mores corrigendos, & moderandos excessus; ideò monemus in Domino sub pænis à Iure Canonico statutis, vel alijs Nobis benè visis, omnes, & singulos Canonicos, ceterosq; de Clero nostræ Cathedralis, Canonicos Collegiatarum nostræ Diœcesis, aliosque Curam Animarum habentes, & Beneficiatos cuiuscumque Ordinis, qui de Iure, vel Consuetudine eidẽ Synodo interesse tenentur, vt die Luna, quæ erit vigesima currentis mensis Aprilis, summo manẽ decenti habitu induti ad Synodum prædictam cõ-

ueniant, quàm in nostra Cathedrali Ecclesia inchoabimus, & Dei annuente misericordia perficiemus, & ut ab ea non discedant, nisi illa expleta, & à Nobis facultate obtemperata benignè hortamur. Igitur omnes Sacerdotes paterna charitate monemus, ut in Missæ Sacrificio in his Synodalibus diebus preces apud Deum effundant pro exaltatione S. Matris Ecclesiæ, concordia inter Principes Christianos, & nostro Ministerio Episcopali, præcipuè in hac Synodi tractatione, ut ea, quæ ad maiorem Dei gloriam, & Diæcesis reformationem magis conueniunt, statuere, & discernere valeamus. Volumus autem, ut hæc Synodi indiçtio affixa in Valvis nostra Cathedralis, & Parochialium nostra Diæcesis, proinde omnes, & singulos interesse debentes afficiat, ac si fuisset singulis personaliter notificata. Datum Oppidi in nostro Episcopali Palatio die duodecima mensis Aprilis 1699.

B. EPISCOPVS OPPIDENSIS.

5

Simile Edictum retroscripto fuit affixum in Valuis Cathedralis Ecclesiæ. Oppidenſis per Matthæum Roſito ordinarium. Miniſtrum Curix Episcopalis ſub prædicta die 12. menſis Aprilis 1699. prout cum iuramento retulit mihi inſcripto præſentis Synodi Notario, necnon Copix eiufdẽ Edicti affixę fuerunt in Valuis omnium Collegiatarum, & Parochialium Eccleſiarum. Oppidenſis Diçeſis per Hieronymum Zaſſarana Miniſtrum quoque dictæ Curix ſub die decimatertia eiufdem menſis, & anni prout etiam cum iuramento mihi retulit. In quorum &c. Oppidi die 13. menſis Aprilis 1699.

B I S A N T I V S F I L I

S. T. P. V. I. D.

Patritius Altamuranus Dei, & Apostolicæ
Sedis gratia Episcopus Oppidensis.

*Admodum Reuerendis Dignitatibus, & Canoni-
cis nostræ Cathedralis, necnon Parochis, ac
totius Diœcesis Clero, salutem in Dño
sempiternam.*

CUm inter præcipua Episcoporum mu-
nia ad spirituale regimen, animarum-
que curam diuina ordinatione dispositum
sit, vt inoffenso pede, & adamussim Eccle-
siastica lura seruentur, ne si Ecclesiarum
Pastores Gregum suorum custodiæ minimè
inuigilent, ab obligationibus suis declinan-
tes adducantur cum operantibus iniquita-
tem, & neglecta legum obseruantia luant,
vindice Deo, meritas pœnas. Ad quod
muneris onus, filij dilectissimi, Nobis licèt
viris imbecillioribus impositum, absque
moratorijs inducijs animum intendimus, &
vndique adimplendo ministerium, collabē-
ti disciplinæ opem ferre, & Gregi forsitan

ali-

aliquo morbo laboranti, salubriora remedia adhibere conamur, quatenus, Diuino Beneficio, abiecta reducere, alligare confracta, infirma consolidare, quærere, quæ perierant, & transgressa emendare, nõ desinamus, admonente Apostolo, quid igitur lex propter transgressionẽ posita est? Propterea huic saluberrimo operi illicò manus admoventes sacrã Synodum, quæ Pastoralis Officij pars est peculiaris, eiusq; Anima vocatur, sancire, & edicere curauimus, & Sac. Conc. Trid. obsequendo statutis presentes Constitutiones edidimus; unde nobis propositum est abusuũ senticetæ ex Agro Domini euellere, & triticũ bonorum operum in eo conferere. Innotescũt enim Diui Augustini monita; videtis, inquit, quomodo sit plena Terra, hinc spinæ, hinc tribuli, hinc fenum surgit; spinas incendite, tribulos eradicare, fenum siccate, semina bona spargite. Sed quia foret incassum sermonem exponere, vbi subditorum aures audire effugiunt, & verbi semen effundere, vbi eorum corda, tanquã inutilis tellus, fructum negligent exequutionis afferre, frustra enim leges conduntur, nisi opere compleantur. Charitate

ided

ideò Paterna Vos omnes hortamur, vt attentos Auditores, sedulosq; factores Vosmetipfos exhibeatis, & quidquid in hac Sancta Synodo statutum est, ad vnguem seruetis. Si autem Synodaliū Constitutionum hucusque abolitio irrepperit, & debita abfuerit exequutio, vegetiorem apprehendite obseruantiam, ne si fortè hæc tam salutaria præcepta exequi renueritis, strictiori iudicio Vos reddatis obnoxios, & pœnis propositis, opus erit, non parentes compescere, quod procul sit à cogitatu nostro, cum in Dei gratia existere, & Charitate prosequi tantummodo exoptemus, vt has Synodales sanctiones in hac militanti Ecclesia rectè custodientes, in illa triumphanti simul æterna retributione fruamur.

*Nota by
Sancta
Synodus
pag: 139-
Liber Sacra
Synod.*

In Nomine Sanctissimæ, & Indiui-
duæ Trinitatis, Patris, & Filij,
& Spiritus Sancti.
Amen.

NOS D. BISANTIUS FILI S. T. P. V. I. D.
Patritius Altamuranus Dei, & Apostoli-
cæ Sedis gratia Episcopus
Oppidensis.

PRO Christiana pietate conseruanda, & mo-
rum reformatione in Ciuitate, & Diœcesi
nostra Oppidensi, ac præcipuè diuino Cultui
mancipatis, de R.R. nostræ Cathedralis Eccle-
siæ Capituli, ac totius Diœcesis Parochorum
Consilio, quæ sequuntur in hac prima nostra
Diœcesana Synodo decernimus, statuimus, &
sancimus.

DECRETVM PRIMVM.
De Præiudicio non inferendo.

PRO remouendis contentionibus, quæ in
Synodalibus actionibus de præcedentia
oriri solent, si contigerit aliquem suo loco
non incedere, vel secundum eius Dignitatem,
ac præminentiam non sedere, vel nominari;
Nemini Ius acquiri, aut præiudicium aliquod

De Fide Orthodoxa, eiusque Professione imp
CAPVT PRIMVM.

Fides nostra Catholica omnium virtutum
fundamentum est, sine qua placere Deo,
(a) ac Regni Cœlestis possessionem adipisci non
potest; ideo ab eâ exordium facere duximus:
cum verò illam non solum interiùs, sed etiam
exteriùs fateri debeamus. (b) Corde enim crea-
ditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad
salutem; ideo cœ omnes Christi fideles semel in
vita, & præcipuè in mortis articulo eam profi-
teantur expressè.

(a) *Apost. ad
He b 11.*

(b) *Apost. ad
Rom. X.*

Fidè verò hanc exteriùs fateri mandamus
per omnes prouisos ac Beneficijs, quibus cura
Animarum subest, infra duos menses post pos-
sessionem adeptam, coram Nobis, vel nostro
Generali Vicario, scilicet for. Sac. Conc. Trid. (c) & Constitutionis Pij Papæ IV. incipientis, IN
LYNCTVM; Ad Canonatus verò, vel Digni-
tates, tam de nostra Cathedrali, quàm in Cole-
legiatis nostræ Diœcesis assumpti, non tantùm
coram Nobis, vel nostro Generali Vicario, sed
præsente Capitulo Fidei professionem emittât;
alias fructus suos non faciant, & Possessio, ca-
pta eis minimè suffragetur; Ad similem profes-
sionis Fidei emissionem teneri omninò volu-
mus, & mandamus nostrum Generalem Vica-
rium, aliosque nostræ Curie Officiales ante
suscptionem officij sub pœna priuationis; Itē
Iudi-Magistros, ceterosque omnes cuiuscumq;

(c) *sess. 24. de
re for. c. 12.*

Scientiæ, seu Artium liberalium Professores, qui eas docendi munus susceperint; tam publicè, quàm privatè prævia nostra, vel nostri Generalis Vicarij licentia in scriptis obtenta, aliàs licentia nulla sit, & poenam excommunicationis, aliasque nostro arbitrio incurrant.

Concionatores etiam Regulares, antequam concionari incipiant, Confessores tam Sæculares, quàm Regulares prima vice ad confessiones audiendas admissi, Aduocati, & Procuratores parrocinantes in causis Sanctæ Fidei, eadem Fidei Professionem facere volumus, & iubemus iuxta Constitutionem Pij Papæ IV. incipientis, *In Sacrosanctis*, aliàs ipso Iure eorum officio, & munere careant.

Ut verè Fides nostra Catholica purgatis erroribus integra, & illibata permaneant, & ne Populus Christianus omni vento doctrinæ circumferatur: omnibus Vicarijs Foraneis, Archipresbyteris, Parochis, Beneficiatis, ac Testibus Synodalibus strictè præcipiendo mādāmus, quatenus si hæreticos, vel hæresis suspectos, necnon Maleficos, Veneficos, Magos, aliosque huiusmodi generis nouerint, statim Nobis, vel nostro Generali Vicario denunciēt, ac etiam eos, qui per hæreticales sermones, vel blasphemias, se suspectos reddūt, vel per annū in excommunicatione inforduerint; non denunciātes excommunicationem nobis reseruata incurrant, nec absoluantur, nisi facta denunciatione, & prævia nostra, vel nostri Vicarij Generalis licentia.

Ne-

Nemini cuiuscunque gradus, aut condignis, liceat legere libros prohibitos, vel domi retinere, sed nobis infra mensem post præsens Synodi publicationem afferât: Lectores verò, & detemptores, poënis, & censuris in Indice librorum prohibitorum contentis afficiantur, nec absoluantur, nisi libris exhibitis, & à Nobis venia obtenta. Scientes, & non dentunciantes, sint ipso facto excommunicati. Qui facultatem habent legendi dictos libros prohibitos, eam Nobis præsentent iuxta Constitutionem sël. Record. Urbani Papæ VIII. incipientis, *Sanctissimus*.

Mandamus denique Cæcellario nostræ Curie, ut librum conficiat, in quo Nomina, & Cognomina omnium, qui Fidei professionem emisserint, describat, cum eorum, & Testium subscriptione.

Forma verò dictæ Professionis emittendæ iuxta Constitutionem Pij Papæ IV. erit V. G.

Ego N.N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Simbolo Fidei &c.

De Blasphemis, & Blasphemia

C A P V T . II.

D Erectabile scelus blasphemia; abstineant igitur peccatores, & desistant à sceleribus tam scandalosis, considerent quàm grave malum sit recessisse à Domino Deo suo, & quàm majus, atque gravius in eum lapides, hoc est

est blasphemias inieciſſe; hinc conqueritur
Iſaia cap. 72. Deus dicens (a) & iugiter quotidie Nomen
 meum blaſphematur. Non obliuiſcantur ergo
 operum Dei, & benignitate ipſius non abuſa-
 tur, memores quod percutiet eos tanquam
 inimicos in poſteriora, & anteibit illos ira, &
 indignatio.

Nos namque prout noſtri Paſtoralis offici-
 ratio expoſtulat, tanto malo occurrere cupie-
 tes, & iuxta nefarii ſcleris impietatem ani-
 maduertere volentes, ſtatuiſmus, vt ſiquis te-
 merè audeat palàm in Deum, Beatam Virgi-
 nem, cæterosque Sanctos, blaſphemias, quæ
 hæreſim ſapiunt, euohere, vel Sanctitatis lau-
 dem Dæmoni tribuere, vt contra eum tamquàm
 de fide ſuſpectum procedatur. Si Clericus ſit
 (b) pro prima vice in carceribus ad noſtrum
 arbitrium detrudatur, pro ſecunda fructibus
 ſui Beneficij, ſi quod habet, per meſem pri-
 uerur, (c) ſi autem, ducatorum viginti quinque
 poena mulſctetur; pro tertia verò omnibus Be-
 neficijs, & ad alia obtinenda inhabilis ſit, & ab
 exercitio ſui Ordinis per annum ſit ipſo iure
 ſuſpenſus.

Si verò Laicus fuerit, iuxta Conſtitutionem
 Pij V. incipientem, *Cum primum*, & Sacrorum
 Canonum Decreta, publicè poeniteat. Parochi
 verò, cæterique in ſortem Domini vocati con-
 tra eos animaduertant (d) arguendo, increpan-
 do, ſiue publicè in Concionibus, ſiue priuatè in
 Confeſſionibus, & quandoque Abſolutionibus
 ſuſpendant; ſi verò adhibitis monitionibus, e-

men-

(b) *Cenc. lat.*
Jub Leone
Nono ſeſſ. 9.

(c) *Bull. Pij*
V. incipien.
Cum primum.

(d) *Cathec.*
ad Paroch.
circa 2. p. 11.
ſub Decal.

mendationis signa non præbuerint, Nobis, vel nostro Generali Vicario deferant, vt ad alia remedia pro eorum Conuersione recurramus.

De Doctrina Christiana

C A P V T. III.

C Vmque hominum natura prona sit ad malum, & pueri si ab ineunte ætate veræ doctrinæ pabulo non nutriantur, facillimè ad vitia labuntur, nec de communi hoste victoriam reportabunt, si in Ecclesiæ palestra bellandi artem non addiscant. Propterea id, quod enixè Sacri Canones, & Sacrum Concilium Tridentinum mandauere (a) exequi volentes, mandamus omnibus Archipresbyteris, Parochis, aliisque curam Animarum habentibus, quatenus singulis diebus Dominicis post prandium ad sonum Campanæ pueros congregent, eosque Doctrinam Christianam, cæteraque fidei rudimenta doceant, nec non ea, quæ ad Cultum Diuinum, Parentum obedientiam, & honorè, ad bonos mores, diuinorumque præceptorum obseruantiam, ad frequentandâ Sacramenta, & quæ ad Christianam Religionem pertinent, sedulo instruant, & declarent. (b) Contrafacientes poenis nostro arbitrio subiaceant. (c) Clerici quoque ad Doctrinam Christianam accedant, alias Parochi eis fidem non faciant pro suscipiendis Ordinibus.

(a) Cap. Omnis ætas 12. q. 1. Trid. sess. 33. c. 12.

(b) Trid. sess. 24. de reform. c. 7. (c) Ensc. de Visit. b. 1. c. 4. n. 17. Ricc. decis. 22. n. 2.

Ignorantes Fidei rudimenta, & necessaria ad salutem, ad contrahendum matrimonium, & ad

& ad Patrimonios Nobis inconsultis non admittantur iuxta Constitutiones Prædecessorum nostrorum : super quo Parochorum conscientiam

(a) *Posseuin.* oneramus. (a)

de off. Cur. c.

4. Nouerint omnes teneri memoriæ commendare Sanctissimum Crucis signum, Orationem Dominicalem, Salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, Præcepta Decalogi, & Ecclesiæ. Si verò senes sunt, & labilis memoriæ, saltem illa virtualiter credant, ut de eis interrogati appositè respondeant.

Confessarij etiam Regulares in Confessione ante omnia interrogent Pœnitentes de prædictis, & si illos omninò inscios nouerint, ad sacramenta non admittant.

(b) *Nicol. inflosc. v. De str. Christ. n. 8.*

Regulares (b) tempore, quo Parochi Doctrinam Christianam docent, non cantent Officia, nec alias functiones in suis Ecclesiis faciant.

De Verbi Dei Prædicatione *CAPVT IV.*

(c) *cap. 11.* **P**rædicationis munus Apostolicum est, quomodo igitur exercendum considerent secularè Concionatores, & memores sint Verborum Ezechielis Prophetæ: (c) & tu fili hominis speculatorem dedi te domui Israhel audiēs ergo ex ore meo sermonem annuntiabis eis ex me) ut sciant non eorum propria, sed Dei verba explanare, & Iesu Christi Euangelium annuntiare.

De-

Debent igitur Prædicatores non aerem inani loquacitate verberare, nec proprii nominis laudem quærere, sed Verborum gravitate, fidelium animas ad virtutes inflammare, & à vitijs deducere; Ut autem sciant, quæ fugere, quæ amplecti debeant, infra scripta statuenda duximus.

Quilibet Concionator, siue secularis, siue regularis munus prædicandi in nostra Diocesi aggredi non audeat priusquam examinatus, & approbatus licentiam à Nobis adeptus fuerit, (a) & fidei professionem emiserit, quàm facultatem à nobis obtentâ Parochis exhibeat, aliàs ad prædicandum non admittatur.

Regulares in proprijs Ecclesijs concionari volentes, nobis prius exhibeant licentiam suorum superiorum, nec non attestationem de vita, moribus, & idoneitate, nostramque benedictionem obtineant, si secus fecerint, excommunicationis penâ nobis reservatâ, ipso facto, incurrant (b) in Ecclesijs verò non suorum ordinum, obseruent admissim contenta, in Bulla præcitata Gregor. XV. & Clem. X. incipiente Superna.

Qui verò ad hoc Apostolicum munus à nobis futerint assumpti studeant vt dictis facta respondeant, inanes argutias omittant, sed sacrâ scripturam iuxta sensum Sanctorum Patrum, ab Ecclesia approbatum, sincerè explanent, servata forma constitutionis Leonis X. (c) aliàs, & prædicandi munere priuentur, & pœnas pro nostro arbitrio infligendas incurrant (d).

(a) *Bul. Greg. XV. incip. inscrutabili, Trid. sess. V. cap. 2. Conc. later sub Leone X. sess. 21.*

(b) *Cap. excommunicatus 5. quid verò de heret.*

(c) *incipien. suprema maffatis.*

(d) *Cõc. colon. 2. part. 6. cap. 20. conc. mag. 4. cap. 50.*

Hortamur omnes Christi fideles vtriusq; sexus, vt tempore Aduentus, & Quadragesimæ singulis diebus concioni intersint. Ecclesiasticis verò strictè præcipiendo mandamus, vt saltem festis, Dominicisq; diebus intersint, sub penis nostro arbitrio, & quò ad Canonicos sub pena priuationis distributionum illius diei (a).

(a) Nicol. in
flos. v. Cano.
nici n. 33. Sac.
C. C. 20. Maij
1580.

(b) citat. con-
stit. Leon. X.

(c) Sac. Cõgr.
20. Martij.
1629. Nicol.
in flos. v.
Prædic. n. 17.

(d) Sac. Con-
greg. 10. Iulij
1619.

Abstineant à nouis minaculis, & doctrinis Apocrifis: quæstiones obstrusas, & curiosas, & omnia incerta dubia falsa, vel quæ falsi suspicionem habent, non proponant (b) Noctu non prædicent, etiam in feria quinta Cænæ Domini, vel sexta in Parasceute, sed die, statuto à nobis tempore (c) pauperes non commendent, etià concionatores Regulares in proprijs Ecclesijs, sine nostra licentia (d)

Mulieres dum concio habetur, sint ab hominibus separatæ tela intermedia,

Syndici, alijq; de Regimine nominent. Prædicatores pro Aduentu; in festo omnium Sanctorum, pro Quadragesima, in die Epiphaniæ, quo tempore elapso, electio ad nos deuoluatur. Eleemosinam verò semper soluant. communitates (e)

(e) Sac. Con-
greg. die 27.
Iunij 1621.

De reliquijs, veneratione Sanctorum, & miraculis.

CAPVT QVINTVM.

Corpora Sanctorum, quos Deus Altissimis decorauit honoribus, & Cælestis effecit Beatitudinis possessores, specialibus debent in-
ter-

terris laudibus venerari. Nè igitur eis debitus auferatur cultus, nec superfluum quid tribuatur, quod rationi congruit sequentibus decretis statuimus.

Reliqui æ Sanctorum in decenti loco, in vase decenter ornato, & sericeo panno inuoluto, sub clauibus obseratæ retineantur, non autem in Tabernaculo Eucharistico. (a)

Mandamus non haberi pro Reliquiis, quæ a nobis, vel prædecessoribus nostris præuia exhibitione attestationum admissæ non fuerint; Ideò adorandæ non exponantur etiam in Ecclesijs exemplis sine approbatione (b) quæ verò non sunt authenticæ, conseruentur in armarijs; Nouas verò introducere sine nostra expressa licentia nemo audeat.

Et quia Reliquias Sanctorum semper præ oculis habere, fidelium pietatem potius, minuit quam auget, volumus. Solemnibus tantum diebus, & præsertim Sanctorum festiuitati dicatis, (c) debita luminum pompa Populo adorandas exponi præuia nostra, vel nostri Generalis Vicarij licentia. Cum processionaliter sunt deferendæ, habita à nobis venia, id fiat à Sacerdote pluuiiali, superpelliceo, & stola induto cum decenti luminum pompa (d)

* Interdicimus eas exponi in sepulchris feria quinta in Cena Domini, vel cū Sacra Synaxis exposita, & infesto solemnitaris corporis Christi (e)

Nemo cuiusvis conditionis existat, audeat partem aliquam licet minimam de dictis reliquijs

* Pro Sepulchris Cile et d pag: 22 et 65.

(a) Conc. mediol. 4. Ganau. in manuali v. Reliquia n.

(b) Trid. sess. 25. de Reliq. Sixt. V. Cōf.

(c) Cap. fin. de Relig. & Vener. Sanct.

(d) Glos. in Cap. non licet dist. 23. Genue. n. prax. cap. 7. n. 6.

(e) Sac. Rit. Cong. 21. febr. 1523.

quijs à loco in quo afferuantur accipere, siue ad finem super se deferendi, vel domi retinendi, aut in alia Ecclesia reponendi, qui hoc fecerit excommunicatione, nobis reservata, incurrat.

Reliquiæ si plures sint, distincta inscriptione notentur ut suus cuique tribuatur cultus, si aliqua insignis fuerit, ante locum in quo conservatur, lampas semper ardeat. Quemadmodum Sanctorum imagines ad excitandum Diuinum cultum, mirifice valent, & ex Sacro, ac Venerabili aspectu deuotionem excitant; Ità si aliqua vanitate sint depictæ, pietatem extinguunt; Quare Urbani VIII. constitutioni, & Sac. Conc. Trid. Decretis inherens (a) Dictas imagines procaci vanitate depictas interdicimus, In dictis verò imaginibus, nec Patroni imago, nec quid profanum depingatur. Priusquam verò ad publicam venerationem in Ecclesiis etiam exemptis exponantur, à Nobis, vel aliis de ordine nostro solemniter benedicantur.

(a) Bulla Urb. VIII. incip. Sacrosancti Trid. sess. 25. cap. de Reliquiis Sanctorum.

Et quia Populus miraculorum nouitate facillime in periculosos labitur errores, & infictam pietatem inducitur, mandamus nulla in posterum noua publicari miracula, nisi prius fuerint à nobis recognita, & approbata (b)

(b) Trid. sess. 25. cap. de Reliquiis Sanctorum. Pia sec. in prax. part. 2. cap. 3. art. 3. n. 8.

De Sacrosanctis Ecclesiis, & Cultu Diuino.

CAPVT SEXTVM.

(c) Cap. 2. de imm. Eccles. in 6.

DOmum Dei decet Sanctitudo (c) ut cuius in pace factus est locus, eius cultus sit cū debi-

debita veneratione pæficus, fit itaque ad Ecclesias humilis, atq; deuotus ingressus, sit in ea quæta conuersatio, Deo grata, insipientibus placita, quæ considerantes instruat, pariterque reficiat.

Vt autem Ecclesia semper fulgeat tanquam Sponsa ornata viro suo mandamus, atq; statui-
mus, vt Parochi, Sacristæ, alijq; ad quos spectat, curent Ecclesiarum, & Altarium nitorem, & singulis saltem Sabathis eas verri, supellestilia verò linea singulis mensibus deabbari.

Nemo operto capite eam ingredi audeat, illamque ingressus postquam aqua benedicta se-
lustrauerit, statim flexis genibus augustissimū
Eucharistiæ Sacramentum adoret, & animadu-
uertat, ne stando, vel sedendo eidem, vel Al-
tari maiori terga vertat.

Strépitus, Clamores, Spatiosa Deambula-
tiones, Vana Colloquia, & omnes sæculares ac-
tiones, præsertim cum Diuina peraguntur Of-
ficia, penitus arceantur. (a) Nec permittendū
est onera portantes vri Ecclesia tanquam Via
publica. Clerici igitur Ostiarij, vel Sacristæ,
quorum munus est, sedulo incumbant hos per-
vios transitus impedire, qui si negligentes fue-
rint, pœnis nostro arbitrio, & contentis in di-
cta Bulla Beati Pij puniantur.

Si quis immemor, quod Ecclesia locus san-
ctus est, in quo preces effunduntur Deo pro de-
licis, & peccatis Populi, temerè ausus fuerit
in ea, eiusque Atrijs, alijsq; locis sacris homi-
cidia

(a) *Trid. ses.
22. cap. de
obser. in Ce-
leb. miss. Pi-
us V. in Cōst.
incipien. Cū
primum.*

cidia perpetrare, aliquem mutilare, verberibus afficere, vel quouis modo grauitè offendere, rixas, vel tumultus excitare, præsertim exposito Sacramento excommunicationis latæ sententiæ Nobis reseruata pœnam incur-

- (a) Conc. Sa- rat. (a) Augustissima Synaxis non exponatur etiam
 bin. c. 18. Cœc. in Ecclesiis Regularium, nisi de nostra licen-
 Mediol. pri- tia in scriptis obtenta, si aliter factum fuerit,
 mum part. 2. tit. de Eccl. Ecclesia ipsa interdicta, & superior eiusdem,
 Pias. in prax. suo officio priuatus, ipso facto intelligatur. (b)
 p. 2. c. 4. art. 8. in fin. Cum verò de nostra licentia exponi contin-
 (b) Sac. Cœg. gerit, in Altari decenter ornato, cum debita
 sub 1. Nou. luminum pompa, non noctis tempore, sed post
 1598. & 10. Solis ortum id fieri permittimus, & ante illius
 Febr. 1626. occasum reponi iubemus (c) Sacerdotes Sæcu-
 Nicol. in flos. lares sub pœna suspensionis, Regulares verò
 v. Euch. interdicti etiam Ecclesiarum hoc obseruare te-
 (c) Synod. neantur.
 Neap. de an. 1646. Decr. 2. de Cult. Eccl.

Temporum deprauata cōditio eò peruenit, vt repræsentationes continentes illustria faci-
 nora Martyrum, aliorumque Sanctorum, aut indeuotè tractentur, aut potius Risum, quàm
 internum cordis affectum, erga illorum gesta, excitent. Ideò non solum profanas, sed etiam
 sacras repræsentationes Nobis inconsultis, in
 Ecclesiis etiam exemptis, prohibemus, præfer-
 tim in Hebdommada maiori, dum in Sepul-
 chro Panis Angelicus custoditur. (d)*

- (d) Cœc. Tol. 22. c. 19. Ni-
 col. lucubr. tom. 2. lib. 3. tit. 1. n. 27.
 Gauant. in Enchyr. v. Representa-
 tio pag. 302.

Extra Ecclesiam nulla actio Scenica habeatur, nisi prius opus faciendum à Nobis, vel aliis per Nos deputatis, fuerit reuifum, & ap-

* Pro Sepulchro S. N. J. C. vide pro-
 actio pag. 65 et pag. 19.

probatum, ac nostra, vel nostri Generalis Vicarij licentia in scriptis obtenta, (a) si secus factum fuerit, Ecclesias interdicemus, & Rectores illarum excommunicationis gladio plectentur. Ecclesiastici cuiuscumque gradus, vel conditionis existant, representationibus tam sacris, quam profanis se non immisceant absque nostra, vel nostri Generalis Vicarij licentia sub poena ducatorum decem pijs vsibus applicandis.

(a) Sac. Cōg. in una Bracaren. apud Nicol. tom. 2. lucubrat. lib. 3. tit. 1. vers. Et nuli. libi.

Omnes Christi fideles dum Missam auscultant, & Euangelium recitatur, stent, quod etiam in Canticis Benedictus, & alijs obseruent; Ad Symbolum verò in verbis (& Homo factus est) genuflectant.

Nemo audeat, vel præsumat absque nostra, vel nostri Vicarij Generalis licentia in scriptis obtenta novas Ecclesias, Cappellas, vel Oratoria construere, (b) Erectas destruere, Dirutas reficere, vel in Ecclesiis iam erectis noua Altaria erigere absque congrua dote nostro arbitrio assignanda, & nisi de necessarijs pro ornatu Altarium provideant. Ecclesiæ verò collabentes reparentur Patronorum sumptibus, si de iure Patronatus fuerint, si Parochiales sumptibus Parochorum, vel quorum interest. Si refici nequeant in profanos usus non conuertantur. Cæmenta, cæteraque materialia in refectio- ne aliarum Ecclesiarum applicentur præuia nostra licentia, & apponatur Crux ob loci reuerentiam.

(b) Pinian. de iure Patr. l. 2. cap. 3. n. 24. cap. Nec- mo de Consecr. dist. 1.

Ecclesiæ omnes etiam Regulares post pulsa-

sa-

fatam Salutationem Angelicam de sero, claudantur, nec aperiantur ante Auroram sub poenis nostro arbitrio, & quò ad Regulares, sub poena priuationis Vocis actiuae, & passivae, exclusis tamen diebus festiuis dictarum Ecclesiarum. (a)

(a) Sac. Cõg.

16. Iulij 1613

25. eiusd.

1603. 4. Mar-

tij 1628. Ni-

col. in flosc.

v. Eccl. n. 10.

(b) Sac. Cõg.

Epif. 5. Mar-

tij 1619. Ni-

col. in flosc.

v. prospectus

n. 1.

Fenestras, per quas è domibus priuatis ad Ecclesias patet aspectus, vel ingressus omnino prohibemus (b) in dictis Ecclesiis nihil profanum reponatur, etiam causa conseruationis; & dum Missa celebratur, nemini arma hastata habere liceat, nisi Curiae Ministris, vel Officialibus, sub poenis contentis in Decretis Conc. Lugdunensis, & in Bulla B. Pij.

Et quia nonnulli iniquitatis filij, & pessimorum genus hominum sub Heremitarum nomine sine lege vagantur, & incertas habent sedes, ac sæpè sæpius multa in Ecclesiis patrant facinora, & criminofam vitam agunt maximo cum scandalò; propterea tanto malo occurrere cupientes præcipimus, quod nullus in posterum tam Laicus, quàm Ecclesiasticus habitum heremiticum assumere, vel deferre audeat, priusquam à Nobis de Vita, Moribus, & Patria fuerit diligenter examinatus, & licentiam in scriptis obtinuerit morandi in certa Ecclesia nostræ Diœcesis, dummodo non sit vxoratus; sub poena carceris formalis per sex menses; & alijs Nobis benè visis. Nullus verò Parochus, aut alius Ecclesiarum Procurator audeat dictos Hæremitas quouis prætextu in Ecclesiis recipere, vel per loca nostræ Diœcesis

que-

de Hære-
mitis -

questuare permittat absque nostra expressa
licentia sub pœna ducatorum quinque.

Cùm autem experientia compertum sit,
Nonnullos perditissimos homines sacri per-
fugij pretextu Ecclesias in Speluncam La-
trônum Conuertisse, quæ reuera Dei Domus
sunt; Necnon Illis tanquam delictorum Asi-
lo abuti, & in Eis pessimè rutos scælera ma-
gis frequentare. Volentes huiusmodi disso-
lutis moribus debitis remedijs occurrere,
præsentis nostri Decreti tenore mandamus
Ecclesiarum Rectoribus, Omnibusq; Alijs,
quibus dictarum Ecclesiarum, Aliorumq; lo-
corum Immuniũ cura subest, nè vltrâ spa-
tium viginquatuor horarum in Parochia-
libus, in Alijs verò vltra tres dies ad eas con-
fugientes, morari permittant, absq; nostra
expressa licentia sub pœna ducatorum decẽ;
Si verò moniti discedere renuant, ad Nos de-
ferant sub pœna prædicta, prout etiam si in
Ipsis Ecclesijs inquietè vixerint, vel aliquod
crimen in Eis morantes commiserint, vt op-
portunè tanto malo occurrere possimus.

Propè Ecclesias Choreæ, saltationes, Co-
mediæ, aliaq; ludrica spectacula, & ludi mi-
nimè fiant, sub pœna Excommunicationis. Nũ-
dinæ, Tabernæ, Animalium stabula, & loca
immunda ab Eis longè distent. Ecclesiarum
pauimẽta pro Tumulãdis Defunctis, nõ effo-
diãtur absq; nostra, vel nostri Vicarij Genera-
lis licentia, & soluta solita elçemosina ducato-
rũ decẽ nostræ Curie pro qualibet vice.

Iudices sæculares non audeant in Eis Reos examinare, Processus conficere, & occisorum Cadauera iudicialiter inspicere tam in Ecclesijs Sæcularibus, quàm Regularibus, vel Actus Iurisdictionales quomodolibet exercere sub pœna Excommunicationis latę Sententię; Si autem Interfectorum Corpora recognoscere voluerint prò capiendo delicto in genere, hoc non faciant Nobis inconsultis, & dictis Cadaueribus extrà Ecclesiã extractis, ser. ser. sub pœna prædicta.

Nemini Cuiusq; Dignitatis, & Conditionis existat, sub quouis pretextu præparentur in Ecclesijs sedes ornatae, postergale, stratum cum Scabello, Baldachinum, & Puluinar absq; nostra venia (a) hoc permittentes, facientes, vel consentientes pœnis nostro arbitrio etiam Excommunicationis punientur.

Administratores, Procuratores, vel Alij quocumq; nomine nuncupentur tam Laici, quàm Ecclesiastici expleto anno administrationis rationes reddant, (b) Nec confirmentur Nobis inconsultis, & rationibus redditis; Nec non statim consignent summam debitã, libros, & supellectilia ad formam Inuentarij confecti.

Altaria non erigantur Nobis inconsultis, & omnia sint constructa lapidibus, vel saltẽ ex lateribus, (c) aliàs sint Ipso Iure suspensa. Non erigantur in locis ubi Sacerdos celebrans terga vertat Ad Tabernaculũ SS. Corporis Christi, habeant omnia necessaria ad ornatum, præcipuè Altariola cum Reliquijs,

(a) *Sac. Cõgr. Epif. 2. Aug. 2994. & 2. Ianuar. 1618.*

(b) *Concil. Trid. sess. 22 cap. 9 Barb. super eod. cap & de potest. Epif. part. 3 al. leg. 76 n 63*

(c) *S. Carol. instrut. fabr. in Actis Eccl. Mediol. Crisp. de Suc.*

& talis sint amplitudinis, vt super Eis possit collocari Calix, & hostia. Non extrahantur extrâ Ecclesiam, nec de vno Altare ad alium absq; nostra licentia sub penis arbitrio, &c.

Pulvinaria Altaris nemo cuiusq; Dignitatibus audeat genibus supponere sub pœna Excommunicationis) d)

*Visit. part.
2. § 6. n. 3.
¶ 5.*

*(d) Gaun.
in Ea Chyr.
v. supellex.*

In Cathedrali nostra seruetur omninò Cæremoniales Episcoporum, & in Ecclesijs Nostræ Diœcesis seruentur Rubricæ Missalis Romani sub pœna suspensionis ab exercitio Ordinis. In Ecclesijs verò Regularium seruetur pariter Cæremoniales prædictum (e)

*(e) Bulla
Glem. VIII
incipien Ex
quò.*

Ab immemorabili tempore, & verustissima hominum memoria singulis annis in primis Vesperis festi SS. Virginis Annunciatæ huius Nostræ Cathedralis Patronæ ab omnibus Parochis Nostræ Diœcesis gradatim præstatum Nobis Obedientia; Mandamus itaq; omnibus, & singulis prædictis Parochis quatenus in dicto statuto Tempore sub pena ducatorum decem à Prædecessoribus nostris inflicta, & in subsidium Excommunicationis, personaliter, vel per procuratores, legitimo tamē impedimēto existente per Nos approbando, ad dictam Obedientiam præstandam, accedant.

DE OBSERVATIONE FESTORVM

Caput Septimum.

Fælicis recordationis Urbanus Papa VIII
ideó in sua constitutione incipien. Vni-
uersa: per Orbem dies festos modificare di-
gnatus est, vt iidem dies festi de præcepto di-
stincti, omni quâ decet veneratione, sanctifi-
carentur, & Cuncti Christi fideles sacrû au-
dire, ac ab operibus seruilibus cessare debe-
ant à media nocte præcedente, vsq; ad me-
diam noctem sequentem; Distis igitur die-
bus festiuis, & Dominicis, omnes rationis cõ-
potes, legitimè non impediti, Missam audiant,
& ab operibus seruilibus quibuscumq; se
abstineant (a) Choreas ducere, fabulas, co-
mædias, aliq; ludrica spectacula facere non
audeâr, sub pœna Excommunicationis. Istrio-
nes, & Mimi his diebus, & toto tẽpore Qua-
dragesimæ ad Theatra non accedant (b)

Strepitus forenses in qualibet Curia sileâr.

(c) Contractus omnes iurati nullatenus fiât
nisi de nostra, vel nostri Generalis Vicarij li-
centia. Prædictis festis, Dominicisq; diebus
Iudices laici non audeant, neque præsument
aliquem pro causa ciuili carceribus manci-
pare, aut Executionem facere sub pœna Ex-
communicationis Nobis reseruatę ipso facto
incurrenda, & Idem seruetur in ferijs à Na-
tiuitate Domini vsq; ad Epiphaniã, & ad Do-
minica Palmarũ vsq; ad Dominicam in Al-
bis inclusiue.

Co-

(a) 9 bulla
Pij V. inci-
pienda cum
primũ cap.
qui die de
Const. distin.
p. & cap. 2.
dist. 3.

(b) 8 Conc.
Afric. cap.
28. & Ma-
gunt. 4. cap.
10.

(c) Citata
Bulla B Pij
§ 7. c. d. fin.
de serijs l. fin.
cod. tit.

Comestibilia, & necessaria pro Infirmis vendantur absq; pænæ incursu, sine strepitu tamen, & foribus Apothecarum semiapercis, in diebus festiuis expleta Missa solemni, (a) exceptis tamen festis primæ Classis in quibus Panem, & res quæ marcesci possunt, vèdi permittimus.

(a) Sac. Cæ-
gr. Epif. de
2. Aprilis
1596. Ni-
col in flos
v. festum.

Vt autem Nemini detur ignorantix occasio hoc præceptum transgrediendi; mandamus omnibus Rectoribus, Parochis, Curatis, Vice Curatis, cæterisq; ad quos spectat, (b) quatenus sub pænis nostro arbitrio &c. die Dominico inter Missarū solēnia, festa de præcepto, & Ieiunia in sequentē Hebdomadam incidentia Populo ad Diuina Congregato, denuncient, & ad eorum obseruantiam admoneant.

(b) Pias in-
prax. par. 2.
cap. 3. n. 13.

Verum quia Nonnulli potiùs pænæ gravitate, quàm Dei timore punguntur, Si quis contra huius præcepti formam inobediens deprehendatur, trium ducatorū pœnam persolvat, ultra solitum pedaticum carolenorū quinque Ministrorum, qui executionem pro eadem pœna fecerunt.

Cum necessitas vrget, vel pietas suadet opera seruilia faciendi in diebus festiuis cefiant præuia nostra, aut Nostri Generalis Vicarij licentia in Ciuitate; In Diœcesi verò de licentia Parochorum, mandantes dictis Parochis, ne fraudem aliquam circa hoc committere audeant.

Mandamus Nostri Vicarijs Foraneis, cæterisq;

terisq; nostræ Curiaë Ministris, quatenus sub
penâ priuationis Officij, & alijs nostro arbi-
trio infligēdis, Contra Transgressores in fra-
ganti repertos procedant ad Capturâ Instru-
mentorum, quibus ad laborandum vtuntur;
Necnon bonorum, quæ vendunt, vel pi-
gnora capiant, & Statim Nobis, vel Nostro
Generali Vicario deferant, & ad applicatio-
nem pijs vsibus procedatur.

*DIES FESTIVI DE PRÆCEPTO
OBSERVANDI Caput VIII.*

IANVARIVS.

1. Circumcisio Do-
mini.
6. Epiphania Domi-
ni.

FEBRVARIVS.

2. Purificatio B. Ma-
riaë Virginis.
24. vel 25. Matthias
Apostolus.

MARTIVS.

19. Ioseph Sponsus B.
M.V.
25. Annunciatio B.M.
Virginis Patronæ.

APRILIS.

2. S. Franciscus de
Paula ex Populi
Consensu, & De-
creto fel. Rec. qu.
Illustrissimi Dñi
Episcopi Plastena

MAIVS.

1. SS. Philippus, &
Iacobus Apost.
3. Inuentio Sanctæ
Crucis.

IVNIVS.

- 29 Natiuitas S. Io-
annis Baptistæ.
29. S. Petrus, & Pau-
lus Apostolus.

IVLIVS.

- 25. Iacobus Apost.
- 26. S. Anna Mater B.
M. V.

AVGVSTVS.

- 4. S. Dominicus Re-
gni Prorektor.
- 10. S. Laurentius.
- 15. Assumptio B. M.
V.
- 25. S. Bartholomæus
Apostolus.

SEPTEMBER.

- 8. Natiuitas B. M.
Virginis.
- 19. S. Ianuarius Re-
gni Patronus.
- 21. S. Mattheus Ap.
& Euangelista.
- 29. Dedicatio S. Mi-
chaelis Archan.

OCTOBER.

- 16. Dedicat. Nostræ
Cathedralis.
- 28. SS. Simon, & Iu-
das Apost.

31

NOVEMBER.

- 1. Festum Omnium
Sanctorum.
- 30. S. Andreas Apo-
stolus.

DECEMBER.

- 8. Conceptio B. M.
V.
- 21. Thomas Apost.
- 25. Natiuitas D. N.
I. C.
- 26. S. Stephan. Pro-
tomartyr.
- 27. S. Ioannes Apost.
& Euang.
- 28. SS. Innocentes.
- 31. S. Syluester Papa

Necnon Festum Pa-
troni cuiuslib. Ter-
ræ, vel Ruris in il-
lo loco tantum le-
gitimè electi, &
per Nos, vel Præ-
decessores Nostros
confirmati.

DE IEIUNIORVM OBSERVANTIA.

Caput IX.

Non immerito Ecclesia Christi Sponsa Ieiunium instituit, illud enim Animæ optima Custodia est, & Temperantiæ Opifex, Tentationesq; propulsat; Imo vt dicta Sancta Mater Ecclesia Canit, Vitia comprimit, mentem eleuat, Virtutem largitur, & præmia: Propterea ea lege seruandum est, vt dum Caro à Ciborum illecebris abstinet, mens hominum pariter à culpa ieiunet, Non enim in sola abstinentia cibi stat nostri summa Ieiunij, aut fructuosè Escâ subtrahitur, nisi mens ab Iniquitatibus reuocetur.

Omnes igitur Christi fideles Vtriusq; sexus Ecclesiasticis legibus subiecti, qui vigesimum primum Annum expleuerint; (a) ad Ieiunium Ecclesiasticum in Quadragesima, Quatuor Anni Temporibus, Vigilijs Sanctorum, & Beatæ Virginis, ac Pentecostes, se teneri meminerint sub reatu peccati mortalis; In quibus diebus Carnes, & Cibos ab ea originem habentes, comedere non audeant, prout in sextis ferijs, & Sabbathis totius Anni, præterquam, si diebus prædictis Natiuitas Domini inciderit. Tempore Ieiuniorum Carnes, Cibiq; vetiti publicè non vendantur, sed priuatim ad Vitanda scandala. Qui tempore Ieiunij Cibi prohibitis vescuntur, Ipso facto Excommunicationis sententiam incurrant

(a) Sylu. v.
Ieiun. n. 18.
Dian in sâ.
cod. v. n. 14

rant tanquam de hæresi suspecti.

Qui aduersa valetudine, vel aliquo alio iusto impedimento detentus, Cibis Pascualibus vesci, necessitatem habuerit, Medici, cuius Conscientiam oneramus, licentiam obtineat, & cum proprii Parochi subscriptione Nobis, vel Nostro Vicario Generali cognoscendam exhibeat, à quo licentiam gratis obtineat, *(b) Conc. To. let. 8. Fagn. in 2. p. 3. Decretal de obser leiun. cap. Consil. n. 7.*

(b) Qui verò facultatem comedendi Oua, & lactinia obrinuerint, sciant ad Ieiunium teneri, si alias ad illud tenerentur.

Nouerint Parochi Eorum munus esse, *(c)* inter Missarum solemnities diebus Dominicis Ieiuniorum dies in sequentem Hebdomadā occurrentium Populo denunciare, illumq; monere, vt non solum in Cibis Corporalibus moderatè se gerat, sed etiam ab Iniquitatibus se absteat, vt Ieiunium sit sibi Mædela, & prò peccatis suffragium. Vt autem dies Ieiunij seruandi innotescant, sequentem Tabulam describi mandamus.

(c) Vgol. de off. Episc. pal. cap. 16. § 3 n. 3. Bar b. de oe Par p. p. cap. 16. n. 2.

DIES IEIUNII DE PRÆCEPTO.

OMnes dies Quadragesimæ à feria quarta Cinerum vsq; ad Sabatum Sanctum inclusiuè (Dominicis exceptis.)

Quatuor Anni Tempora feria quarta, sexta, & Sabato.

Vigilia Natiuitatis Domini Nostri Iesu Christi.

Vigilia omnium Sanctorum.

E.

Vi.

Vigilia omnium Apostolorum, preterquam
Sanctorum Iacobi, & Philippi,

Vigilia Pentecostes,

Vigilia Sancti Ioannis Baptiste,

Vigilia Sancti Laurentij Martiris,

Vigilia Assumptionis B. M. Virginis,

At si Vigilia Sancti Ioannis Baptiste incide-
rit in festiuitate Corporis Christi, transe-
ratur in diem antecedentem, & si alia Vigilia
inciderit in Dominica, Sabato antecedente,
ieiunium celebretur.

DE OFFICIO SACRISTÆ

Caput X.

Sacrista Maior Nostræ Cathedralis Eccle-
siæ, qui vnus ex Canonicis huius Reue-
rendi Capituli est, specialibus prærogatiuis
per Prædecessores Nostros in sua Institutione
fuit decoratus, tam vt Curæ Sacristiæ præ-
sit, quam in percipiendi fructibus, & peruen-
tibus prò stipendio sui Oneris assignatis, &
à dicto Capitulo eis soluendis; Prædictas igitur
prærogatiuas benignè confirmamus.

Nouerit tamen munus suum esse vt Eccle-
sia semper sit munda, & vt decet ornata, om-
niaq; Paramenta, Vestes, Vasa, cæteraq; su-
pellestilia, tam nitida sunt, vt ad reuerentiã,
& Deuotionem excitent omnes; Si quid ve-
rò immundum, scissum, aut non benè con-
cinnatum inuenerit, Nobis singulis mensibus
referat, vt sicut necessitas expostulat, statim
prouidere valeamus.

Se-

Sedulo incumbat, vt **Altaria** sint decenter ornata, cū duobus saltem **Candelabris**, **Maius** autem sex deauratis, vel ex **Oricalco**, cū **Carta Gloriæ**, **Cruce** cum **Imaginem Christi Crucifixi**, **Euangelio S. Ioannis**, & **Tabella** prò lotione manuum, duobus **Puluinaribus**, tribus **Mappis lineis**, quarum vna ex vtraque parte, **Terram attingat**, & **Tela colorata** ad euitandam puluerem. **Pallia** sint colorata, prò varietate **Temporis**; **Supellestilia** lineae purganda, & **Altarium linteamina** mutanda non differantur vltra mensem. **Lauacrum** quolibet mane aqua purissima sit plenum ad abluendas manus **Celebrantium**, & bis in **Hebdomada** apponatur **Mappa nitida** pro tergendis manibus. **Ecclesia** diligenter verratur, & aqua lustralis renouetur in fontibus ad octo dies.

Curet expellere à **Sacristia** **Laycos**, dummodo **Missis** non inferuiant, **Pauimentum** Illius sit ab omni **Sorde** purgatum, & in **Turri Campanilis** nè quid immundum, vel inhonestum fiat, aliàs sciat **Nobis** rationem redditurum esse. **Campanæ** non pulsentur, nisi horis statutis, & cum **Temporis** opportunitas exegerit, ita ut illarum pulsatione **Tempus** **Matutini**, **Missæ Conuentualis**, **Vesperarum**, aliarumque **Sacrarum functionum** dignoscatur.

Et quia **Parochi** **Nostre Diœcesis** à **Nostre Cathedrali** **Olea Sacra** quolibet **Anno** accipiunt, illa portanda non consignent, nisi

Clericis in Sacris Constitutis; Nec audeat præ Illorum dispensatione aliquid etiam spontè datum recipere, sub pœna suspensionis Nobis reservatæ quacunq; Consuetudine, etiam immemorabili, non obstante.

Sub eadem pœna suspensionis mandamus dicto Sacristæ quod singulis diebus referat Nobis, vel Nostro Vicario Generali Clericos, qui à seruitio Ecclesiæ defecerunt in illo Die, seruata forma Tabellæ in Sacristia affixæ, vt debitè providere valeamus.

In Sacristijs tam Nostre Cathedralis, quàm aliarum Ecclesiarum Nostre Diœcesis ad sit liber in quo Sacerdotes Celebrantes Missas Celebratas ex obligatione quolibet die describant; Si per octo dies defecerint, Sacrista in dicta Cathedrali, & in alijs Ecclesijs Diœcesis Rectores Nobis referant sub pœnis Nostro arbitrio irrogandis.

Tandem studeat præfatus Sacrista omnia diligenter peragi, quæ ad Dei cultum, Sacristiæ directionem, & Ecclesiæ ornatum spectant.

*DE ARCHIPRESBITERIS, PAROCHIS,
alijsq; Curam Animarum habentibus
Caput XI.*

Parochis præcipuè, ceterisq; Curam Animarum habentibus fuit dictum Vos estis Sal Terræ, Vos estis lux Mundi, hi enim Oves Christi prætioso sanguine redemptas, & eorum
sum

rum Curæ commendatas in Caulam Domini Congregare tenentur, nè Spiritualiũ Bestiarum per offusas Noctium Tenebras paterentur incurfus. Sciant igitur omnes ad Animarum dirigendarum gubernacula præelecti, quod ad hoc fuerunt Ecclesiæ Dei præpositi, vt non solum sibi ipsis benè viuant, sed alijs, de quorum Animabus rationem sunt redditori, aliàs qui erunt homines per quos ab eis error auferatur, cum illos elegerit Deus, per quos errores auferat Ceterorum? Ab eorum enim Vita Plebs regulatur tanquam se ea, quæ à Curatis fiunt quilibet seipsum imitari debere, dijudicet.

Vt igitur tanquam veri Pastores, nō Mercennarij, Oves proprias agnoscere, & proprijs nominibus vocare valeant, quilibet ipsorũ habeat quatuor Libros distinctos, nitidos, & à parte exteriori pergamena Circumtectos, in quibus numerum Baptizatorum, Confirmatorum, Defunctorum, & Coniugatorum cum Nominibus, & Cognominibus distinctè describat, (a) singulis verò Annis antè Dominicam Palmarum, numerum Animarum, in sua Parochia existentium, Ostiatim ad præscriptum Ritualis noui Romani in scriptis enumeret. Contrafacientes decem librarum Cerae albæ elaboratæ pœna inremissibiliter puniantur.

(a) Barb. de
off. Parochi
p. p. cap. 7.
n. 2. Possen.
de off. Cura.
ti lib. 2. cap.
3. n. 24.

Sedulò incumbant nè aliquis Infans Baptismatis Sacramento non munitus, vel adultus Infirmus absq; Sacramentis Penitentia, Eucha-

Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis, vel sine Animæ Commendatione decedat sub eadem pœna decem librarum Cerae albæ elaboratæ si eorum culpa hoc acciderit; propterea sepæ sæpius Parochianos Egrotos visitent, & cum nouerint illos morri proximos, Sacrosanctis Ecclesiæ Sacramentis reficiant, ad desiderium Vitæ æternæ, & spem de Diuina misericordia excitent, Sacrasq; preces in Animæ commendatione recitent, hortantes cor, vt patienter pro Christo Domino mortem subeat, Ac fidei, spei, & Charitatis actus eliciât. Animarum Curam per se ipsos exerceant, (b) si aliter per Nos non fuerit dispositum. In diebus festiuis primæ Classis Stola, & superpelliceo induti ad Confessiones audiendas sint parati, ne Oues Christi esuriant, & nō sit qui frangat eis panem.

Et vt Animas sibi commissas in semitam mandatorum Dei permanenter dirigere possint, semel, saltem in Hebdomada Parochiam perlustrent, & diligenter prospiciant, an intra illius fines publici Peccatores existant: (a) 23. Concubinarij, Adulteri, Blasphemi, Detractores V,enefici, Sortilegi, matrimonio diiuncti, Vfurarij (b) Odia, Inimicitia, aliaq; similia mala; An quis Maleficijs inseruiat, quos omnes paterna obiurgatione Compellant. Quod si monitionibus obdurescent, Nobis, vel Nostro Generali Vicario deferât, vt opportunis remedijs dictis Criminibus occurramus.

In

(a) cap. Con-
cubina 32 q.
2. cap. dicat
32 q. 4.
(b) cap. 2. §
porro 3 q. 7
leg Imbrebri
C ex quibus
Caus.

¶ In proprijs Ecclesijs detineant Olea Sacra, Cathecumenorum, Chrismatis, & Infirmorum; repōsita in tribus Vasculis Æreis, vel Stanneis in loco ad hoc destinato conseruata, clauibus, vel Veste ferreo clausa, in quibus Vasis Nomina Oleorum sint distinctè descripta. Elapso Anno renouentur, Vetera illicò in lampadibus comburantur, & combusta proijciantur in Sacrarium.

¶ At quia Verbi p̄dicatio proprium Parochorum munus est, (c) propterea Animarum (c) *Trid. sess. 24. de ref. c.* Pastores festis, Dominicisq; diebus inter Parochialis Missæ Solemnia aliquid ex eis, quæ *4. c. 8.* in Missa leguntur pro sua, & Audientium capacitate exponant, etiam lingua vernacula, & ea qua videbitur breuitate Viria, à quibus abstinere, & Virtutes, quas sectari debēt, familiari sermone edoceant; Dies festos de præcepto, & Ieiunia occurrentia annuncient; Si verò negligentes fuerint p̄nis Nostro Arbitrio puniantur. Pauperum, Pupillorum, Viduarum, Virginum, aliorumq; miserabilium Personarum præcipuam curam habeant, & quantum possunt illis subuenire studeant, ac Nobis denuncient, vt Eis succurrere valeamus.

¶ Si quos nouerint post Octauam Paschatis non Confessos, & Sacra Synaxi resectos ad adimplendum Ecclesiæ præceptum, Nobis, vel Nostro Generali Vicario statim referant, vt eos p̄nis a Sacris Canonibus impositis coercere valeamus, aliàs contra dictos Parochos

rochos procedemus. Decernentes insuper illos tantummodo præcepto Pascali satisfacisse, qui in propria Parochia, (a) vel in alia Ecclesia de proprij Parochi licentia communicauerint.

(a) *cap. quacumque x. q. p. Pias. in prax. p. 2. c. 3. art. 3. n. 28*
 (b) *Trid. sess. 23. de refer. cap. 16 Genuā in prax. cap. 48. n. 5.*
 (c) *Barb. de off. Parochi p. 2. cap. 16. n. 35.*
 Sacerdotes alienę Diçcesis in suis Parochialibus Ecclesijs celebrare non permittant, (b) sine literis commendatarijs eorum ordinarij, & præiua Nostra licentia Quæstores eleemosinarum non admittant absq; Nostra licentia in scriptis obtenta, (c) quam illis exhibeant priusquàm quæsturare incipiant, vt animaduvertere possint an ea quę in dicta licentia præscripta sunt, rectę obseruent.

DE RESIDENTIA

Caput XII.

(d) *Trid. sess. 6. de reform. cap. 2. & sess. 7. de reform. cap. 3. sess. 23. de reform. cad. p.*
 S Ac ri Concilij Tridentini Decretis inherentes, (d) decernimus, & strictę precipiendo mandamus omnibus, & singulis curę Animarum habentibus, nē audeant à propria Parochia vlla de causa discedere pernoctaturi per duos, vel tres dies, sine Nostra licentia in Cathedrati, & in Diçcesi Vicarij foranei loci.

Vltra verò tempus prædictum abesse non possint, nisi obsenta prius à Nobis, vel Nostro Vicario Generali licentia in scriptis, relicto Idoneo substituto à Nobis approbato, & cum congrua stipendij assignatione. Licentia verò non concedatur, nisi ex vrgenti causa.

sa iuxta Sacri Concilij Tridentini Decreta;

(a) Si verò contra fecerint, sciant non solum mortaliter peccare, & fructus suos non facere pro rata Temporis, sed etiam grauissimas penas Nobis bene visas esse incursumos;

(a) *Trid. sess. de Refor. cap. p. Bart. de off. Parochi p. p. e. 8.*

Insuper Curati omnes in proprijs Ecclesiarum Domibus habitent; quæ si deficient, in propinquieribus Ecclesiæ infra fines Parochiæ, ut Gregis sibi Commissi necessitatibus occurrere possint, & presto sint (b)

(b) *Pias. in prax p. 1. cap. 2. a. t. 3. n. 7. Garz de Benef. p. 3. cap. 2. n. 179.*

Canonici tam nostræ Cathedralis, quam Collegiatarum Ecclesiarum Nostræ Diocesis, alijq; omnes, qui ad Residentiam tenentur personalem ab ea non discedant Nobis inconsultis sub penis Nostro arbitrio, & ab eodem Sac. Conc. Trid. præscriptis, non derogatis tamen penis, si quæ sunt ex statuto, vel Consuetudine dictæ Nostræ Cathedralis contra absentes, & inseruientes, quas noster Vicarius Generalis ad vnguem exequi curabit.

Ecclesiastici omnes tam in Sacris, quam in Maioribus constituti abesse minimè audeant à Diocesi ultra Hebdomadam absq; Nostra, vel Nostri Generalis Vicarij licentia sub pena rotulorum duodecim Cerae albæ elaborata pro qualibet vice incurrenda, nec per diem extra Regnum sine licentia prædicta sub penis Nobis benè visis. Licentia verò sine legitima causa, nec indignis concedatur.

DE SACRAMENTIS IN GENERE
Caput XIII.

AD instaurandam humanam Naturam deprauatam nostri Protoplasti preuaricatione Christus Dominus septem Sacramenta instituit, ex quibus tanquam ex septē fontibus omnis spiritualis gratiæ Copia emanar.

Licet Sacramentorum validitas non pendeat ex bono, vel malo Ministro, attamen, quia Sancta Sanctè tractari decet, Ministris, quibus eorum Cura demandatur, sedulò in-
nigilandum est, vt ab omni peccati macula mundi sint, & si mortiferi peccati labe se fe-
datos esse nouerint, non animo irreuerenti illa ministrent, sed prius Confessionis lauacro, vel saltem Contritionis subsidio se purificent, & Stola, ac superpelliceo induti quæ decet puritate, illa conficere curent; Et quia præter Animæ probitatem in Ministris, dum Sacramenta Conficiunt, requiritur etiam In-
rentio, Actualis scilicet, vel saltem Virtualis absoluta faciendi, quod facit Ecclesia, & Christus Dominus instituit; Ideò quò ad fieri potest Actualis intentio est procuranda, quæ in eo consistit, vt cum quis Sacramentū conficit de eo conficiendo actu cogitet, & simul conficere intendat; Sed quia hoc non est semper in potestate Nostra, Ideò sufficit Virtualis, quæ est quando præcessit Actualis, &
de

de presenti non est propter aliquam mentis abstractionem, tunc enim virtute illius conficitur Sacramentum.

Ad Sacramentorum validitatem tria requiri perspicuum est nempe Materiam, formam, & Intentionem Ministri; studeant igitur illi singulis Sacramentis distinctam, & propriam materiam adhibere, & curent non tantum de eius substantia, sed etiam de perfectione qualitatis, ut ea nitida sit, & ex optimis, ac selectioribus, quæ haberi possunt, quibus debitam formam Verborum copulatiuè coniungant, in nihilo immutatam.

In solemnī Administratione Sacramentorum seruentur Ritus, & Cæremoniæ ab Ecclesia præscriptæ (a) quæ si absq; necessitate omittantur, sciant Ministri peccatū mortale committere, (b) His enim externis Ritibus, & Cæremonijs deuotio fouetur, Intellectus eruditur conseruare memoriam Ministeriorum, quibus abundant, & Diuinus Cultus augetur (c).

Quamuis Munus Ministrandi Sacramenta in Ecclesia Dei à solis Presbyteris sit obeundum, ratio tamen Pastoralis Officij sollicitè nos admonet, ne omnibus sit æqua potestas illa Ministrandi, si nulla vrgeat necessitas: Ideò presenti Nostra lege sancimus, ut in posterum nullus Sacerdos, etiā Regularis, quouis Priuilegij prætextu, audeat ministrare Sacramentum Baptismi, Matrimonij, Extreme Vnctionis, & Sacre Eucharistiæ pro præcepto

(a) *Rituale Rom. sub Paulo V. editum.*
(b) *Paul. V. Bull. 35. præfixa Ritual. Pius V. in Cathec. Rō. p. 2. Trid. sess. 7. c. 12.*
(c) *Concil. Tolet. 4.*

Paschali adimplendo, nisi Parochus, vel alius Sacerdos Sæcularis de eius licentia, dummodo periculum Mortis non urgeat, vel præcedente nostra, aut Nostri Generalis Vicarij licentia.

(d) *Matth. x. cap. quid p. 9. p.* Et quia quæ gratis accepimus Sacramenta gratis administrare debemus (d) Quilibet Sacerdos caueat ne pro eorum Administratione Verbis expressis, nutibus, aut pactione quidquam prorsus, vel minimum petere, aut

(a) *Cap. non satis & cap. Consulere de Simonia Pias. in prax. p. 2. cap. 3. art. 3. n. 11.* exigere præsumat (a) etiam à Spontè danti-
bus (b) si secus fuerit, non solum penis à Sacris Canonibus contra Simoniacos præscriptis, sed alijs Corporalibus, & pecuniarijs à Nobis plectetur; Si verò adsit consuetudo quod aliquid accipiatur, vel stipendij nomine, vel pro eleemosina detur, dummodo fiat sine pacto, & prius Sacramentum liberè conferatur, id accipi potest sine penæ incurfu (c)
(b) *Sac. Congr. Conc. p. Februarij. 1593. Gauat.*

in manuali v. Sacram. n. 4.

DE SACRAMENTO BAPTISMI

Caput XIV.

(c) *Cap. ad Apostol. de Simon. Pias loc. cit.*

(d) *Ioan. 3.*

INter alia Sacramenta primum locum tenet Baptismus, quia Concilijs, & Patribus illorum Ianua vocatur, sine quo saltem in Voto Nemo potest intrare in Regnū Cælorum, ut ait ipse Christus Sacramentorum Auctor (d) Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei, quod significare volens Saluator noster ubi à Ioanne in Iordane baptizatus fuit,

fuit, statim aperti sunt Celi, (e) maxima igitur Sanctitate ministrari debet; Hinc Parochi, qui tanti Sacramenti Ministri sunt, priusquam ad illud ministrandum accedant, mente recolant quid acturi sint, ad Deum mentē eleuent, quem enixē precentur, ut eis assistere benignē dignetur.

Et si omnis aqua Naturalis in hoc Sacramento sit materia apta, cum Christus ipse ad regenerandas Animas illam eleuando pro materia destinaret, non ideo omni aqua elementari, absq; necessitate, Adulti, vel Infantes baptizandi sunt, sed ea tantum, quæ Sabato Sancto, & Pentecostes solemni Ecclesiæ ritu fuit benedicta, ea verò super Caput baptizandi contactu successiuo ita infundatur, ut non solum Capillos, sed etiam Cutem tangat, & Caro Ipsa ablui intelligatur. Ministri verò curent simul cum materia distinctē, & clarē Verba formæ proferre, quam tantquam necessariam Sancta Mater Ecclesia semper retinuit; Ea verò est (Ego te Baptizo In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti) Riteque, ac rectē obseruet ceteras Cere monias in Rituali Romano præscriptas sub pena suspensionis. Quamuis omnis homo Vsu Rationis Compos, & Intentionem habens baptizandi, huius Sacramenti Minister tempore necessitatis (a) esse possit, tamen ne defectus aliquis in Eius administratione cōtingat, mandamus, ut soli Parochi, quibus pro Pastoralis Officii facultas est deman-

(e) in Epi-
ph. Domin.

(a) Bonac.
de Sacram.
disp. 3. q. 2.

p. 2. n. 3 La-ym. lib. 5. trakt. 2. cap. 7. u. 2. ta, solemniter baptizandi munus exerçant: Cum verò necessitas urget, & Parochus haberi nequit, omnes siue mares, siue fæminæ possunt esse Ministri, seruetur tamen gradus, prærogatiua Ordinis, aut sexus, aut ætatis, itaut Sacerdos præferatur Clerico, Clericus Laico, & Vir Mulieri,

(b) Castrop. de Baptism. disp. vn. q. 9. n. 2. Barb. de potest. Pa-roc. p. 2. cap. 18. n. 11. Parochus alienus Infantem alterius Parochiæ sine Parochi proprii licentia (b) baptizare solemniter non præsumat, & si hoc fecerit, vltra mortalis peccati reatum, alias pænas Nostro arbitrio reseruatæ incurret; Si alijs, præter Curatos, facultas baptizandi cõcedatur, vt Sacramentum rectè conferatur, Parochus dummodo legitimè non sit impeditus assistat, & curet baptizatum in libro Parochiali describere,

Et quia valdè à ratione alienum est hoc Sacramentum extra Ecclesiam ministrari nulla impellente necessitate, Nemini liceat

(a) Clem. v. nica de Bapt. Rit. Rom. de Bapt. in Rubr. de temp. et loc. admin Bapt. in Domibus priuaris (a) Oratorijs, vel Cappellis baptizare sine Nostri, vel Nostri Generalis Vicarij licentia; Omnes igitur Infantes hoc sacro abluantur lauacro post solis ortum, (b) & ante illius Occasum in Parochialibus. Si quis verò extra Parochiam baptizare vsus fuerit, per Annum ab exercitio sui Ordinis sit suspensus.

(b) Act. Eccl. Mediol. lib. 2. tit. 24. de Bapt. cap. 24. Gauan. in Man. v. Bapt. n. 2. Cum igitur urget necessitas vt Aliquis Demi baptizetur, præuia nostra licentia, Parochus curet eum ad Ecclesiam deferri ad supplendas solemnes Cæremonias, & prius di-

diligenter inquireat ab ijs, qui baptismum in tali periculo administrauerunt, de materia, forma, & Intentione, & si non constiterit rectè, ac rectè Infantem fuisse baptizatum, Iterum illum baptizet sub conditione, si non es baptizatus, Ego te Baptizo In Nomine Patris &c. Infantes expositi, hac pariter conditione rebaptizentur, (c) nisi verè constiterit per Testes fide dignos, vel per schedulam fuisse baptizatos.

(c) Ricc. de
cis. 327. n. 9
Barb. de off
Par. p. 2. c.
18. n. 42.

Hac nostra lege sancimus, & stricte præcipiendo mandamus Parentibus, nè ultra tri-
duum post filiorum Natiuitatem, baptismum differant, quod patiter seruari volumus in Baptizatis privatè necessitatis causa, vt ad Ecclesiam ducantur pro supplendis alijs Cere-
monijs.

Parochi etiam diligenter inquireant, an Obstetrices in suis Parochijs degentes rectè earum Officium exerceant, & an omnia sci-
ant, quæ ad huius Sacramenti validitatem requiruntur; Eas pariter instruant, nè faciles sint in Conferendo Baptismate, nisi cū periculum vrget; Vt formam sciant, simulq; materiam adhibeant, Aqua Simplici, pura, & naturali tantum pro materia vtantur, Illamq; semper paratam habeant, & Intentionem faciendi, quod agit Sancta Mater Ecclesia. Obstetrices verò singulis annis Parochi Examinij se subiiciant. Si quæ verò Mulier non examinata, nec approbata, & impedita tale munus exercere præsumpserit, (a).

Ex-

(b) *Conc. Mediol. 5. Causan. in Man. v. Baptismus n. 3. 26.* Excommunicationis sententiam subeat, & eadem Excommunicatione sit innodata, si Infantem in vna Parochia natum, in Aliam transferat baptizandum, sine proprii Parochi venia.

Moneant pariter Curati Parentes baptizatorum, nè, sub Excommunicationis pena, per primum Annum Natiuitatis, Infantes in eodem lecto cum Ipsiis, vel eorum Nutricibus dormiant ob suffocationis periculum, & si casus acciderit, & suffocatio subsequatur, illam ipso facto incurrissè decernimus.

Ad abolendam omnem Corruptelam, quæ in Nominibus imponendis incidere potest, Curent Animarum Pastores, vt Nomina, quæ Baptizandis imponuntur, non sint Turpia,

(b) *Rit. Rom. tit. de Sacril. Cato. p. 2. c. 2. n. 75.* ridicula (b) Gentilium, vel impiorum hominum, sed eorum, qui Sanctitate, & Virtutibus floruerunt, vt illis eorum Vita sit exemplum, quorum Nomina susceperunt. Idem,

(c) *leg. ad cognoscendum cod. de inge. & manum.* Nomen diuersis filiis imponi minime permittant, & ad dignoscendos singulos, (c) singula Nomina imponantur.

Patrini, & Commatres in hoc Sacramento plures non admittantur, sed vnus, vel saltem

(a) *Trid. sess. 24. de Refor. matr. cap. 2.* duo, quorum Alter sit Vir, altera Mulier iuxta Sac. Conc. Trid. Decretum. (a) Hi verò ad Infantem è Sacro Fonte leuandum, non se

(b) *Possèdè de off. Curati cap. 6. n. 2. Bñ. b. de off. Par. p. 2. cap. 18. n. 21.* intrudant, nisi à Parentibus fuerint requisiti, & in eorum defectum à Parocho. (b)

Parochi moneant Paternos de Cognatione Spirituali contracta inter ipsos, Baptizatum,

tum, Patrem, & Matrem illius, quæ primum Gradum non excedit, ac de eorum obligatione erudiendi Baptizatum in rudimentis fidei, & bonis Vitæ moribus, quoties Parentes in his docendis negligentes nouerint.

Aqua, qua manus Sacerdos lauit, in Sacramentum reiiciatur; Sal verò benedictum feruetur, ad tollendas superstitiones. Galantichæ, vulgò Coppulæ lauandæ, non transmittantur sub pœna Excommunicationis, vt tollatur Opinio, quod ex hoc oriatur Spiritualis cognatio.

A Patrinatorum munere reiiciantur proprii Genitores seclusa necessitate, qua urgente, sciant Cognationem non contrahere, (c) pariter repellantur, qui decimumquartum Annum non attingerint (d) Regulares, (e) Excommunicati, Interdicti, Concubinarij, publicæ Meretrices, publiciq; Peccatores, fidei rudimenta nescientes, (f) qui Paschale præceptum non adimpleuerint, (g) & non confirmati (h) & Ceteri Omnes Infames.

Patrini, qui fuerunt in Baptismo tempore necessitatis, hi omninò adhibeantur in Carechismo. Ecclesiastici Omnes in Sacris Constituti Patrinatorum munus non subeant, nisi de nostra, vel Nostri Vicari Generalis licentia sub pœnis nostro arbitrio (i) Diuus Carol. in sua Synod. Diœces. 2. decr. 17.

(c) Cap. Cri
min. 30 q p

(d) Cœc. Prou
Mediol. 5.

Gauen. in
man. v. Bap

tism. n. 18.

(e) Cap. non
lic. de Con

seru. dist. 4.

(f) Rit. Rom
de Sac. Bap

Rubr. de Pa
trinis.

(g) Cœc. Prou
Mediol. p.

Gauen. in
man. v. Bap

n. 19.

(h) Cœc. Me
diol. & Ga
uat. vbi sup.

n. 17.

DE SACRAMENTO CONFIRMATIONIS
Caput XV.

HVmanæ salutis Auctor Christus Dominus, ut eximium suum Amorem erga filios demonstraret, Sacro Baptismate nos regeneravit ad Vitā, & Oleo Sacræ Vnctionis roboravit ad pugnam, tanto enim Sacramento muniti, ut Christi Athletæ fidei persecutores fortiter dimicando superamus, & ut veritatis Alumni, Diabolo, & tentationibus eius resistimus, Et contra Carnis Imperium, roboramur; Ideo Sanctè, & Religiose à fidelibus est recipiendum.

(a) *Diu. Th.* Et licet, tantæ necessitatis non sit (a) Ut
3. p. 9. 72 *art.* cum Baptismo comparari possit, tamen ex
3. ad quartū Dignitate Ministri, qui solus Episcopus est,
(b) *Cap. Pres.* (b) quodammodo eo Nobilius existit.
byteris de
consecr. dist.
4.

Parochi partes erunt Populum illius Dignitatem docere, ut puro Corde, & Corporis modestia ad illud accedant; Et quia Sacramentum hoc iterari non potest, moneat Eos, qui semel illud susceperint, ne iterum accipiant. Cum igitur Nos illud Ministraturi sumus, Curati denuncient tempus, quo omnia necessaria præparentur, & Parentes offerant Confirmandos suæ Curæ Subiectos, qui frontem habeant mundam, & Capillos aptè Cōpositos.

Qui Confirmandi sunt, si sunt Adultri, sci-
ant Orationem Dominicalem, Salutationem

An-

Angelicam, Symbolum fidei, & præcepta Decalogi (c) Non sint aliqua Censura, vel publico Crimine notati, vel in Paschate non Communicati; Et si peccati mortalis macula se foedatos nouerint Pœnitentię Sacramēto, (d) vel Contritionis actu, cum proposito Confitendi, Diuinam gratiam consequi narrantur,

Et quamuis ad suscipiendum Sacramentū nulla præscribatur ætas, cum omnis homo Sacro Baptismate renatus, Confirmari valeat; nolimus tamen Minores quinquennio admitti, vt saltem sint Vsu rationis Compotes, & fidem in Baptismo susceptam confiteri possint, & Alapæ in faciem incussæ (a) recordari valeant,

Plures Parrinos in hoc Sacramento non admittimus, nisi Vnum tantum Compatrē, vel Commatrem (b) nec Masculus fœminæ, aut fœmina Maris sint Susceptores, (c) sed Vnusquisq; sui Sexus Conditionem sequatur. Quilibet Vnum, aut saltem duos Confirmandos eodem die suscipiat, non plures.

Si Confirmetur Paruulus, Patrinus eius brachium dexterum teneat, & Episcopo offerat confirmandum, (d) Adultus verò ponat dexterum pedem suum super pedē dexterum Patrini. Fœminæ confirmandæ separatæ à Viris accedant (e) Confirmari omnes ab Ecclesia non discedant, nisi benedictione Pontificis accepta.

Curati Omnes habeant librum in quo No-

(c) Pontif. Rom. Conc. Prou. Mediol. lib. 3.

tit. 27. de Vnff. cap.

(d) Pias. in prax. p. p. cap. 2. art.

2. n. 5. Pias V. in Cath. p. 2. cap. 3. n. 18.

(a) Bon. de Sacra. disp. 3. q. vn. p. 4. prop. 2. n. 9. Barb. de pot. Episc.

p. 2. all. g. 30. n. 26.

(b) Cap. nō plures de Cōsecr. dist. 4. & cap. ult. de Cōgn Spir. in 6.

(c) Pontif. Rom. Clem. VIII.

(d) Gauan. in Man. v. Confirmat. n. 1. Conc. Prou. Mediol. 5.

(e) Pœt. Rom

mina Confirmatorum, Parrinorū, & Episcopī Confirmantis accuratè describant cum die, Mense, Anno, & loco.

In hoc Sacramento non recipiantur Parrini illi, qui in Sacramento Baptismi non admittuntur.

DE SACRAMENTO PÆNITENTIÆ

Caput XVI.

IN regeneratis Sacro Baptismatis lauacro, remanet naturalis quidam fomes, & propensio ad peccandum, itaut Christi fideles Diuinam legem transgredientes per flagitiosa facinora in præceptis ruant; Ideò Christus Dominus agnoscens Naturam humanā esse pronam ad malum, vt homo perditam gratiam recuperaret, Pœnitentiæ Sacramentum instituit, quod secunda Tabula post Naufragium à Patribus fuit appellatum.

Huius Sacramenti Partes tres sunt, nempe Contritio, Confessio, & Satisfactio, quarum duæ essentiales, 3. Integralis. Contritio autem est animi dolor, ac detestatio de peccatis Commissis cum proposito non peccandi de cetero, qui dolor ex supernaturali motu prouenire debet, quia Deum summum bonū peccator offenderit. Attritio verò est animi dolor ob timorem gehēnæ, vel quid simile; per satisfactionem impositam à Confessario soluitur debitum Diuinæ Iustitiæ de peccatis remissis, vt simul cum pœna æterna, &

Cul-

Culpa à Deo dimissa, dimittatur pariter pē-
na Temporalis.

Ministri huius Sacramenti soli (a) Sacer-
dotes sūt, quibus in Institutione Christus di-
xit, Accipite Spiritum Sanctum: quorum re-
miseritis peccata, remittuntur Eis, & quorū
retinueritis, retenta sunt. Verūm hi tantum
erigantur Confessores, qui partes Sapientis
Iudicis, & eruditi Medici, nec non Magistri
agere valeant, vt Dei honori, & Animarum
Saluti consulant; Prius verò examinentur
diligenter, & approbentur per Nostros Exa-
minatores Synodales, & postmodum à No-
bis, vel Nostro Vicario Generali licentiā in-
scriptis obtineant; Qui verò contra hoc no-
strum Decretum munus Confessarij assume-
re ausi fuerint, siuē Seculares, siuē Regulares
Sacerdotes sint, Excommunicationem latæ
sententiæ, aliasq; pēnas pro nostro libito in-
currant.

Sacerdotes, qui tam Sacrosanctum Mini-
sterium exercendi potestatem habuerint, si
Seculares sint, siuē Regulares, eo habitu in-
Confessionibus audiendis vtantur, quo in
Choro vtantur, nisi aliud Necessitas expo-
stulet, stola super addita, (a) Confessiones
verò non alibi, nisi in Ecclesijs, & in Confes-
sionalibus per Crates ferreas, vel ligneas au-
diant (b) Et cooperto Capite tanquam Iu-
dices pro Tribunali sedentes, ac itā pruden-
ter, & Charitatiuē se gerant, vt Pēnitentes ad
omnia peccata patefacienda benignè alli-
ciant,

(a) Conc. flo-
ret. sub Eug
4. Trid. sess.
14. cap. 7.
& Can. 10.

(a) Sac. Con-
gr. 8. Nouēb.
1588. & 10
Jan. 1594.
(b) Sac. Cō-
gr. 21. Aug.
1575. Ni-
col in flor.
v. Confessa-
rius n. 26.

gr. 21. Jan.

gr. 24. Jan.

1620. Nicol

in floc. 2 Co-

$$f_{\text{eff}} \approx 2.0$$

Feb. 22.
1900.

(d) Saç. Con-

gr. 29. März.

1593.

100

111

(c) Sac. Con-

gr. 18. Febr.

1016.

(a) $A \nabla a \in c$

cl. Mediol.

lib. 2 tit. 6

440,5. 416.0.
440.0. 416.0.

cap. 27. G4-

nant in Ma-

пнал.у.Соп-

§ 11.41.

(b) $AE_4 Ec$

cl. Med. loc.

cit. Current

CIT. GILMAN.
11-10-00

*ibid.*n.43.④

44.

(c) *Adia Ec*

cl. Med. lib.

4. tit. 6 cap.

5.000.000.000.
ON 22.000.000.000.

27.9.недме.

In Domibus Confessiones Infirmorum, si necessitas urget, excipi liceat. (d) Si Mulieres sint infirmæ confiteantur aperto Cubiculi Ostio, ut ab alijs videri tam Sacerdos, quàm Penitens possint, & Confessione audita, Confessor Schedulam scriptam Infirmo relinquat pro Parochi, & Medici notitia, si secus fecerit, à facultate audiendi Confessiones ipso facto sit suspensus (e)

A Penitentibus pecunias, aut aliud pretio
eximabile Confessionis pretextu, Confesso-
res non exigant, aut extorqueant, nec de fa-
cili satisfactiones pecuniarias iniungant, &
si aliquando illas imponendas pro salute
Animarum esse iudicauerint, nō ad propriū,
aut suarum Ecclesiarū, vel Monasteriorum
Commodum applicent, (a) sed ad libitum
Penitentis distribuendas relinquunt, sub pe-
na suspensionis in futurum à facultate Con-
fessionis audiendæ, ipso facto incurren. (b)

Et ad tollendam omnem suspensionē Auaritiæ, si Missas pro satisfactione imponere duxerint, non ab Ipsis Confessarijs, sed ab alijs Sacerdotibus celebrari procurent, nec elemosinas pro earū celebratione erogandas accipiant (c)

Re-

Restitutiones omnes fiant à Parochis certo Domino, & cùm magna Cautela, ne Pœnitentium, vel aliorum Crimen aliquo modo deregatur, & infra spatium septem dierum, si commodè fieri potest, aliàs quàm citiùs. Si verò aliqua restitutio pro male ablatiis, incerto Domino sit facienda, ne fiat Nobis inconsultis, ad Nos enim talis dispensatio pertinet (d)

(d) *Cap. cum sit de Iudeis Glos. in cap. 2. de penit. et remis. in 6.*

Nullus Confessarius tam Secularis, quàm Regularis, cuiusvis Priuilegij prætextu, audeat, vel præsumat absoluerè à Casibus Sedi Apostolicæ, & Nobis reseruatis, & Censuris contentis in Decreto Sacræ Congregationis Episcoporum, & Regularium de mandato fel. Record. Clementis Papæ VIII. edito, & ab eodem declarato, & confirmato, necnon à Paulo V. innodato, nisi in Moris articulo, & in Casibus à Jure permissis, Et ne per Ignorantiam ab huiusmodi casibus Confessor absoluat, mandamus Parochis, (a) alijsq; ad Confessiones audiendas deputatis, vt in Sedibus Confessionalibus habeant affixam Tabellam casuum in Bulla Censuræ, & Nobis reseruatarum, ac etiam penes se detineant, & studiosè perlegant, ac semel in Anno Vtrosq; casus Populo denuncient.

(a) *Bulla Urb. 8. incip. Pastor. Barb. de off. Paroch. p. 2. cap. 19. n. 61. Triden. sess. 14. cap. 7.*

Absolutio denegetur omnibus improbæ, & incorrigibilis Vitæ, secluso moris Articulo, quorum spes resipiscendi, non adest, vt sunt Concubinarij, Vsurarij, aliena bona detinentes, Detractores, & similes, nisi certum,

& cui-

& euidens specimen proximæ emendationis præstiterint.

Et quia vt Experientia docet, Turba Medicorum Ægrotum interficit, ideo in virtute Sanctæ Obedientiæ strictè præcipiendo mandamus, vt quando alicui Pænitenti ab vno Confessario rationabiliter fuerit denegata absolutio, secundus diligenter Causam inquirat, quam si iustam esse nouerit, illum non absoluat, sed ad primum remittat, ne accidat vt vnus ædificet, & alter destruat.

Hoc magnum, & Salutare Sacramentum ea, qua decet reuerentia, est recipiendum; Pænitentes igitur ad hoc Tribunal accedant dimissis oculis, Armis depositis, nudato capite, & genuflexi ad pedes Sacerdotis procumbant, eiusq; Iudicio humillimè se submittât. Confessores verò Neminem stantem, vel deambulantem, aut recto Capite admittant, nisi aliter suadeat necessitas. Ipse autem Sacerdos dum absoluit, & incipit Versum: Misereatur, nudet caput suum, & cum peruenerit ad Verba: Indulgentiam &c. eleuet manû dexteram erga Pænitentem, cum autem inceperit Verba: Dominus Noster, Tunc Caput operiat (a) quia vt Iudex pro Tribunali sedens Christum repræsentat, & Sic reliqua compleat. Meminerit tamen in absoluendis Laycis Verbum (Suspensionis) omittere.

Medici moneant Infirmos de Confessione, qui si obedire renuerint ultra tertiâ Vicem ad Illos visendos non accedant, si secus fecerint

(a) *Acta Eccl. Mediol. sub Sancto Carolo Corsett. in prax Carem. de penit. cap. 5. §. 25.*

rint penas in Constitutione Innocentij III. & B. Pij V. (b) incurrant, quas Nos confirmamus.

Sacramentalis Confessionis Sigillum Iure Diuino, Naturali, & Ecclesiastico est introductum (c) vt Sancta Mater Ecclesia ab Apostolorum tempore firmiter docuit, & continuata traditione infallibilis veritas emanauit. Propterea huius Sacramenti Ministrum de Iustitia, quam ex Virtute Religionis tenetur ad illud obseruandum inuiolabiliter. Si quis igitur Confessor quouis quæsito colore illud frangere temerè ausus fuerit, scripto, facto, dicto, vel signo, aut quolibet alio modo etiam in minima parte, cum non detur paruitas materiæ (d) si Regularis sit, ab hoc officio sit suspensus, si secularis, sit ipso facto Excommunicatus, Amboq; alijs penis de Iure inflictis multentur tanquam de hæresi suspecti (a)

Si aliquando super peccatis auditis aliquæ consulere oportet, hoc fiat ita cautè, & accuratè, nè Penitens aliquo modo cõijci possit.

Immane scelus esset si Confessores, qui Patres spirituales sunt, & Animarum Medici, hoc Sacramento abutentes filias Spirituales ad turpia, & inhonesta sollicitarent: Quare si quis Confessarius, quod absit, Penitentem in actu Confessionis, vel in loco ad hoc destinato sollicitauerit, statim Sacræ Inquisitionis Tribunali denuuciari, & subdi mandamus tanquam hæreticus, & de hoc Sacra-

(b) *Innoc. III. cap. cū Infirmas de pœnit. & remiss. Bull. Pij V. incip. supra Gregem.*

(c) *Caren. de off. S. Inquis. p. 2. tit. 17. § 23. n. 83. Fagn. 2. p. lib. 5. Decret. cap. officij n. 27. et 31. de Pœnit. & Remissione.*

(d) *Dian. p. 3. tract. 5. res. sol. 42.*

(a) *Laymā. lib. 5. tract. 6. § cap. 14. n. p. Sac. Cōgreg. 26. Iunij 1532. et 5. Septemb. 1659.*

(b) *Gregor.* mento malè sentiens (b)

xv in Bull.

incip. Vni-
uersi Domi-
nici Gregis.

Et tandem Nostro Pastoralis muneris Incumbentes, effrenatam illorum hominum temeritatem coercere cupientes, qui ad atrociora facinora proni reperiuntur; nostrorum Prædecessorum Vestigijs inherentes, infra scripta peccata Nobis, & Nostro Generali Vicario tantum reservanda duximus, & post presentis Synodi publicationem quascumq; facultates tam ore tenus, quam in scriptis concessas à dictis reservatis absoluendi, reuocamus, & reuocatas esse mandamus.

CASVS RESERVATI CVM CENSURA.

- 1 **B**laspheantes Deum, Beatissimam Virginē Mariam, ceterosq; Sanctos, vel alias hereticas blasphemias proferētes in loco publico, vel Sanctitatis laudem, Demonī tribuentes ex proposito, vel prava consuetudine.
- 2 Literas cecas, vel Infamatorias scribentes, mandantes, consulentes, vel cooperantes, vel eas mentito nomine scribentes.
- 3 Veneficia, Maleficia, Magicas artes, Soritelia, superstitiones, diuinationes, cū expressa, vel tacita Demonum Inuocatione exercentes, necnon Sacramentis, Sacramentalibus, Rebus benedictis, aut Sacra Scripturæ Verbis abutentes.
- 4 Ecclesiarum, piorum locorum, etiam Iure Censuræ, vel quomodocumq; Debitores,

bo-

bonorum quorumcumq; Ecclesiarum, vel
piorum locorū, etiam scripturarum De-
tentores, Vſurpatores, vel quouis pretextu
Occupatores, vel ab Eccleſijs etiam non
ſacrum furantes, donec cum effectu reſti-
tuerint, & in eiſdem peccata Carnalia
committentes.

- 5 Impedientes, quouis modo indebito, In-
firmos de rebus ſuis teſtari, vel Codicil-
lari.
- 6 Falfum in Iudicio deponentes, etiam ad
Reorum deſenſionem, & falſam ſcriptu-
ram producentes in damnum Partis.
- 7 Homicidium Voluntarium quocumque
modo patrantes, & abortum in propriam,
vel Alterius Perſonam, etiam ſi fœtus non
ſit animatus, procurantes, & ad ea auxiliū,
Conſilium, vel fauorem dantes, ſecuto ra-
men effectu.
- 8 Infantes in eodem lecto abſq; Repagulo,
niſi poſt annum ab Ipſorum Natiuitate
detinentes, ſi inde eorum ſuffocatio ſub-
ſequetur.
- 9 Miniſtros Episcopalis Curia in exercitiū
ſui Officij, vel in odium ipſius Curia, aut
Miniſtrorum eius moleſtantes, maltractā-
tes, aut ſuadente Diabolo in eoſdem ma-
nus violentas iniicientes.
- 10 Colloquentes cum Monialibus non ſolū
de Rebus turpibus, & inhoneſtis, ſed etiam
de Rebus profanis, aut ad Moniales ama-
torias literas mittētes, vel illas ſciēter de-
ferentes.

- 11 Delinquentes in Ecclesijs, earumq; adiacentes gradibus, & pertinentijs in offensionem Proximi, vel inspretum Loci Sacri, & ad talia auxilium, Consilium, vel fauorem dantes.

CASVS RESERVATI ABSQ; CENSURA.

- 1 **I**Nfandum peccatum sodomiticum inter Masculos, tam actiue, quàm passiuè, pessimam bestialitatem, vel coitum cū Mulieribus paganis committentes.
- 2 Incestus in primo, & secundo Consanguinitatis, vel Affinitatis gradu ex Matrimonio proueniens; Ex actu verò fornicatorio, vel ex Cognatione Spirituali quoad primum tantum, & Concubinatus publicus ultra tres menses.
- 3 Impedientes quomodolibet absq; legitima autoritate in præiudicium boni publici libertatem vendēdi, emendi, permu- tandi, aut alio modo distrahendi, siuè acquirendi granum, Vinum, Oleum, Carnem, Sericum, aut alia.
- 4 Vsuras reales siuè apertè, siuè palliatè, seu Contractus vsurarios committentes, & eorum vsus.
- 5 Copula Carnalis inter Sponsos non dum Matrimonio legitimè coniunctos.
- 6 Incidentes Oleas, & sycomos, vel alias arbores fructiferas cū dāno terrij, ascēdentes summam carolenorum decem inuito Domino.

Bul-

Bullam quoque, & Constitutionem Gregorij XV. Contra sollicitantes Pēnitentes ad turpia, siuè ad Confessiones, siuè in loco ad audiendas Confessiones, Deputato, sæpe perlegant.

Habeant Copiam Bullæ in Die Cēnæ Domini legi solitæ, & notam reseruatorum in Confessionarijs affixam, vt sciant quæ peccata retinere, vel soluere possint.

*DE AVGVSTISSIMO EVCHARISTIÆ
SACRAMENTO.*

Caput XVII.

Saluator noster Unigenitus Dei filius reuerfurus ad Patrem, vt in Mensa suæ Diuinæ largitatis beneficia Populo Christiano exhiberet, augustissimum hoc Sacramentum instituit, & memoriam faciens suorum mirabilium, Corpus suum in cibum, & sanguinem suum in potum sub speciebus panis, & Vini sumendum fidelibus reliquit, voluitq; sumi tanquam Cibus Spiritualis Animarum, quò alantur, & conseruetur Viuentes Vita Illius, qui dixit (a) qui manducat me, & Ipse viuet propter me. (a) Ioan. 6.

Ad hanc igitur Sacratissimam Mensam, nullis sceleribus fædatis, nullis inquinati maculis, nec pollutis labijs, sed mundo Corde accedere studeamus, qui enim manducauerit panem hunc, vel biberit Calicem Dñi indignè (b) Iudicium sibi manducat, & bibit. (b) Paul. ad Corint. cap. p.

In

- In Ecclesijs, in quibus de Iure hic panis Angelicus obseruari conceditur, In Altari decenter ornato (a) & in Tabernaculo affabre elaborato, intus oloferico albo, vel rubro circumtecto, substrato Corporali, & in duabus Pyxidibus argenteis Intrinsecus deauratis, & fericeis Conopeis opertis reponatur, quarum Vna pro communicandis in Ecclesia fidelibus, & Infirmis deferuiat, Altera verò pro deposito (b) ex vetustissimo Ecclesiæ more.
- (a) *Piassec. in prax. p. 2. cap. 3. art. 3. n. 27. Ricc. decis. 23. n. 3. p. 4.* Ciborij Ostium diligenter Clauē feratur, Illa verò à Parocho conseruetur, & non ab Alijs, (c) nè quid mali, & nefarij sacrilegij moliri possint, vt aliquando accidisse magno animi nostri merore audiuius.
- (b) *Bara. de Off. Paroch. p. 1. cap. 20. n. 28. Gauan. in Enchyrr. n. Eucharist. n. 6.* Particulæ Sacræ renouentur singulis octo diebus ex Hostijs recenter Confectis (d) & præcipuè feria quinta in Cena Domini ad recolendam memoriam Institutionis tam Magni Sacramenti. Coram Altare in quo Tabernaculum Eucharistiæ est Collocatum, lampas vna Vitrea saltem incessanter ardeat (e) semper absterfa; Qui tenentur ad hoc onus, si secus fecerint ultra reatum peccati mortalis (f) penis Nostro Arbitrio punientur. In Ciborio in quo Sacra Synaxis est reposita, nec Olea Sacra, nec Sanctorum Reliquiæ conseruentur.
- (c) *Cap. p. Custod. Euch. Gauan. loc. cit. n. 8.* Omnes fideles Vsu rationis participes tenentur de præcepto Ecclesiæ (g) tempore paschali, nempe à Dominica Palmarum vsq; ad
- (d) *Pias. in Prax. p. 2. cap. 3. art. 3. n. 27. Nicol. in lucub. tom. 2. lib. 3. tit. 39. n. 13.*
- (e) *Possess. de Off. Curat. cap. 12. n. 68. Paul. y in Ritual. de Euchar. §. 2. c. 6.*
- (f) *Quintana in Sing.*
- ad

ad Dominicam in Albis inclusiue (h) in propria Parochia de manu proprii Parochi, vel Alterius Sacerdotis ab eo deputati, communicari, vt Præcepto satisfaciant. Si propriæ Salutis immemores tempore præfixo hoc facere neglexerint, Parochi infra quindecim dies post octauam Paschæ illos ad Nos, vel nostrum Generalem Vicarium in scriptis referant, vt Excommunicati per Cedulae declarentur. (a)

Theol. mor. tract. 4. sing. p. n. 2.

(g) *Cap. Dm. nis de Penit. & Remiss. Trid. sess. 13. de Euch. cae. 6*

(h) *Quar. in sum. Bull. v. commun.*

(a) *Gén. in Prax cap. 76. n. 11.*

Pias in pr. p. 2. cap. 3.

art. 3. n. 28.

(a) *Sanc. in Salest. disp. 34. n. p. ser.*

de off. Pa. roch. disput. 5. diff. vn.

quar. 16. n. 2.

Absentes à propria Parochia, in dicto tempore ex aliqua iusta, & rationabili causa, ad eam reuersi, exhibeant fidem proprio Parocho hoc præcepto satisfecisse in loco in quo tempore Paschali reperiebantur, aliàs in propria Parochia statim satisfacere teneantur.

Publicæ Meretrices, notorii Concubinarij, Vsurarij manifesti, & alij similes ab hac Sacra Mensa arceantur, (b) nec admittantur nisi Nostra præcedenti licentia, quæ tunc concedetur, quando eos resipisse constiterit, & signa Emendationis præstiterint, itaut eos recidiuare non facile timeatur, quod locum habere volumus non solum in Paschate, sed etiam tempore Mortis, vel alio Anni tempore.

In Nostra Diçcesi si de Resipiscentia constiterit, Vicarij Foranei, vel Parochi hanc licentiam impartiantur.

Feria quinta in Cena Domini in qua Christus Apostolos hoc Angelico Cibo refecit, ad hanc recolendam memoriam Ecclesiastici

Om-

Omnes à Nobis, vel ab Alio Sacerdote celebrante Sacram Eucharistiam fumant, sub pennis Nobis referuatis; Parochi verò in proprijs Parochijs Missas celebrent, quod seruetur in cunctis locis Nostræ Diœcesis.

Inuigilent Animarum Rectores non Omnibus, sed tantùm versatis Sacerdotibus celebrantibus facultatem concedere ministrandi fidelibus hoc Sacramentum in Missis priuatis. Sacrista verò particulas consecrandas per Ecclesiasticos transmittat in aliqua Capula, si secus fecerit, Carolenorum decem, pœna pro qualibet vice mulctetur pijs vsibus applicandis.

(x) Cœc. Carthag. de Off. Paroch. p. 2. cap. 2. n. 19

Ultimo supplicio damnatis ministretur Sacra Eucharistia per diem ante supplicium, nisi aliud necessitas exoptulet. Amentibus, Phreneticis, & similibus in extremis laborantibus, non est deneganda, si antè insaniam (a) piam, & Religiosam animi voluntatem demonstrasse compertum sit, & nullum Indignitatis, vel Vomitus periculum timeatur.

Pueris ætate imbecillibus huius Sacramenti Cognitionem non habentibus, pariter denegetur; nec statim ac vsum Rationis habuerint, admittantur, nisi priùs examinentur, & diligenter instruantur de vi, & ratione dicti Sacramenti.

Peccatores non emendati si hoc Eucharistico pane refici petant expellantur, si verò publicè, & sine scandalo præteriri nequeunt, & celebras eorum Crimina secretè nouerit, Eis non

non deneget pro vt Christus Iudæ non dene-
gaui.

Sepulchra feria quinta in Coena Domini,
laud fieri promittimus in Ecclesijs in quibus
per totum Annum Sacra Synaxis non con-
seruatur quacumq; Consuetudine etiam im-
memorabili non obstante; In quibus verò
sepulchra licitè fiūt, nihil profanum, aut in-
decens in eis adsit, vel superstitiosum; Ideo
abusum obsignandi Arcam in qua repositu
est Sacramentum prorsus extirpari manda-
mus sub poena Excommunicationis latæ sen-
tentiæ, & alijs Nobis benè visis.

Archipresbyter, aut Parochus conseruet
Clauem Arcæ in qua est repositum Sacramē-
tum tempore Sepulchri, nec villo modo con-
signetur Seruanda Laicis, etiam in Dignita-
te constitutis sub pœna Excommunicationis i p-
so facto incurrenda, tam à Donantibus, quā
à Recipientibus.

Circa publicam expositionem SS. Eucha-
ristiæ seruari mandamus ea omnia, quæ in
Capite de Sacrosanctis Ecclesijs statuimus.
Non prohibemus tamen quod exponi possit
in diē Palmarum, si talis viget Consuetudo,
nec in qualibet tertia Dominica in Ecclesijs
maioribus tantum dum Missa sollemnis ce-
lebratur, vt processionaliter deferatur per
ambitum Ecclesiæ.

In solemnitate Corporis Christi, & tota
Octaua, dum salutaris hæc Hostia per hanc
Ciuitatem, & Loca Nostræ Diocesis adoranda

*pro sepulchro
vide etiam
pag: 22.
et pag: 19*

da circumfertur, Viæ per duos dies ante, mû-
dentur à sordibus, stipētur floribus, Parietes
Domorum Sacris Imaginibus, & Religioso
Apparatu ornentur. Risus, Ludibria, Rixæ,
Cæteraq; vana Colloquia extirpentur. Sa-
cerdotes, & Clerici tam Seculares, quam Re-
gulares decenti habitu ornati, modesti præ-
cedant bini processionaliter suo loco psal-
mos, hymnos, & Canticos psallentes, & Re-
gem Cœlorum collaudantes.

Quæ seruanda sunt, quando Sacrum Via-
ticum ad Infirmos defertur satis in Rituali
Romano adnotantur, & ea Nos, exactè ob-
seruari mandamus.

At quia vt percepimus, nonnulli dum Sa-
crum Viaticum ad ægrōtos defertur illud
sociare negligunt, & quasi dedignantur id,
quod Summi Pontifices, Inuictissimi Impe-
ratores, Serenissimi Reges, & Magni Princi-
pes detecto Capite etiam tempore Pluuiæ
humillimè, & deuotè fecerunt; Tanto malo
Consulere volentes paterna Charitate mo-
nemus, & Omnes in Domino hortamur, vt
dato signo Campanæ ad Ecclesiam se Con-
grent, & tantum Sacramentum ea quæ de-
cet reuērentia, & timore, concomitentur vsq;
ad reditum.

Parochus vbi ad Ecclesiam redierit post
Infirmorum Communionem, Pixyde super
Altare reposita, recita Oratione de Sacra-
mento Indulgentias tam à Summis Pon-
tificibus(a) quam quadraginta dierum per Nos

con-

concessas annunciet, & cum eadem Pixyde (a) Cap. cā
præsentibus benedictionem elargiatur. ex eodē Pe-
nit. & Re-
mis. Pius V.

Societas Corporis Christi erigatur in Om-
nibus Ecclesijs Nostræ Diocesis quam citius,
& Parochi curent eam aggregandam Archi-
confraternitati de Vrbe, ad lucrandas Indul-
gentias.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ VN-
CTIONIS Caput XVIII.

Clementissimus Redemptor Noster, qui
seruis suis quouis tempore voluit de
salutaribus remedijs contra Omnia hostium
rela nequissima providere, sicut maxima au-
xilia in cæteris Sacramentis eis preparavit,
quibus in Vita conservari possint ab omni
peccato Immunes; Itā Vitæ finem hoc Sa-
cramento tanquam firmissimo Præsidio mu-
niuit; Tunc enim temporis Diabolus Omnes
sux Versutæ laqueos parat, vt nos perdat.

Cum igitur illud sit institutum ad excitā-
dam in Nos (a) fiduciam Diuinæ Misericor-
diæ, ad delendas criminū reliquias, & alle-
uandos Morbi labores vt ait Apostolus (b)
Inuigilent Curati né ex in curia, aut segnitie
illud Infirmis, & in extremo Vitæ periculo (c) Pius V.
constitutis ministrare Relinquant, nec illud in Cathoc p
differant in Tempore, quando sensibus ca- 2. de Vnct.
rent; sed dum viu rationis sunt Compores cap. 6. n. 6.
(c) illud per se, vel per alium Idoneum Sa-
cerdotem ministrent ad præscriptum Ritua-
lis

lis. Romani sub pena librarum decem. Cera alba elaborata.

Hoc Sacramentum illis tantum Infirmis Adultis morti proximis est ministrandum, quorum Infirmitas oritur ex morbo naturali, ex Vulnere, Peste, aut ex alia Causa intrinseca (d) Non autem illis qui licet in periculo

(d) *Barb. de pot. Paroch. p. 2. cap. 22. n. 11. ser. de Off. Par. disp. 6. diff. vn.* Mortis sint, illud tamen non prouenit ex Infirmitate, vt sunt Prælium incuntes, ad supplicium damnati, & similes; hoc enim Sacramentum est Infirmorum.

Non est denegandum Ijs, qui aliquando fuerunt Sani, & Religiosè vixerunt, sed postea in Amentiam, vel Phrenesim inciderunt

(e) præsumptio enim est illud, saltem interpretatiuè desiderasse, non immemores salutis eternæ, nisi contrarium appareat. Si timetur quod furiosus, vel Amens posset alitè quam irreuerentiam contra Sacramentum, facere, est ligandus, (f) exclusis Laycis, ad euitandum scandalum, præcipuè si aliud Sacramentum recipere non potest.

(f) *Dian. & Barb. loc. cit.* Non ministretur non Baptizatis (a) Baptismus enim Ianua, est Omnium Sacramentorum. Denegetur quoque Impenitentibus, publicis Peccatoribus; perpetuo Amentibus

(b)

(b) *Barb. de Off. Par. p. 2. cap. 22. n. 12. Dian. in s. a. v. Ext. vn. subiect. n. 1* Animarum Rectores priusquam Infirmis hoc Sacramentum ministrent, Illis excellentiam eiusdem declarent, moneantq; Eos ad recipiendum piè, & deuotè, & vt Animas suas Omnipotenti Deo commendent: Nec

di-

dictos Ægrotos in Extremis laborantes derelinquant, sed in tam periculoso Certamine adiuuent, (c) & cum Charitate assistant vsq; ad exitum Animæ.

(c) Barb. de Off. Par. p. p. cap. 7. n. 27. & 28.

Infirmis, de quorum morte dubitatur, ministratur hoc Sacramentum sub Conditione; Si verò Ægrotus moriatur inter Vñctionem, statim Minister cessabit, & quæ supersunt, omittat.

Ceterum hoc Sacramentum semel ministrari posset in eadem Infirmitate etiam si longeva fuerit. Verum eadem cessante, si alia superuenerit, potest iterari (d)

(d) Trid. sess.

Soli Parochi, vel eorum Substituti hoc munus exerceant (e) nisi aliud Necessitas suadeat. Regulares curam Animarum non habentes, si aliquem ungere ausi fuerint, exceptis tamē Religiosis sui Ordinis, & actualiter de familia in Monasterio assignatis, excommunicationem Sedi Apostolicæ reservatā, (f) Ipso facto incurrant.

14. de Extr. Vñct. cap. 3.

(e) Barb. de.

Off. Par. p.

2. cap. 22.

n. 2.

(f) Clem. p.

de Privileg.

Barb. loc. cit. n. 3.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

Capit. XIX.

Licet Pastorum munus sit onus, Angelicis humeris formidandum, tamen præcipua eorum, sollicitudo posita est in Collatione Ordinum, non enim ut ait Apostolus (a) cuiuslibet statim manus est imponenda, sed tales ad Ministerium eligi debent Clerici, qui di-

(a) Pr. ad

Thim. 5. &

cap. quid est

dist. 78.

(b) cap. Ta-

les. dist. 23.

gno

(c) *Trid. sess.* gne possint Sacramenta tractare (b) *Premis-*
13. cap. 1. 2. sa igitur non solum, sed etiam eaque per Sa-
5. 4. crum Conc. Trid. (e) fuerunt statuta serua-
 re Cupientes infrascripta decernere duxi-
 mus:

Prima Tonsura initiandi. Si decimum
 quatum ætatis annum excesserint, talem
 habeant scientiam, quæ ad maiores Ordines
 suscipiendos ipsis aditum prebeat; Insuper
 iurent coram Nostro Generali Vicario id nõ
 facere ad effuggiendum forum secularem,
 vel fraudandas Collectas, sed ea insigniri

(d) *Trid. sess.* velle, vt Deo deferuiant, (d) & Ecclesiastico
23. de Refor. Ministerio mancipentur. Habeant etiam bo-
cap. 4. litt. num Testimonium à Iudice Laico non esse
Enclit. fel. Inquisitos, & ab Vniuersitate (e) sibi non
Recor. Innoc esse Debitores, aut occasione alicuius officij
11. 5. Febr. publici, Ratiocinijs obnoxios. Si verò mino-
1678. rem ætatem habuerint, sciant legere, & scri-
 bere, & fidei rudimenta (f) morigerati, bo-
(c) Barb. de neq; Indolis, & Vitæ sint.
pos. Epi p 2
alleg. 10. n.

Omnes promouendi ad quoscumq; Ordi-
 nes Populo proponantur à Parochis inter
 Missarum solemnias tribus diebus festiuis, vt
47. Ron. de
Canfur. disp
7. quest. 2. p.
5. n. 2.

(f) *Trid. sess.* si audientes aliquid habeant contra eos, No-
23. de Refor. bis deferant. Ordinandi verò per decem dies
cap. 4. ante Ordinationem, Coram Nobis se presen-
 tent cum fide Parochi de exercitio suorum
 Ordinum, assiduo Ecclesiæ seruitio, frequen-
 tia Sacramentorum, ætate, & legitimis Na-
 talibus, necnõ cum fide Ludi Magistri, quod
 literis operam nauant, qui verò predictis ca-
 rent,

rent, ſciant ad Ordines non eſſe promouendos.

Ut autem præmiſſa rectè fieri poſſiunt volumus quod per menſem ante Ordinationem generalem affigatur Ædictum in Noſtra Cathedrali, in quo Omnia explicentur, quæ ad ſingulos Ordines ſuſcipiendos ſunt neceſſaria.

Nuſſus in poſterum ad primam Clericalẽ *(a) Trid ſeſſ*
tonſuram promoueat^{21. de reſor.}ur ſine titulo *(a) ſuffi-*
cientis Beneficij, Pentionis, vel Patrimonij *cap. 2.*

cuius redditus ſufficiant ad honeſtam Vitæ ſuſtentionem, & ſaltem aſcendant ad ſummam ducarorum triginta. Patrimonium verò ipſum in Noſtra Episcopali Curia per publica documenta, & per duos Appretiatores pro prima Tonſura, & Subdiaconatu tantũ debet eſſe probatum; Pro cæteris verò Ordinibus, ſufficiat fides Vicarij Foraneij, vel Parochoi loci illud non eſſe alienatum in toto, vel in parte, nec alicui Oneri ſubmiſſum.

Et ad tollendam Omnis fictionis, vel falſitatis ſuſpicionem, quæ ſuper titulo Patrimonij accidere poſſit, volumus, & mandamus quod pro habenda Veritate in Valuis Noſtræ Cathedralis, vel Parochiæ in qua Ordinandus degit, affigatur Ædictum, in quo deſcribantur Bona pro Patrimonio eſſignata cum Nominibus, & Cognominibus Donantium, & in ſuper publicentur per Parocho inter Miſſarum ſolemnia.

Bona verò Patrimonialia, Beneficia, Pen-

ationes ad quorum titulum quis fuit Ordinatus, non resignentur, alienentur, obligentur, aut quouis modo distrahantur absq; Nostra licentia nostreq; Curie Decreto; Tunc solummodo concedentes, cum constiterit Ordinarum acquisuisse maiora bona, cum quibus honestè vivere possit, si secus fiet, Alienationes, Resignationes, & Obligationes sint ipso iure nullæ, Alienantes verò Resignantes, vel Obligantes ducatorum Vigintiquinque poenam incurrant. Si Patrimonium in Censibus fuerit constitutum, Illiq; extingui Contigerit, Capitalia deponantur in Nostra Curia ad finem reinuestiendi.

Sacris Ordinibus iniuriandi per decem dies ante Exercitijs Spiritualibus vacent, & Nobis postea fidem exhibeant.

Alienæ Diœcesis Ordinandi non admittan-

(a) *Alia Eccl. Mediol. lib. p. tit. 20. de Temp. Ord. cap. 9.* tur sine literis Dimissorialibus proprii Ordinarii, quæ duorum mensium spatium nõ excedant, (a) Nisi ob Loci distantiam, Diuturnam proprii Episcopi absentiam, vel aliud impedimentum Nobis bene visum illas vetustiores admitti videbitur. Qui verò absq;

(b) *Bulla Pij II. incip. cõ ex Sacrorũ Trid. sess. 23. de Reform. cap. 8.* literis predictis se promoueri fecerint, suspensionem à Susceptorum Ordinum exercitio incurrant Ipso iure (b) Literæ Dimissoriales, vel Commendatitiæ Nostris Subditis concessæ ad duos tantum menses valeant (c)

(c) *Alia Eccl. Mediol. lib. p. tit. 10. de Tẽp. Ord. cap. 8. in fin.* quibus elapsis Circumscribantur, & earum vigore Ordinati, ipso facto sint suspensi. Nostræ Iurisdictioni subiecti, qui ab alienis

nis

nis Episcopis, cum nostris Dimissorijs fuerūt ad Ordines promoti, infra decem dies curent registrari in nostra Cancellaria sub pœn-
ducatorum decem pijs vsibus &c. quam pœ-
nam incurrat Cancellarius, si huiusmodi, vel
à Nobis Ordinatos statim registrare negle-
xerit.

Qui ad Ordines quoscumq; promoueri (a) *Crisp. de*
cupiunt, etiam ad primam Clericalem Ton- *Sac. Ord. §. 4.*
suram, litteras commendatitias Principum, *n. 11. et §. 17*
aliorumq; similium, non procurent (a) *Ex n. 13. 14. &*
hoc namque multa oriuntur absurda. Idem *15. Synod.*
feruetur in obtinendis Beneficijs, Dignitati- *Bitunt. Epi-*
bus, & Canonatibus, in quibus semper præ- *scopi Galli-*
ferri mandamus (b) Ciues, & prouectæ æta- *de Sacram.*
tis. *Ord. §. 12.*

Promoti ad Ordines sine sufficiente, vel *(b) Genuen.*
fictitio Patrimonio, sciār esse suspensos; Ideo *in pr. x. cap.*
consulant Conscientias suas, & Dispensatio- *66. in annot.*
nem obtineant à Sacra Pœnitentiaria. *n. 12. §. 12.*

Ad Sacrum Sacerdotium assumpti Missam
non celebrent, nisi prius à Nostro Magistro
Cærimoniariorum fuerint diligenter examinati,
& approbati, & ab eodem fidem Approba-
tionis gratis dandam, & à Nobis, vel à No-
stro Generali Vicario licentiam in scriptis
obtinuerint.

Cum in Nostra Cathedrali deficiat Præ- (c) *Trid. sess.*
benda Theologalis, nec erigi possit, vt man- *5. de reform;*
dat Sac. Conc. Trid. (c) Nos eius mandatis *cap. p.*
aliquo modo satisfacere cupientes decerni-
mus, vt singulis diebus Dominicis tam in

Nostre Cathedrali, quàm in Parochialibus Nostre Diœcesis habeatur conferentia Casuû Conscienciæ, & duo saltem Dubia proponantur per Parochos, vel alium à Nobis deputandum, quibus Sacerdotes omnes respondere teneantur, & resoluantur à dictis Parochis, vel Nostro Deputato, sub pœna Carolenorum quinque Parochis, vel dicto Deputato negligentibus, & Carolenorum duorum Sacerdotibus non interessentibus pro qualibet Vice pijs vsibus &c.

DE SACRAMENTO MATRIMONII

Caput XX.

Matrimonium perpetuum, & indissolubile Vinculum esse, primum humani generis parës, Diuini Spiritus Instinctu pronunciauit, cum dixit, hoc nunc os de Ossibus meis, & Caro de Carne mea. Per hoc autem indissolubile Vinculum significatur Coniunctio Christi cum Ecclesia. Tam magnum igitur Sacramentum piè, & Religiosè tractandum est, & ad hunc effectum eiusq; validitatem infra scripta accuratè obseruanda mandamus.

Vt Poligamiæ Crimen penitùs extirpetur, curent Parochi non denunciare Matrimonia Exterorum, nec Viduarum, quorum Coniuges in longinquis Partibus ex hac Vita migrarunt (a) nisi certò certiùs nouerint Eos liberos esse, & alio Marrimonio solutos.

(a) Barb. de
Off. Par. p.
2. cap. 21.
n. 6.

Propterea nisi in Nostra Curia eorum liber status verificetur ad præscriptum Instructio-
num, & litterarum Circularium Sacræ Con-
gregationis Sancti Officii de Vrbe, (b) Re- (b) Sac. Con-
ctores denunciations facere non audeant gr. S. Off. die
pro Matrimonij Contrahendis. 2. Nouembr
86, 8.

Si alter ex Sponsis sit ex aliena Diœcesi, Pa-
rochus non faciat Denunciations absq; No-
stra, vel Nostri Generalis Vicarij licentia in
scriptis obrenta, nec Eos coniungat sine No-
stræ Curia Decreto, quod tunc interpona-
tur, quando constabit de libero statu dicti
Sponsi per fidem authenticam sui Ordinarij
examinatis Testibus super libertate prædi-
cta. Hoc pariter seruari mandamus in Con-
cedendis litteris Testimonialibus à Nostra
Curia pro libertate Nostri Dioecesani sub
pœna ducatorum Viginti quinque.

Ad tollenda Scandala, quæ ex Clandeſti-
nis Matrimonij oriuntur, præcipimus, & mā-
damus nullum Matrimonium contrahi, nisi
prius ter à proprio Parocho Contrahentium
tribus diebus Dominicis, vel festiuis inter
Missarum Solœnia in Vtriusq; Sponsi Paro-
chia publicè denunciatur. (a) Si verò Paro- (a) Teid. sess.
chus aliquem in Matrimonio Coniunxerit, 24. de refer.
per Annum ab Officio sit suspensus, & alijs matr. sep. p.
pœnis pro Arbitrio puniatur.

Factis denunciationibus Matrimonium
non differatur Celebrandum post duos men-
ses, quibus elapsis, Denunciations denuò
fiant, neque Matrimonium Contrahatur sine

(b) *Genuen.* Nostre licentia (b) nisi elapso viginti quatuor horarum spatio ab vltima denunciatione, dummodo immediatè non sequatur Aduentus, vel Quadragesima; tunc enim in vltima Denunciatione Parochus Populum admoneat, quod ipso die Matrimonium sit contrahendum. Idem seruetur prò fide facienda Denunciationum.

(c) *Trid. sess. 24. de refor. Matrimon. cap. p.* Si Denunciationes aliqua iuxta, & rationabili causa Nobis benè visa (c) omittendas esse iudicabimus, & Matrimonium per Verba de præsenti contrahendum necessitas urgebit; tunc Curatus diligenter Coniuges admoneat, vt à Consumatione Matrimonij, Cohabitatione, & promiscua Cõsuetudine omnino se abstineant, donec expletis Denunciationibus nullum adesse Impedimentum constiterit.

Denunciationes nullatenus fiant à Parochis (d) nisi priùs exploretur diligenter voluntas, & Consensus contrahere volentium, quandoque in Missa Parochiali publicentur Excommunicationem, qua innodantur Impedientes directè, vel indirectè libertatem Matrimonij (a)

(b) *Sac. Con. Ep. 12. Septemb. 1589. Trid. sess. 24. de refor. Matrimon. cap. 10* Nuptiæ non celebrentur (b) à Dominica prima Aduentus vsq; ad Epiphaniam, & à feria quarta Cinerum vsq; ad octauam Paschatis Resurrectionis inclusiue, Prædictis veterò Temporibus Denunciationes fieri posse declaramus. At si aliquando iuxta de causa præ-

prædictis Temporibus Matrimonia celebra-
ri permittemus, prohibemus tamen Solem-
nes translationes Sponsæ ad Domum Sponsi,
Conuiuia, Nuptialia, benedictionem Matri-
monij, & similia (c) Post tempus verò veti-
tum infra dies octo, curent Sponsi inter Mis-
sarum solemnias benedictionem accipere. Si
Parochus Temporibus prohibitis Matrimo-
nium in faciem Ecclesiæ celebrari permiserit,
per mensem Carceribus mancipetur.

(c) fagn. in
2. lib. Decr.
de ferijs cap
Cappellan.
n. 6.

Animarum Rectores non coniungant in
Matrimonium Eos, nec pro illis Denuucia-
tiones faciant (d) de quorum legitima æta-
te non constat, quam in Masculis quatuor-
decim, & in fæminis duodecim completorū
esse Sacra Iura decernunt. Eorum verò in
quibus malitia supplet ætatem, Publicatio-
nes non fiant Nobis inconsultis, & causa in
Nostro Tribunali cognita, Decreto median-
te (e)

(d) Cap. ex
litteris, &
cap. Conti-
nebatur de
despons. in
pub.
(e) fagn lib.
4. Decret.
cap. de illis.

Qui fidei rudimenta, Præcepta Decalogi,
Symbolum Apostolorum, Orationem Do-
minicalem, & Salutationē Angelicam igno-
rant, non coniungantur in Matrimonium: nec
pro Eis fiant Denunciationes sine Nostra li-
centia, qui præceptum Paschale non adim-
pleuerunt.

cap. de illis.
n. 42. de des-
pons. impu-
berum.

Si dum Denunciationes in Ecclesia fiunt,
vel illis peractis Impedimentum aliquod
legitimum, Dubium, vel falsum, etiam per
Vnum Testem fuerit reuelatum, Parochus
Sponsos in Matrimonium non coniungat,

(a)

(a) *Ganan.* (a) sed illud Nobis denunciaret ut cognita
in Man. 2. Veritate possimus debite prouidere. Si quis
Maft. imped. verò falsum Impedimētum malitiosè denū-
n. 25. Conc. ciauerit (b) aut verū absq; vrgenti causā ma-
Prou. Me- litiose tacuerit, aut Maleficijs, vel aliter Ma-
diol. 7. trimonia impedire presumpserit Excomuni-
(b) Concil. cationem latæ sententiæ Nobis reseruatam,
Prou. Med. ipso facto incurrat.
3. Gauant. Denunciantes impedimenta Matrimonij,
in Man. v. illa in scriptis redigant, & se subscribant, (c)
Matrimon. Si verò scribere nesciant, coram duobus Te-
Denunc. n. stibus denuncient; Testes verò de Impedi-
26. (c) *Sac. Con-* mento deponentes, sciant computare gradus
gr. Episcop. à Stipite, vel saltem à fratribus, & habeant
2. Augusti. Iuris requisita, aliàs non admittantur.
1594. Nic. Sponsi priusquam in faciem Ecclesiæ sint
in flosc. v. Coniuncti, & benedictionem à Parocho reci-
Matrimon. piant, à Copula Carnali se abstineant, si
n. 14. contra fecerint, sciant Excommunicationis la-
 tæ Sententiæ pœnam incurrere; Et ad tollen-
 dam omnem Occasionem peccandi interdi-
 cimus Sponso accessum ad Domum Sponsæ
 sub pœna viginti rotulorum Cere albæ elabo-
 ratæ; permittimus tamen iusta existente
 causâ coram Parentibus, Consanguineis, vel
 Tutoribus in Illorum defectu. Parochi in
 Ciuitate, & Vicarij Foranei in Diçcesi super
 hoc inuigilent, & Nobis referant, ut pœnis
 iam dictis, & alijs Nostro Arbitrio illos pu-
 niamus.

Postquam Denunciationes fuerint exple-
 tæ, & nullum adfuerit Impedimentum, Paro-
 chus

chus Sponsæ, quem proprium Parochum esse per præsentem decernimus, Sponsos statim in faciem Ecclesiæ coniungat. In Parochiali, vel alia infra fines Parochiæ existentes (a) ante Altare maius Præsentibus Testibus de manè, nisi aliter à Nobis fuerit ordinatum, & in Missa pro Sponsis celebranda, velato Sponsæ capite; Si contra hoc Nostrium Decretum Parochus fecerit, Excommunicationem Nobis reservatam statim incurrat.

(a) *Ritual. Rom. in Rub de Sacram. Matrim. In vers. Matrimon in Ecel. Acta Eccl. Mediol. lib.*

Parochus sedulò hortetur Sponsos in Domino, ut antequam Matrimonium in faciem Ecclesiæ contrahatur, biduo ante, vel saltem eodem die Confiteantur (b) & Sacra Communionem se reficiant, ut Sacrodotalem benedictionem accipiant, & Diuinam gratiam assequantur. Caueant tamen Parochi sub pœna Suspensionis impertiri benedictionem Sponsæ aliàs benedictæ (c)

4. tit. p. de Spons. cap. 14. (b) *Trid. sess. 24. de refor. Matr. cap p. Bar. de Off. Par. p. 2. cap. 21. n. 8.*

Benedictio Nuptiarum, & Missa non celebratur nisi orto iam Sole (d)

(c) *Sanchez. de Matrim. lib. 7. disp. 82. n. 15.*

Parochi tandem doceant Populum impedimenta, quæ oriuntur ex Consanguinitate, Affinitate, Cognatione Spirituali, Affinitate ex Copula fornicaria, & ex publica honestate (e) quibus existentibus matrimonia prohibentur, nè ex Ignorantia in gradu prohibito contrahantur.

Barb de Off. Par. p. 2. cap 21. n. 102. (d) Conc. Sess. 29. de Matrim. cap. 29. & Conc. Colon 4 cad 3. (e) Pius. V.

Sed si ignoranter Matrimonium contrahatur, cognito Impedimento, Coniuges separantur donec Dispensationem à Sede Apostolica impetraverint.

in Bull inci-pien. ad Roman. Trid.

sto-

*sess. 24 de re
ser. Mar. c.
3. & 4.* stolica obtinuerint. Si quis verò scienter in-
tra Gradus prohibitos Matrimonium cōtra-
here ausus fuerit, sciat Excommunicationem
incurrere ex Bulla Clementis Papæ V. & ca-
rere omni spe impetrandæ Dispensationis;
Ideò Matrimonium illicò separetur.

Si Sponsalia legitimè contracta aliqua iu-
sta causa fuerint dissoluenda, Id non fiat, nisi
causa in Nostra Curia benè discussa; Si verò
in matrimonio Sponsorū Consensus accesserit,
exploretur prius eorum voluntas à No-
stro Vicario Generali, quibus dissolutis sciāt
Sponsi oriri Impedimentum publicæ hone-
statis, iuxtà Decretum Sac. Congregationis
Conc. ab Alexandro VII. approbatum.

DE SACROSANCTO MISSÆ SACRIFICIO
Caput XXI.

IN Diuino Sacrificio, quod in Missa pera-
gitur, Idem Ille Christus continetur, &
incrueuter immolatur, qui in Ara Crucis se-
mel seipsum Deo Patri crueuter obtulit in-
Peccatorum nostrorum mundamē. Cum igitur
Sacrificium hoc verè propitiatorium sit,
Sacerdotes Contrito Corde, Penitentes cum
metu, magna; reuerentia illud celebrare
debent, vt misericordiam consequantur, &
gratiam inueniant in auxilio opportuno.

Sacerdotes itaq; Saltē Dominicis, festisq;
diebus solemnibus Sacrum peragere non
omittant, Parochi verò legitimo impedimē-

to cessante singulis diebus festiuis, & Domi-
nicis Missam celebrare iubemus (a) In alijs (a) *Cap. quo*
verò diebus ità frequenter celebrent, vt suo *tidie de Con*
muneri satisfaciant (b) *fil. dist. 2. Sac*

Vt autem tantum Sacrificium ea, qua de- *Cong. Epif.*
cet reuerentia fiat, Vnusquisq; antequam ad *23 Decemb.*
celebrandum accedat (c) Sacramentalis Pe- *1603. Nic.*
nientiae lauacro, si quas habet maculas, ter- *in flos. v.*
gat, semel vero, vel bis in hebdomada (d) *Parochus.*
hoc exequi in Domino hortamur, licet nul- *(b) Trid sess*
lius læthalis Culpæ Reum se nouerit esse, ad *23. de refor.*
recipiendum vberiore Gratiae fructum. *cap. 14.*
(c) Trid sess

Animaduertant verò Sacerdotes, vt prius- *13. cap. 7.*
quam Sacris Vestibus sint induti, confitean- *(d) Acta Ec*
tur, nisi alicuius peccati forsitan obliti, remi- *cl. Mediol.*
niscantur. *3. cap. 24. de*
Celebr. Miss.

Benignè Omnes in Domino hortamur, & *cap. 15.*
paterna Charitate monemus, vt antequam
Sacrosanctum Missæ Sacrificium peragant,
recitent Matutinum, & Laudes Ipsius dici,
nisi rationabili causa fuerint impediti.

Nemo celebrare audeat sine Veste talari,
vel saltem in Pagis Nostræ Diœcesis vltra ge-
nua protensa, neque sine Collari sub pena
ducatorum trium pro qualibet Vice, nec Pi-
leolo, & Anulo vtatur, & antequam ad ce-
lebrandum accedat, Missam diligenter per-
quirat, signaculis notet, illamq; attentè, &
deuotè peragat memor quod maledictus est
Ille qui facit opus Dei negligenter.

Et ne circa modum, & Ordinem exeundi
ad celebrandum confusio oriatur, aut ira in-

culcatè Missæ celebrentur, vt plures eodem tempore a^{ct}ualiter existant in Altaribus, mādamus, ne quis ad celebrandum exire p^resumat, nisi Alter ad offertorium peruenerit; Ita vt dicto Ordine seruato duæ tantum Missæ a^{ct}ualiter celebrentur, & ita seruari curet Sacrista sub p^rænis Nostro Arbitrio. Excipimus tamen dies solemnes, in quibus plures Missæ eodem tempore celebrentur. Ad celebrandū p^ræferantur Dignitates, Canonici, Sacerdotes senes, & Valetudinarij.

Dum celebratur à Nobis Missa Pontificalis, vel Cantata, Nobis assistentibus, Nemo ad celebrandum egrediatur, nisi ea expleta. Et cum missa Parochialis habetur, nullus Sacerdos celebrare p^resumat, nisi facta sumptione Sacramenti.

(a) *ac. Con. gr. Conc. die 2. Iul. 1620 Trid. sess. 23 ead. 16. ead. Sac. Congr. 17. Aug. 1670.* Sacerdotes exteros, & Vagos ad Missam celebrandam in eorum Ecclesijs Parochi, & Regulares nullatenus admittant, (a) nisi literas Dimissoriales proprii Ordinarij, & licentiam à Nobis obtentam ostēderint, quod pariter obseruent Omnes Alij Ecclesiarum Rectores, & Sacristæ sub p^rænis Nostro Arbitrio reseruatis. Sacerdotes verò Exteri, qui sine nostra licentia Sacrum facere p^ræsumperint, per duos menses Carceribus mancipentur.

(b) *Syn. Me diol. Decr. 8* In Ecclesijs Monialium solos Confessarios, & Cappellanos Missam celebrare Indulgemus (b) Cæteri verò Sacerdotes in dictis Ecclesijs Sacrum non peragant, nisi de Nostra,
vel

vel Nostri Generalis Vicarij, aut Vicarij Monasterij licentia, sub pœna suspensionis Nobis reservatæ Ipso facto incurrendæ.

Nobis Pontificaliter Celebrantibus, Omnes de Capitulo, & Clero assistant parati: & cum ante Nos transire contingat, etiam si Missæ, & Diuinis Officijs assistamus, Omnes genuflectant, Dignitates verò, & Canonici profundè se inclinent. Celebrans, eiusq; Assistentes sedent in scamno decenter ornato, & panno honesti coloris vestito, in Cornu Epistolæ posito; & dum ad Altare accedunt, vel ab Eo recedunt faciant debitas Genuflectiones, & reuerentias. In Altari, in quo Nos celebrauimus, Nemo eodem die celebrare audeat absq; nostra licentia.

Non recipiantur Onera Missarū perpetua, & Anniuersaria, à quibusuis Capitulis, (a) *(a) Bull. Urb. Congregationibus, Rectoribus, vel Procura- VII. incip. toribus, Nobis inconsultis, sub pœnis Nobis cum sapè benè visis: & in Sacristia adsint Tabellæ, in Nicol. in quibus Missarum numerus sit descriptus cū flos. v. Missa expressione Oneris. Missæ, & Anniuersaria, n. 10.* celebrentur in Ecclesijs, & Altaribus à Fundatoribus præscriptis, & non alibi, (b) *(b) Corrad. nisi ia prax. benef. lib. 2. c. 11. n. 22.* ex rationabili causa à Nobis approbanda, si obligati aliter fecerint, sciant Oneri non satisfacere, & mortaliter peccare. *Barb. de pot. Epi. p. 2. al. leg 24 n 33*

Sacerdotes, qui Missas pro certa Eleemosina celebrandas susceperunt, Eas per Alios celebrari facere nequeant parte eleemosinæ sibi retenta. Eleemosinæ manuales, & quotidiana

næ non recipiantur pro Missis celebrandis, Confirmantes circa hoc Decreta Prædecessoris Nostri Cesonij, & pœna ab eo inflictas, & alias Nobis benè visas.

Missæ post Auroram, & post nonam pro publica commoditate, celebretur singulis diebus per turnum à Dignitatibus, & Canonicis, ac Sacerdotibus, non solum in Nostri Cathedrali, sed in Collegiatis, & Parochialibus nostræ Diœcesis, sub pœna Carolenorum decem, ad præscriptum Constitutionum Synodaliæ Prædecessoris Nostri Episcopi de Diano, sub titulo de Celebratione Missarum. Ante Auroram, vel post meridiem Nemo celebrare audeat, nisi, ex causa Nobis benè visa, excepta Nocte Natiuitatis Domini. Tandem Confirmamus Omnia Decreta emanata in Synodo Diœcesana supradicti Episcopi de Diano de Celebratione Missarum, quæ ad vnguem obseruari præcipimus.

*DE DIGNITATIBVS, CANONICIS, ET
Mansionarijs, Heris Canonicis, & Seruitio Chori Caput XXII.*

IN Ecclesijs præsertim Cathedralibus Dignitates idè institutæ sūt vt Ecclesiastica disciplina augeatur, & Conseruetur; propterea illas obtinentes Alios exemplo, & pietate præcellere, nec non Episcopos (a) Opere, & Officio iuuare debent; Propterea tam Dignitates, quàm Canonici, ceteriq; de Clero
No-

(a) Cap. bi
p. 9 p. Trid.
sess. 24. de

Nobis solemniter Celebrantibus, vel Pontificalia exercentibus assistant, & inseruiant, & dum ad Ecclesiam Cathedralē cum Cappā accedimus, & ab ea recedimus in publicis functionibus (b) Nos comitentur.

(b) Sac. Rit. Cōg. 30. Ian 1610.

Statutis horis Diuina Officia Voce Concordi psallant, & concelebrent (c) Nemo è Choro discedat, nec quidem simplex Sacerdos, nisi Diuinis Officijs expletis. (d) Si verò aliquis ex iusta causa exire impellatur, obtineat prius licentiam à prima Dignitate, vel ab eo, qui eius loco succedit, alioquin pro Absente reputetur, & priuetur Distributionibus illius horæ, vel Missæ. (e) Dictis Distributionibus priuentur etiam, qui ex industria ad vltimum præfiniti Temporis punctum venire distulerint, (f) vel licet præsentēs alta, & intelligibili Voce canere, & recitare neglexerint. (g)

(c) Trid. sess. 24. de refor. cad. 12. Barb. de Canō. cap 31. n. 2.

(d) Sac. Cong. gr. Epist. 13. Ap. 1617.

(e) Eadem. Sac. Cong. vlt. s. Conc. Mediol. p. p. 2. tit. quomodo versan. in Choro.

(f) Conc. Sess. 20. Mor. cap. 20. (g) Megal. in prompt. v. Distrib. n. 8. Barb. de Canon. cap. 44. n. 9. Sac. Rit. Congr. 23. Nouemb 1602.

In festis primæ Classis Nobis absentibus, vel legitimè impeditis Missæ solemnes, alięq; functiones Episcopales celebrentur per Archidiaconū primam Dignitatem post Pontificalem, eoque absente, vel legitimè impedito per Dignitatem subsequētem iuxta Decreta Sac. Congregationis relata per Barbosa in suis Collectaneis, necnon seruata forma Decreti lati per hanc Nostrā Episcopalem Curiam inter Archidiaconum D. Hieronymum Rocca, & D. Antoninum Guidam tunc temporis Archipresbyterum. Diebus verò Dominicis, & festis, Missæ celebrentur

per

per Dignitates, & Canonicos prout in Tabella.

Dignitates, & Canonici inseruiant per se ipsos, si verò legitima subsit causa, valeant substituere iuxta laudabilem, & peruetustā consuetudinem huius Cathedralis, quam Nos confirmamus, & volumus habere locū etiam in Collegiatis Nostræ Diœcesis.

Absentes non lucentur Distributiones quotidianas, quas donari, cedi, aut remitti prohibemus. Si verò taliter Absentes, vel nō inseruientes sic donatas, vel remissas acceperint, sciant se teneri restituere, & illas interefferentibus accrescere.

(a) Trid. sess. 23. Reform. cap. p. & sess. 24. de refor. cap. 12. Residentia Canonorum tanquam specialis obligatio à Sac. Trid. Synodo (a) & Sacris Canonibus grauissimis Verbis commendatur; Ideo si ultra tres menses singulis annis abesse contigerit, sciant quod Nos procedemus contra eos seruata forma dicti Sac. Conc. Trid. & Constitutionum Apostolicarum; Ideo præcipimus, vt in posterum Nemo ex Dignitatibus, & Canonicis Nostræ Cathedralis abesse præsumat, nequidem intra tribus mensibus à Iure Concessis, absque No-

(b) Sac. Cong. gr. 11. Febr. 1623. & 15. Iunij 1647. tra licentia (b) sub pœnis Nostro Arbitrio reseruatis.

Nostra Cathedralis, licet sex Dignitatibus, & quatuordecim Canonicis sit insignita, Chori seruitium in tres hebdomadas diuisum consuetudo demonstret, duæ ex Digni-

gnitatibus, & quatuor ex Canonicis pro singulis hebdomadis inferuiant; tamen aut aduersa valetudine, aut alia legitima causa, hebdomadarijs detentis, numerū sufficientē ad constituendum chorum nō comperimus, ideo Pastoralī sollicitudine impulsī, ac Dei gratia adiuti duodecim Sacerdotēs ex nostri Cleri gremio in Mansionarios, ac Cappellanos in perpetuum eligere, ac instituere studiosē curauimus, quorum quatuor pro qualibet hebdomada, cum alijs duabus Dignitatibus, & quatuor Canonicis Choro inferuiāt, Diuinisq; officijs denarum numerum efficiant, iuxta mentem Regij Psaltri: *in Psalterio decem cordarum psallam tibi*. Eorum electio ad nos, nostrosq; Successores spectare semper habeat, & quos cantu gregoriano peritos esse noscemus, præferri volumus; ideoq; præfatū cantū addiscere non omittant, vt benē psallant Domino in vociferatione, & quæ in eorum institutione præscripta fuere ad vnguē seruare teneantur.

De Gremio Nostri Capituli eligatur Punctator; qui pūctet Omnes Absentes, & in Sa- (a) *Barb. de*
 baro cuiuslibet Hebdomadae cogat illos *Canon. cap.*
 soluere pēnas diuidendas interessentibus (a) 34. n. 16. 340
 & ita inuiolabiliter seruari decernimus. Et *Congreg. 15*
 vt Punctator electus inuiolatē, & religiosē *Febr. 1593.*
 munus suum exequatur, mandamus, quod in *& 28. eiusd.*
 principio suū Officij ad annum duraturi (b) 1605.
 præstet iuramentum de fideliter punctando (c) *Sac. Conc.*
 in manibus Nostri Generalis Vicarij. *gr. Conc. 17*
Mart. 1619

Cantoris munus erit, & in eius defectum *Barb. de Ca-*

sub Cantoris, Chori curam habere, Antiphonas, & Lectiones distribuere, Psalmos intonare facere, & pausam Versiculis indicere, ac inter Canonicos prædicta dicenda assignare iuxta vsum, & Consuetudinem Nostræ Cathedralis.

Nugæ, risus, Colloquia, & similia non mifceâtur dum Diuina Officia in Choro recitântur. Signum Officij detur per pulsationem Campanæ, quo facto Omnes ad Ecclesiam conueniant, & post dimidium horæ à dato signo inchoetur Officium annuente Præfecto Chori, vel Canonico hebdommario. Circa horam feruetur Tabella in Sacristia posita.

Martyrologium Romanum legatur in Tono lectionis alta, & Intelligibili Voce, vt Christi fideles Sanctorum gesta audiant, & imitentur; Necnon inflammentur ad Deuotionem erga Deum, & Venerationem Sanctorum. In reliquis circa Diuinum Officium feruetur Cærimoniale Episcoporum.

Sæculares quacumq; Dignitate fulgentes, dum Diuina Officia celebrantur, vel cantantur Missa, non accedant ad Chorum tam in Nostra Cathedrali, quàm in Parochialibus Nostræ Diœcesis sub pœna Excommunicationis ipso facto incurrendæ, si moniti exire renuerint.

DE ACTIBVS CAPITVLARIBVS
Caput XXIII.

Satis statuere Prædecesores Nostri circa
Actus Capitulares, & præsertim fœlicis
Recordationis Antistes Paulus de Diano in
suis Constitutionibus Synodalibus; Ideo
presenti Nostro Decreto Sancimus Illas ad
vnguem obseruari, quas Nos renouamus, &
Confirmamus.

DE VITA, ET HONESTATE CLERICO-
RVM Caput XXIV.

Nihil est quod Alios magis instruat ad
Cultum Diuinum, & Pietatem, quàm
Vita Clericorum, qui fuerunt in sortem Do-
mini vocati, & super quos Sanctæ Vnctionis
Oleum effusum est; Cum enim à Rebus sæ-
culi in altiorem locum sublatis conspician-
tur, in eos tanquam Speculum cæteri Ocu-
los cōijciunt; quapropter sic decet Cleri-
cos Vitam moresq; suos Componere, vt Eo-
rum Actiones Cunctis afferant Venerationē.

Cum igitur discreta Clericorum Vita non
solum in intrinseco Animi ornatu, sed etiam
in extrinseca Vestium compositione consi-
stat; Ideo Sancimus, vt Ecclesiastici Omnes
modestis, & proprio Ordini Congruentibus
Vestibus, & Talaribus vtantur, (a) cum de-
centi Cingulo nigri Coloris præcinctis. Cete-
ra.

(a) Trid sess.
14. de Refor.
cap. 6.

(c) *Conc. A* ra Indumenta vt sunt Tibialia, Caligæ, & similia sint honesti Coloris (b) Non verò rubei, Cærulei, vel Crocei, Calceamēta pariter nigra sint, sub pēna Carolenorum decem pijs vsibus &c. quorum quarta pars sit capientium. Permittimus tamen, quod dum equitant, vel in Ruribus se conferunt, vtantur Vestibus breuioribus, & Calceamētis Albis.

(a) *Cap. Pro* Comam non nutriant (a) nec Perucca v-
hibemus dist tantur sub pēna ducatorum duodecim, sed
 22. & *Cap.* Capillos ad modestam, & compositam ra-
Clericos de tionem deferant; Itaut Aures pateant, &
Vita, & hon Collares non operiant.
Cler.

(b) *Trid. sess* Qui in Minoribus Ordinibus sunt initiati,
 23. *de Refor.* nisi habitum, & Tonsuram perpetuò gestēt
cap. 6. Fagn. atq; Ecclesiæ, cui sunt adscripti, statutis die-
in 2. p. 3. lib. bus non deseruiant, fori Priuilegio priuen-
Decret. de tur, & meri Laici reputentur (b) si per tres
Imm. Eccl. Vices defecerint. Festis verò, Dominicisq;
cap. peruenit diebus Missæ Cantatæ intersint; Diebus ve-
n. 15. ubi sic rō solemnibus, Vesperis, & Missæ, sub pēnis
refert decisū arbitrio, & Sabato Laudibus B. Mariæ cum
per Sac. Con- superpelliceis.
gr. Conc.

Sacerdotes cessante legitimo impedimen-
 to Missam celebrare non pigeat, Diaconi, &
 & Subdiaconi, diebus festis, & Dominicis,
 Clerici etiam sola prima Tonsura insigniti
 singulis mensibus Confiteantur. Cottam, &
 Biretam habeant, si qui autem vsq; nunc nō
 habent, infrā mensem de Eis se provideant.

Sordibus Artibus, aut alijs negotijs à Iure
 prohibitis non se immisceant, ab Exercitio

Mq-

Medicinæ, pharmacopœ, vel Chirurgiæ, penitus se abstineant sine Nostra licentia inscriptis (c) Negotijs publicis, Vniuersalibus non se immisceant, nec Exactiones functionum fiscalium emant, vel exigant, vel quascumque alias Impositiones Laicales sub pœna Carceris formalis, alijsq; in Sacris Canonibus Communitis.

Renunciatio habitus Clericalis, & fori Priuilegij etiam per Actum publicum facta, nulla sit, & irrita (a) sed fiat Coram Nobis ser. (4) Pignat. ser. Decreto Nostræ Curie mediante, si aliter facta fuerit, dictæ Nostræ Curie, Nostroq; foro subiectos, Clericos renunciantes esse decernimus.

Reassumptio habitus Clericalis non concedatur, nisi capta prius per Curiam Nostram legitima informatione, quod volentes habitum reassumere, Officijs Laicalibus se non miscuerunt, vel ratiocinijs non sint obnoxij, nec aliquo impedimento Canonico irretiti, ita ut ad Sacros Ordines promoueri non possint, quod in Curia Laicali non sint Inquisiti, vel processati; necnon quod tempore sui Clericatus Ecclesiæ cui erant adscripti inseruiuerunt iuxta Sac. Conc. Trid. Decreta, quibus ritè, & rectè probatis, Decreto Nostræ Curie mediante, admittantur ad reassumptionem; Si verò Ipsi non seruatis habitum Clericalem gestare ausi fuerint pœna Carceris, & alijs pro Arbitrio puniantur.

Pro Clericis Coniugatis seruetur Capitulum,

lum, Qui cum Vnicis, & priusquam matrimonium solemniter perficiant, doceant in hac Curia cum Vnica, & Virgine Sponsalia Contraxisse, & Decreto interposito liceat eis habitum Clericalem deferre, & Tonsuram, & Ecclesię inseruire, Si secus fecerint insignia Clericatus non deferant sub pænis à Nobis benè visis.

Si Laicus absq; Nostra licentia habitum Clericalem deferre ausus fuerit, excomunicetur, alijsq; pænis mulctetur.

Quia Arma Clericorum sunt Orationes, & lachrymæ, & proinde prohibentur illa deferre (a) Ideo hac Nostra Synodali lege San-
 36. dist. Cap. cimus quod Nemo Clericorum tum in Mi-
 Porro 16. q. noribus, cum in Sacris Cōstitutis cuiuscūq;
 3. Cap. Non Dignitatis, vel Conditionis existat, siue ad
 Pila 23. q. 8. offendendum Proximum, siue ad se defendendum, aut quouis alio prætēxtu deferat Arma non prohibita absq; Nostra licentia, sub pœna ducatorum Vigintiquinque. Prohibita verò ut sunt Archibuseti, suffiones, Terzette, Stilletti, Cultri acuti, idest Smagliatore, & similes, Clerici ne deferant sub pœna ducatorum Centum, & amissionis Armorum si in fraganti fuerint deprehensi, vel Confiterit de delatione per Tres Testes omni exceptione maiores.

Talis generis Arma nec Domi detinere, (b) sub pœna ducatorum viginti-
 (b) Cap. Cle valeant (b) sub pœna ducatorum viginti-
 ric. de Vita, quinque pijs vsibus &c. Permittimus tamen
 & bon. Cler. retinere Domi Arma non prohibita, & prohi-

hibita de Nostra , vel Noſtri Generalis Vica-
rij licentia in ſcriptis obtenta retinere, & de-
ferre ex iuſta Cauſa, & Nobis benè viſa.

Eccleſiaſtici Omnes ſecunda hora noctis
iam ſignificata non vagentur per Ciuitatem,
& loca (c) niſi vrgente neceſſitate, qua exi- (c) *Conc. Lo*
ſtente, hoc faciant recto tramite , & cum lu- *od, Can. 54.*
mine . Diu , vel noctu non audeant in locis
publicis canere, vel ſonare, nec ſimilia faciē-
tibus ſe associare, (d) ſub pēna rotulorum, (d) *Conc. &*
decem Cerae albæ elaboratæ. *non. cap. 25;*

Se abſtineant ab Ingreſſu Tabernarum e-
dendi , vel bibendi cauſa , niſi in itinere, (e) (e) *Cap. cod.*
& pariter à Choreis . Commellationibus, E- *de Vita, &*
brietatibus, Cœmedijs, Baccanalibus, ludi- *hon. Cler.*
cris, & profanis ſpectaculis, Perſonati vaga-
ri non præſumant ſub pēnis Arbitrio . Ludis
prohibitis, in quibus Sors experitur, vt ſunt
Aleę, Taxilli, & ſimiles (a) non ludant, nec (a) *Cap. Pen*
illis interſint, neq; publicè, neque priuatè, & *de vita, &*
ſi interſuerint, & pactum negauerint, aut lu- *hon. Cler.*
ſerint , & fuerint depræhenſi , vel per Tres *cap. inter*
Teſtes omni exceptione maiores de Viſu , & *Dilect. de,*
Scientia Conſtiterit, ducatorum duodecim, *Exceſſ. Pra-*
pro qualibet Vice pēnam incurrant. Tol-
ramus tamen poſſe ludere priuatè recreatio-
nis cauſa ludis non prohibitis, excepto tem-
pore Quadrageſimæ.

Quia verò nullum maius præiudicium Di-
uinæ bonitati impendi poteſt, quàm ſi
ab Eccleſiaſticis, quos aliorum poſuit Domi-
nus Correctores , prauitatis exempla Laicis

pre-

præbeantur; Ideò ne impudicitia Sordibus
sedentur, præcipimus, vt Mulierum sus-
pectarum cohabitationes omninò fugiant, ne-

(b) *Conc. Ni que senescentes Domi retineant (b) si cum
cen. can. 3. illis scandalum aliquod ortum prius fuit,
cap. Interdi- sub penis Nostro Arbitrio reseruat; Mulie-
xit diff. 3 2. rum Impudicarum Domos non adeant, nec*

tum Meretricibus publicè confabulent sub
librarum decem ceræ Albæ elaboratæ, & car-
ceris arbitrio. Non detineant Domi Mulie-
res, nisi Matrem, Sorores, Consanguineos, vel
Affines vsq; ad secundum gradum, vel alias
à iure permissas sine Nostri licentia in scrip-

(c) *Trid. sess. tis obtenta (c) permittimus tamen habere
25. de refor. famulas non suspectas quinquagenarias, si
cap. 4. non cohabitauerint cum feminis consanguineis,*

vel Affinibus (d) Mulieres, aut Puellas
quacumq; honestate fulgentes legere, scribere,
cantare, vel sonare non doceant, nisi à No-
bis fuerint approbati, inspectis eorum ætate,
& moribus, sub pœna ducatorum decem, alijsq;
prò Arbitrio infligendis.

Procuracionis, vel Aduocationis munus in
Curijs Laicalibus nō exerceant, nisi pro Cau-
sis Ciuilibus, proprijs, Ecclesiarum, vel Mi-
serabilium Personarum (a) Addicta Tribu-
nalia pro exponendis querelis Criminalibus
non accedant, etiam cum protestatione citrà

(a) *Genné. in
prax. cap. 42
n. 9.*

pœnam sanguinis sine Nostri licentia (b) In
scriptis obtenta, nec testimonium ferant in-

(b) *Genné.
ubi sup. n. 9.*

(c) *Cap. Te- dictis Tribunalibus (c) pro Causis Crimina-
limyniis l. 1. libus. In Ciuilibus verò Testimonium perhi-*

9 p.

bere

bere permittimus de Noſtra, vel Noſtri Ge-
 neralis Vicarij licentia in ſcriptis (d) preſti-
 to tamen prius Iuramento in Curia Noſtra,
 de veritate dicenda, ſi ſecus fecerint penas in
 Sacris Canonibus, & Bullis Põtificijs, aliasq;
 ad arbitrium incurrant. Tabellionatus Offi-
 cium in foro tantum Eccleſiaſtico (e) exer-
 cere permittimus.

(d) Cap. Cle-
 ricum de fi-
 deius, cap.
 ſiquidem 1º
 q. p.

(e) Cap. ſicut
 8. ne Cler.
 vel Monac.

Et ne Immunitas conceſſa bonis Clerico-
 rum à Sacris Canonibus in Reuerentiam Ec-
 cleſiaſticæ Dignitatis, aliquando deſeruiat
 ad regendas fallacias Laicorum, & ad frau-
 dandas iuſtas Gabbellas fictis Contraſtibus
 in graue damnum, & præiudicium Tertij;
 Volentes conſulere publicæ, & priuatæ vtili-
 tati, Omnibus Eccleſiaſticis Noſtræ Iurisdic-
 tionis ſubiectis, prohibemus ſub Excomuni-
 cationis pena Nobis reſeruata ipſo facto in-
 currenda, Ne donationum, Venditionum, Ceſ-
 ſionum, permurationum, aut Alios id Gene-
 ris fictos, ſimulatos, & fraudolentos Contra-
 ctus ineant. Si verò hætenus aliquos fece-
 rint, ſub eadem pena reſcindant prout reſciſ-
 ſa, & penitus irrita, ac nulla per Noſtram Cu-
 riam declarari mandamus, Iuraq; & bona
 ipſa Laicis, ad quos ſpectant Illicò, & cum ef-
 fectu reſtituant.

Tandem Sacriſtæ, Eccleſiarumq; Rectores
 ſub penis arbitrio Noſtro non deſcribant in
 Tabella Clericorum illos, qui habitum Cle-
 ricalem dimiſerunt, & de licentia Noſtra, vel
 de facto denuò aſſumpſerunt, niſi à Nobis
 fue-

fuerit mandatum, vt Eos in dicta Tabella
adscribant, & seruitio Ecclesiæ mancipent,
quod etiam seruetur in adnotandis Clericis
nouiter promotis.

DE SEMINARIO.

Caput XXV.

Placuit Diuinæ Prouidentia, à quo bona
cuncta procedunt, post quatuor centum
ānos ab huius Cathedralis Ecclesiæ erectioni
(& si antiquior eiusdē tradatur origo) Ter-
tio Præfulatus Nostri anno Seminarium in-
stituere, quod etiam vrgente Sac. Conc. Trid.
statuto à Nostreis Prædecessoribus comperi-
mus neglectum, in quo possint adolescentes
laudabiliter viuere literis, bonisq; moribus
instrui, & Ecclesiasticam disciplinam addi-
scere. Cumq; antequam Nostra Synodus
Diæcesana Typis mandaretur Prædictū se-
minarium completum non fuerit pro eius
recto, & ordinato regimine, præter regulas
vulgari Idiomate impressas, hoc præsentī Ca-
pite in eadem Synodo inferendo infra scrip-
tas Ordinationes omnino seruandas præscri-
bimus.

I In Seminario pro Alumnis non reci-
piantur, nisi Pauperes, qui saltem annū duo-
decimum attingant, & decimum octauum,
non excedant, sint Diæcesani, bonæ indolis,
Ex legitimo Matrimonio procreati, & Cle-
ricali

li Tonsura insigniti, præstent idoneam cautionem de omnibus reficiendis expensis, si eorum Culpa ex Seminario fuerint dimissi, aut absq; Nostri licentia discesserint, aut ad Sacros Ordines promoueri non Curauerint.

2 Non admittantur, nisi præuio Nostro rescripto, secum deferant utensilia necessaria, pro vestitu, & lectu; necnon superpelliceum cum bireto, officium Beatæ Mariæ Virginis, Coronam, ac alios libros spirituales, aliosq; pro studio necessarios.

3 Conuictores admitti permittimus, qui similibus vestibus vt vtûtur Alumni, induâtur, solutione tamen ducatorum triginta quotannis, anticipatè tamen, facienda pro quolibet semestri. In ingressu tamen, tam Alumni, quàm Conuictores recipiantur seruata forma regularum seminarij.

4 Alumni, & Conuictores nō excedant numerum quadragenarium, qui omnes Rectori obedientiam, & reuerentiam exhibeant.

5 Dominicis, & festiuis diebus in hac Cathedrali intersint officio diuino in Choro; singulis verò diebus gradatim duo ex ipsis interuiant Missis priuatis.

6 Post festum Annunciationis huius Ecclesiæ Titularis, & post eiusdem Virginis Natiuitatem adhibitis ad hoc alijs Examinatoribus subiacere debeant examini circa litterarum profectum, morumq; disciplinam.

7 Rector sit ætate prouectus, probatæ vitæ, & Ecclesiasticæ disciplinæ instructus, qui pi-

as exhortationes ad Clericos sepe peragat, eorū mores diligenter inquirat, inuigilet vt ea, quæ ad spiritualē profectū spectant rectē fiant, delinquentes debitis penis coerceat, sed nullum, nobis inconsultis, expellat, librū conficiat, in quo adnotet tempus, nomen, & Patriam, tam Alumnorum, quàm Conuictorū, ac etiam habeat librū reddituū Seminarij, & expensarum, & singulis mensibus computata reddat Deputatis; & in fine anni Nobis seruata forma Sac. Conc. Trident.

DE LIBERTATE, ET IMMUNITATE
ECCLESIASTICA.

Caput XXVI.

(a) Cap. Non
minus de Im-
mun. Eccles.
cap. Si Impe-
rator 96 dist.
Trid. sess. 25.
de refor. cap.
20.

Præfulum, qui Grægis Dominici verè vo-
lunt esse Pastores, non Mercenarii, præ-
cipuum munus est Immunitatem Sacris Tē-
plis, & Personis Ecclesiasticis Iure Diuino
(a) & Canonicis Sanctionibus concessam, ab
Imperio, & Iudicio Laycorum defendere. In
hoc præ ceteris sollicitudinibus debent esse
peruigiles. Nos igitur ad Præfulatus Apicem
euecti, vt Immunitas, & libertas Ecclesiasti-
ca in sui Iuris plenitudine, & Integritate il-
lesa permaneat his Nostreis Synodalibus Cō-
stitutionibus, quæ sequuntur statuenda decre-
uimus.

Nemo cuiusuis præeminentia, gradus, Di-
gnitatis, aut Officij præterea, vel quouis quæ-
sito

sito colore libertatem, & Immunitatem Ecclesiasticam lædere, minuere, aut violare, auxilium, Consilium, vel fauorem præstare, aut Mandatum publicè, vel occultè scienter dare præsumat; Si hoc fecerit, Excommunicationem Summo Pontifici reservatam (b) Ipso facto incurrat. *(b) Bull. Gregor. xiv. incip. cū alias.*

Quicumque ab hominibus Dei seruitio manciparis Datia, Gabellas, seu Collectas exigere, vel extorquere, aut eorum Bona functionibus Fiscalibus submittere, vel debitas franchitias Ecclis, vel eorum famulis denegare ausi fuerint, Excommunicationis penam ipso iure in Bulla Censuræ latam (a) incurrant. *(a) Bull. Censuræ Can. 13.*
Communitates, Collegia, & Vniuersitates in his Culpabiles, Ecclesiastico Interdicto subiectas declaramus (b) *(b) Cap. quāquam de Cens.*

Qui auctoritate, vel metu, directè, vel indirectè prohibent, ne Venditiones, Cessiones quorumcūq; bonorum, Iurium, & Actionum fiant Ecclesijs, vel Personis Ecclesiasticis, aut ne bona cessa, Vendita, vel donata, Eis tradantur, siue ad præmissa auxilium, consilium, vel auctoritatem dolosè, dederint, aut Ministros Nostræ Curie, eorum officiū exequantur, impedituerint, dictam Excommunicationem latæ sententiæ (c) incurrere declaramus. *(c) Genuen. in prax. cap. 59. Bull. Censuræ Can. 16.*

Si Donationes, cessiones, aut Venditiones Personis Ecclesiasticis factas, fraudulentas, & simulatas esse fuerit præsumptum, Nemini liceat tali prætextu dicta Bona per Ecclesiasticos

cos possessa Impositionibus Laicalibus sub-
 (d) *Sac. Con* mittere, sub eadem Censura, (d) sed dedu-
gr. Imm. 18. cant eorum Iura in Nostra Curia, Iustitiæ
Septēb. 1629 complementum recepturi.

Et 4. Auguſt.
 1643.

Nemo audeat tam per se, quàm per Alios
 capere, extrahere, carcerare, & arrestare sub
 quocumq; prætextu à Locis Sacris, & Immu-
 nibus, nempe ab Ecclesijs, Cēmeterijs, Mona-
 sterijs, Conuentibus, Hospitalibus, Clerico-
 rum Seminarijs, eorum Tectis, Valuis, Sa-
 creſtijs, Atrijs, & alijs Pertinentijs Personas
 ibi existentes etiam in Casibus in Bulla Gre-
 gorij XIV. permissis, sed forma, & Ordine in
 ea præscriptis non seruariis pro qualibet cau-
 sa, vel bono fine; Si secùs fecerint, in Exco-
 municationem in dicta Bulla Gregoriana
 contentam, sciant incidisse, cuius Absolutio
 soli Summo Pontifici (e) est reservata.

(e) *Sac. Con-*
gr sub die 23

Novē. 1617.

approbāt.

Paulo V. Spe

riendiſ violentam perquisitionem facere, vel

vel. decis. 105

n. 43.

Qui verò bona, Arma in supradictis Locis
 existentia, auferre, exequi, siue pro Eis repe-
 riendis violentam perquisitionem facere, vel
 dicta loca obsidere, vel Personas ibi existen-
 tes in Cōpedibus ponere, vel Victualia pro-
 hibere, Reos examinare, citare, Iuramenta,
 exigere, cadauera recognoscere pro capien-
 dis Indicijs, aut alios Actus Iurisdictionales
 facere præsumperit (a) supradicta censura
 illi innodatum declaramus.

(a) *Cap De-*
ces de Imm.

Ecclesi. 6 Spe

rell decis. 51

n. 23.

Iudices Laici, Eorūq; Ministri, & Exequu-
 tores Carcerantes Ecclesiasticos, aut alias
 Personas nostræ Iurisdictioni subiectas sine
 expressa licentia in scriptis obtenta, vel cap-

tos

ros in fraganti Crimine infra spatium viginti horarum ad Nostram Curiam non remittentes, siue contra eos Processus formantes expresso, vel suppresso titulo Clericatus ad finem trahendi illos ad forum Sæcularem, ipso facto sint Excommunicati. Pariter eandem Excommunicationem incurrere decernimus trahentes ad forum Sæcularem Iudicialiter Personas Ecclesiasticas Ecclesiæ seruitio micipatas, Nostræ Curie Ministros, & Alios Nostræ Iurisdictioni tam de Iure, quàm de Consuetudine subiectos pro Causis Ciuilibus, vel Criminalibus.

Si quis ex praua voluntate, & Diabolica persuasione inductus in Ecclesijs, eorumq; gradibus, Ianuis, Atrijs, alijsq; adiacentibus, & Pertinētijs in contemptum Sacrorum Locorum Proximum offenderit, & reliquerit, Auxilium, Consilium, vel fauorem dederit

(b) Ipso facto sit Excommunicatus, nec absol-
uatur Nobis inconsultis, & postquam dictis
Ecclesijs pro modo Culpæ satisfecerit.

(b) *Cap. cum
prò Causa de
sentent. Ex-
com Sper. de
cis. 13. n. 17.*

DE SENTENTIA EXCOMMUNICATIONIS

Caput XXVII.

Licet Excommunicationis gladius Neruus sit Ecclesiasticæ Disciplinæ (a) Er ad continendos Populos valdè salutaris, tamen quia Medicinalis est, non mortalis, disciplinans non eradicans, dummodo Is, in quem
lata

(a) *Trid sess.
de refor. cap.*

lata fuerit, non contemnat. Cautè prouideat Iudex Ecclesiasticus, vt in ea ferenda, (b) *Cap. p. de sobrie* (b) magna; circumspectione se gesserit. *Excom.* rat vt videatur se prosequi quod corrigendis est, & Medentis: Experientia enim docet si temerè, aut leuibus ex causis incutiatur, magis contemni, quàm formidari, & petniciem potius parere, quàm salutem.

Monitoria ad finem reuelationis, & pro Rebus deperditis concedantur à Nostro Vicario Generali cum Clausula, dūmodo supplicantis intersit pro summa ducatorum decem, vel saltem octo, & in subsidium quando alia non potest haberi probatio; Verùm non concedantur si contineant Infamiam, aut lis pendeat, & factæ sint Probationes, vel concernant factum proprium contra Testes nisi in factis antiquis ex præsumptione Obliuionis, vt seruatur in Romana Curia, ex Bulla B. Pij V. III. Decernimus tamen quod Monitoria prædicta non concedantur ad Instantiam Excommunicati publici Peccatoris, & similia.

Per dies octo ante, & post festum Paschatis, Resurrectionis, Natiuitatis Domini, & aliorum festorum solemnum Monitoria nō publicentur, nec illorum vigore procedatur ad fulminationem Excommunicationis. Reuelationes, si quæ fuerint, transmittantur clausæ, & sigillatæ in Nostra Curia, nec ostendātur Partibus, illarumq; Copiæ concedantur cum Clausula de illis vtendis in Ciuilibus
tan-

tantum ; aliàs nullam fidem faciant nec in Iudicio , nec extra . Iudices vero , & Partes secus facientes, sint Ipso Iure excommunicati, & Absolutionem Nobis referuamus.

Excommunicati publicè declarati à Nostra Curia , qui per tres Menses non curauerint Absolutionem impetrare , singulis Dominicis diebus publicentur in Nostra Cathedrali per Subsacristam, & in Diœcesi per Parochos inter Missarum solemnias ; Si prædicti hoc facere neglexerint, multentur pena triû ducatorum pro qualibet Vice . Vt autem Ignorantiæ causa prorsus tollatur, curent Actuarij, & Promothor Fiscalis Nostræ Curie Cedulones , vel eorum Copias affigi (a) (a, Cap. Curia in Valuis Parochialium Ecclesiarû, sub quibus Excommunicati degunt, vt videant , crubescant, & absolui procurent.

Et quia aliquando nonnulli proterui homines Excommunicati Diabolica suasionem industi, dum Sacrosanctum Missæ Sacrificium, & Diuina Officia peraguntur, Ecclesias introire petulanter audent, præcipimus, & in virtute Sanctæ Obedientiæ strictè precipiendo mandamus singulis Animarum Rectoribus, & Sacristis, vt dictos Excommunicatos ab Ecclesijs, in quibus Diuina celebrantur Officia, omnino expellant, & si exire recusaerint (b) aliam maiorem Excommunicationem incurrant, à qua non absoluantur, nisi solutis dictæ Ecclesiæ decem libris Cereæ albæ elaboratæ.

(b) Cde Pron
Mediol.
cap qui iubet
le x. q. 3.

Si

(c) *Trid. sess. 25. de refor. cap. 5. cap. Resecanda 24. q. 3.* Si Excommunicati per Annum indurato animo infordeſcerint, eo elapſo procedatur contra Eos tanquam de Hæreſi ſuſpectos, iuxta S.C.T. Decreta. (c)

DE REBUS ECCLESIAE NON ALIENANDIS, vel Vſurpandis Caput XXVIII.

Paulus II. ſæl. Record. ſua peculiari Conſtitutione ſanciuir non ſolum vt Bona Mobilia prætioſa, ſed etiam Immobilia Dedicata, ex quibus Eccleſiæ, Monafteria, & alia pia Loca teguntur, & illuſtrantur, eorūq; Miniſtri ſibi Alimoniam parant, Non alienentur (a) Verum etiam omne pactum prohibuit, per quod eorum Dominium transferretur, vel Illa diminuuntur cum maximo Diuini Cultus detrimento.

(a) *(Extravag. Ambitioſæ Paul. 11. de reb. Eccl. nō alien.)*

Propterea quicumq; Bona prædicta Eccleſiaſtica quouis modo alienare, hypothecare, & diſtrahere præſumpſerint ſine Aſſenſu Apoſtolico ſciant ſummorum Pontificum Cēſuris eſſe irretitos, & Contractus eſſe nullos.

(b) *Ead. Extravag. Ambitioſæ Clem. VIII. in Bulla edita ſub die 17. Decemb. 1599.* (b) eiſdem Cēſuris, & pænis, nouerint ſe Innodatos Contrahentes, qui in Inſtrumentis apponunt Clauſulam in dictis Alienationibus (reſeruato Aſſenſu Apoſtolico, nec aliter, nec alio modo) ſi interim Emptores Bonorum Eccleſiaſticorum poſſeſſionem adepti fuerint, antequam dictum Aſſenſum conſequantur. Prædictas Cēſuras, & pænas pariter incurrunt Regulares ex Bulla Sanctæ Me-

Memoriæ Urbani VIII. sub die septima Septembris 1624.

Mandamus, & expressè prohibemus sub pœnis in eadem extrauagante contentis, Nullitatis Contractus, & Alijs pro Arbitrio vt Res exiguæ, & Modici valoris non alienentur absq; Nostræ Curiæ Decreto (c) constituto de euidenti Vtilitate, vel necessitate Ecclesiæ; Et in hoc res modici valoris intelliguntur, quæ viginti quinque scuta aurea non excedunt, aut constituunt scuta triginta septem monetæ romanæ circiter. Ad euitandas verò fraudes, præcipimus, vt Fundus, vel Dœmus distrahenda non diuidatur.

Procuratores, Rectores, & Administratores Ecclesiarum, Aliorumq; Piorum Locorū non locent Bona stabilia, nec eorum fructus vendant affinibus, vel Consanguineis intra, secundum Gradum, sub pœna ducatorum decem pijs vsibus; Nec sibi Ipsīs sub eadem pœna. Beneficiati de Iure Patronatus Laicorū nec minus locare audeant bona Beneficij Patronis absq; Nostra licentia in scriptis obtenta. In locandis Bonis stabilibus Ecclesiarū, Piorumq; Locorum, siue eorum fructibus, fiant subhastationes, & accendatur Candela, plusq; offerenti liberentur, & instrumento locationis in scriptis celebrando, describantur Confinia sub pœna ducatorum viginti quinq; Eisdem Ecclesijs applicādorū, & Nullitatis Contractus.

Si Capitalia Censualia Ecclesijs, vel alijs
 O pijs

pijs Locis debita per affrāctionem fuerint extinta, deponantur in Arca Depositi tribus Clauibus obserata adhuc finem constructa, constituto prius de securitate, & indemnitate Ecclesiæ sub eadem pena ducatorum viginti quinque pijs Vsis &c.

Alienantes Bona, super quibus debentur Ecclesijs, & Locis pijs, Iura, Censuræ, seruitutes, vel alij Redditi, si Onera in Alienatione non nominauerint, Excommunicationem, latae sententiæ Ipso facto incurrant. Notarij, Actuarij, Tabelliones tales Contractus celebrantes, qui de prædictis Oneribus contrahentes non interrogauerint, supradictæ Censuræ subiacent, à qua non absoluantur, nisi facta prius dictorum onerum expressione.

Sciant Possessores Bonorum Ecclesiasticorum alienatorum, non ser. de Iure ser. in eadem Censuram esse incursos, Propterea consulent propriam Consciētiam, & infra mensem post Publicationem harum Nostrarum Constitutionum, Bona restituant, si absolui desiderant. Prædicta scientes, & infra Mensem Nobis non reuelantes, maiorem Excommunicationem incurrant.

Si quis Clericus, siue Laicus quacumq; Dignitate præfulgens occupauerit per se, vel per Alios vi, vel timore incusso quouis quaesito Colore Bona Ecclesiarum, Beneficiorū, aliorumq; Piorum Locorum, aut vsurpauerit, vel in proprios Vsus Conuerterit, siue impediuerit eos, ad quos de Iure spectant, fructus

ctus percipere, sit Ipso facto Excommunicatus
alijsq; Penis innodatus, iuxta Decret. Sacror.
Concilior. & præcipuè Sac. Conc. Trid. (a) *(a) Trid sess.*

Parochi Omnes, ceteriq; Animarum Re- *22. de refor.*
ctores infra sex menses conficiant Plateam *cap. 11.*
omnium Bonorum, & Iurium suarum Eccle-
siarum sub pœna ducatorum Viginti quinq;

*DE CONCVBINARIIS, ET MERETRI-
cibus. Caput XXIX.*

GRaue Peccatum est homines solutos
Concubinas habere, grauius Vxoratos,
& Clericos, grauissimum verò Sacerdotes,
quare tanto malo opportunis remedijs pro-
uidere cupientes, statuimus, vt contra Lai-
cos Vtriusq; sexus tali morbo laborantes, si
præuia trina monitione (b) non resipuerint, *(b) Trid sess.*
procedatur ad sententiam Excommunicatio- *24 de refor.*
nis à qua non absoluantur nisi reuera Nostri *matrimon.*
Mandatis obediuerint; Si verò post Censurâ *cap. 3.*
latam pertinaciter perseuerauerint, aggra-
uentur, & reaggrauentur. Mulieres verò Car-
ceribus mancipientur (a) vel in Exilium mit- *(a) Sac. Cong*
tantur, Inuocato etiam brachio sæculari *Conc. 23. Iu-*
quatenus opus. *nij 1623. Tri*

Si Clericos, vel in Sacris Constitutos Con- *den sess. 25.*
cubinarios, vel fornicarios esse constiterit, *de refor. cap.*
monitos, & non resipiscentes, non solùm pœ- *3.*
nis à Sacris Canonibus indistis, sed pecunia- *(b) Trid sess.*
rijs, & Corporalibus coercebimus (b) *25. de refor.*

Et quia Apostolus monet publicè peccan- *cap. 24.*

(c) *Thimoth.* res, palam esse corripiendos (c) Concubina-
p. 101. ed il- ri, Meretrices, & Lenones publici ad Eucha-
lud. 45. dist. risticam Mensam non admittantur, & à Sa-
 cro Altari expellantur, nisi publicè Peniten-
 tiam egerint, super quo Conscientiam Paro-
 chorum oneramus. Si Impenitentes viam.
 Vniuersæ Carnis ingressi fuerint, Ecclesiasti-
 ca careant Sepultura.

DE REGIMINE HOSPITALIS

Caput XXX.

Hospitalia quæcumque siue ab Ecclesia-
 sticis Personis, siue à Laicis regantur,
 & gubernentur, Nostræ Visitationi sint sub-
 iecta. Eorum Bona, & prouentus, siue Red-
 ditus, Personæ Ecclesiasticæ tantum per Nos
 deputandæ administrent, qui fructus, & Elec-
 mosinas in alendis Miserrabilibus Personis, &
 in supellestilibus necessarijs pro Infirmis, &
 Peregrinis impendant, dictaq; Supellestilia
 diligenter custodiant.

Procuratores, & Administratores confici-
 ant Plateam, seu Inuentarium Bonorum Mo-
 bilium, & stabilium, habeant pariter Librum
 dati, & accepti, in quo fideliter describant
 Redditus, & Expensas, & singulis Annis com-
 puta reddant Nobis, vel Nostro Vicario Ge-
 nerali, aut Rationali per Nos deputato.

In hospitali non recipiantur Infirmi, nisi
 habita fide Medici in scriptis, si commo-
 dè haberi poterit, quorum Bona Omnia di-
 ligen-

ligenter conferuentur. Mandamus Rectoribus, seu Gubernatoribus, vt non solum humanis auxilijs Eos adiuuent, sed ingrauescente Morbo, curent quàm citiùs refici Sacris Ecclesiæ Sacramētis, & Morti proximos precibus Ecclesiasticis vsq; ad Vitæ finem comitentur. In omnibus commendamus prædictis Rectoribus, vt Ægrotis, & Peregrinis debita præbeant auxilia pro modo facultatum, & ea, qua decet, Charitate Omnia peragant.

Librum detineant, in quo adnotent Nomina, Cognomina, & Patriam Peregrinorum Defunctorum, necnon Ecclesiam, in qua fuerint sepulti; Si fieri potest, Mors denunciatur Coniunctis, & si aliquod disposuerint, exactè eorum Voluntas adimpleatur.

*DE LEGATIS PIIS EORVMQ;
Exequutionibus Caput XXXI.*

Pastoralis Officij munus exoptulat, vt in eam præcipuè Curam incumbamus, quæ ad fidelium legata celeriter adimplenda, & debitæ exequutioni demãdanda Nos esse Vigiles impellit. Mandamus propterea Omnibus, & singulis Tabellionibus, & Notarijs Laicis, alijsq; Personis tam publicis, quàm priuatis sub pœna Excommunicationis, Ecclesiasticis verò sub pœna ducatorum duodecim alijsq; arbitrio, qui stipulauerint, aut in scriptis redegerint Instrumenta, Testamenta, & Donationes inter Viuos, vel causa Mortis,

Lc-

Legata ad pias Causas, seu ad fauorem Ecclesiarum, Piorum Locorum, vel Miserabilium Personarum, quatenus infra mensem, post obitum Disponentium ea denuncient Nobis, vel Nostro Generali Vicario in Ciuitate, In Diœcesi vero Nostri Vicarijs Foraneis, vel Parochis, qui sub pœnis Nobis beneuolis pecuniarijs, vel corporalibus infrâ quiddecim dierum sparium Nos, vel Nostri Generalem Vicarium certiovent, & Illa transmittent.

Si Hæredes, & Defunctorum successores legata, & pias dispositiones infra tempus à Testatore statutum adimplere neglexerint modo præscripto, à Nobis etiam per Censuras Ecclesiasticas compellentur ex facultate

(a) *Trid. sess.* Nobis tributa (a) à Sacr. Conc. Trid.

2. de refor.
cap. 8.

Prædictæ piæ Dispositiones, & legata non commutentur etiam in melius, nisi Sanctæ Sedis Apostolicæ, & Nostra prius obtenta licentia in scriptis. Si vetò propter aliquod impedimentum exequutio reddatur tardior vel difficilior, hæredes, vel qui adimplere tenentur, Nos consulant, vt illicò prouidere possimus, ne Animæ in Purgatorio existentes in illis flammis crucientur, dilatata exequutione.

Curati, & Animarum Rectores Omnes in Libro Defunctorum, vel in alio ad hoc destinato diligenter describant legata pia, & in Locis, in quibus non adsunt Notarij vice eorum fungantur in conficiendis scripturis dicta-

ſtarum piarum Diſpoſitionum, & Legatorum,
necnon vltimarum Voluntatum, & Electio-
nis Sepulturæ. Aduertant tamen, vt quoties
relinquuntur legata ſibi Iſſis, vel proprijs
Eccleſijs, adſint quinque Teſtes, quorum duo
ſi ſciunt, ſe ſubſcribant, aliàs fidem non fa-
ciant, & legata prædicta ſint irrita, & nulla.

*DE FACULTATE EXIGENDI IVS
ab Inteftato decedentium.*

Caput XXXII.

Vetuftam, & piam Conſuetudinem in
hac Noſtra Dioceſi vſu receptam diſ-
ponendi per Episcopum de aliqua parte Bo-
norum Morientium ab Inteftato pro Illorum
Anima, quam pluries Sac. Congreg. Episco-
porum approbavit, omninò ſeruari manda-
mus. Igitur cum quis ab Inteftato mori cõ-
tigerit, non electa Sepultura, & nulla facta
pia Diſpoſitione pro Anima, eo caſu ſerue-
tur Omninò Conſtitutio fœlicis memoriæ
Innocentij XI. & literæ Circulares Sac. Con-
gregationi ſub die 19. Auguſti 1678.

Quantitas per Episcopum taxata appli-
cerur pro ſuffragio Defuncti, in Celebratione
Miſſarum, vel in alijs Operibus pijs: In De-
terminatione verò entitatis habeatur Ratio
ad Conditionem Defunctorum, & ad Vires
hæreditatis.

Si Hæredes, aliq; Succeſſores pro execu-
tione

tione dictæ piæ Dispositionis contradixerint, vel Bona hæreditaria occupauerint, cōpellantur per Censuras præcedente Citationē etiam per Edictum, & non retardetur humatio Cadaueris, sed statim illud tradatur Ecclesiasticæ Sepulturæ.

DE EXEQVIIS, FVNERYM RITIBVS,

& sepulturis

Caput XXXIII.

Ritus, & Cærimonix quibus Sancta Mater Ecclesia vtitur in tumulandis Defunctorum Corporibus, ea deuotione, & modestia expleri debent, vt ad Animarum Salutem, & Pietatem non ad quæstum institutē videantur; Ideo vt quid cauendū, & quid obseruandum sit in funeribus, & Exequijs omnibus innotescat, infra scripta statuenda curauimus.

Licet humanitatis sit super Mortuos flere, excessiui tamen fletus cum strepitu, & Eiulatu Gentilium mores sapiunt, propterea pro-

8

hibemus sub Excommunicationis pœna Omnibus Christi fidelibus, ne in Parentum, & Coniunctorum obitu superuacaneos, & immoderatos Gemitus adhibeant, A Capillorum, (a) & Genarum dilaniatione se absti-

(a) Sac. Con-

greg. Episco-

por. 20. Aprit

lis 1587 Ni

col. in flosc.

v. sepultura

n. 19.

neant, & ad Mortuos deplorandos Lamentationibus non vtantur.

Cadauera ante solis ortum, vel post Illius Occasum, ad Ecclesiam deferri, & sepeliri prohibemus absq; Nostra, vel Nostri Generalis

ralis

ralis Vicarij licentia. In omnibus Ecclesijs
Nostræ Diœcesis adsit Sepulchrum speciali-
liter constructum pro Ecclesiasticis, & in-
quibus deest, construatur; qui sepeliantur cū
Paramentis suo Ordini Conuenientibus.

Paruuli habeant Sepulcrum ab alijs distin-
ctum, & in Parochijs, in quibus deest confi-
ciatur, (a) permittimus tamen, vt tumulen-
tur in Sepulcro suorum Maiorum.

(a) Sac. Rit.
Congr. 11.
Decembris.
1620. & Sac
Congr. Ep.
21. Octobris
1616.

Electio Sepulturæ fiat ab Infirmis ore pro-
prio. (b) Parochi, ceteriq; Ecclesiastici tam
Seculares, quàm Regulares non alliciant In-
firmos ad eligendam Sepulturam in suis Ec-
clesijs, vel admirandā electam, si contra fe-
cerint, excommunicationem latæ sententiæ
Sedi Apostolicæ referuatam, (c) sciant incur-
rere. Si Parochi nouerint Cadauera efferrī in
alia Ecclesia, & Sepultura sepelienda quàm
in ea, quæ à Defuncto adhuc viuente fuit e-
lecta, non intersint Exequijs sub pœna suspen-
sionis.

(b) Cap. x5.
§. fin. de Se-
pult. in 6.
cap. cum sit
lib. eod. tit.
(c) Clem. Cu-
pientes §. fin.
de pœn.

Qui non electa Sepultura fato cedunt, tu-
mulentur in sepulcro suorum Maiorum, si
verò Maiores illud non habent, sepeliantur
in propria Parochia. Si Vxor decedat sepul-
tura non electa, sepeliatur in Sepulchro Viri,
& vltimi si plures habuit.

Cadauera Laicorum non sepeliantur in
Sepulchro propè Altare, (d) & si aliquod ibi
fuerit tumulatū, transferatur in Aliud eiuf-
dem Ecclesiæ.

(d) Sac. Con-
greg. Episc.
1603.

Ecclesiastici Omnes pro Coniunctis De-
P fun-

functis cuiuscumq; Gradus, non deponant Collare, aliaq; Eccles. insignia sub pœna Excommunicationis ad dignoscendam eorū Gravitatem, & Animi Moderationem.

Pro Funeribus, & pulsatione Campanarū in omnibus Ecclesijs non augeantur stipendia, etiam pro Exteris, sed exigantur solita iuxta vetustam consuetudinem quam omnino seruari præcipimus. Parochis pro stola in associandis Defunctis siue Adultis, siue Paruulis, soluatur tarenū vnum monetæ huius Regni attenta tenuitate Reddituum, Parochialium Nostre Diœcesis, & ita in futurum obseruari mandamus.

Pro Pauperibus, & miserabilibus Defunctis Curati nihil exigant, sed eorum Cadaue-

(a) *Sac. Con-*tra gratis tradantur sepulturæ etiam quo ad
gr. 5. Maij Ius sepulchri (a)
1618.

In associandis Sacerdotibus Defunctis, eorumq; Patre, & Matre, & in Officijs intersint Omnes Ecclesiastici gratis sub pœna Carolenorum trium.

Cadauera Mortuorum non efferantur sepelienda in quibusvis Ecclesijs irrequisito Parocho proprio, qui Stola, & Pluuiali indutus præcedat Omnibus Ecclesiasticis, & Officium faciat super Corpore. Si verò Defunctus in alijs Ecclesijs Regularium sepeliendus erit, Officium fiat à Parocho, vel à Regularibus (b) Cadauer verò semper associetur à proprio Parocho, & Clero, si adest, vsq; ad dictam Ecclesiam.

(b) *Sac. Rit.*
Congreg. 10
Sept. 603.
& 29. Nou.
1932.

Quar-

Quarta funeralis Noſtrę Cathedrali, & Pa-
rochijs debita, cum Defunctus alibi ſepeli-
tur, exigatur prout Iura decernunt, & Lo-
corum Conſuetudo, quę corruptelam nō ſa-
piat, obſervat; & ita inuiolabiliter obſervari
mandamus.

Defuncti non ſepeliantur ante ſex horas,
Si vero morte repentina obierint, (a) poſt (a) Sac. Con
horas viginti quatuor adhibito Medicorum 2^r. 20. Febr.
Conſilio. 1601. Nicol
floſc. v. Ca-
dauera n. p.

Corpora Eccleſiaſticorum tumultanda de-
ferantur ab Eccleſiaſticis, Canonici nempe à
Canonicis, Sacerdotes à Sacerdotibus, & ſic
de ſingulis, Miſſaq; cantetur à Canonico, vel
ſimplici Sacerdote reſpectiuè.

Ordo Charitatis expoſcit, vt ſicut Pręlati
viuentes inuigilent pro Spiritualī ſalutē
Gregis ſibi commiſſi, ita Subditi poſt illius
Obitum pro eius Anima preces ad Deum ef-
fundere debeant. Ideo benignè in Domino
hortamur Omnes Eccleſiaſticos tam huius
Ciuitatis, quàm totius Noſtrę Diœceſis, vt
quotannis celebrent Miſſam Anniuerſariam
pro proximè Defuncto Epīſcopo, & infrā
nouem dies Obitus Miſſam dicant pro Eo,
vel ſaltem faciant Collectam, & prima die
poſt Commemorationem Omnium Defun-
ctorum pariter celebrent Miſſam Solemnem
pro Omnibus Epīſcopis, Sacerdotibus, &
Clericis Defunctis Noſtrę Diœceſis.

Approbamus, Confirmamus, & inuiola-
biliter obſervari mandamus piam Conſue-
tudi-

rudinem qua singuli Sacerdotes Missas celebrare Consueverunt pro Anima Sacerdotis Defuncti.

In festis duplicibus, Dominicisq; diebus nullus Sacerdos celebret Missam de Requie pro Defunctis, nisi presente Corpore, vel pro adimplenda voluntate Testatoris, (b) excepto tamen die Pascatis Resurrectionis. In alijs verò prædictis diebus festiuis presente Corpore, vel pro satisfacienda voluntate Testatoris Missa tantum solemniter de Requie dici potest, non verò Missæ priuatæ, & ita intelligendum est Decretum Sac. Congregationis, ut eadem declarauit.

(b) Sac. Rit.
Congr. 23.
Maij 1607.

DE CONFRATERNITATIBVS LAYCORUM, & Congregationibus

Caput XXXIV.

Sodalitates, & Congregationes Nostræ Diœcesis habeant sua Insignia distincta Illisq; vtantur in Processionibus, alijsq; functionibus Ecclesiasticis, nec ea commutare, vel noua assumere valeant sub pœnis Nobis benè visis, quibus subiacere decernimus, si dimissis antiquis, uti ausi fuerint nouis Constitutionibus, & non approbatis.

Officiales Illarum scilicet Priores, Rectores, vel quocumq; nomine nuncupentur, infra mensem post presentium publicationem exhibeant Nobis, vel Nostro Generali Vicari

cario Librum Statutorum, & Constitutionū,
 vt Illas recognoscere possimus, & quas ap-
 probandas, quas corrigendas esse decerna-
 mus. Nec erigantur in Nostri Diœcesi nouæ
 Confraternitates absq; Nostri licentia, &
 Decreto, (a) Nec in Ecclesijs Regularium cū
 vsu Saccorum (b) sub pœna Excommunica-
 tionis.

(a) Sac. Con-
 greg. 7. Offo
 br. 1613.

Quolibet Anno in die festo illius Sancti,
 sub cuius Auspicijs Confraternitas est ere-
 cta, Priores, Rectores, & cæteri Ministri, nec
 non Fratres congregentur ad sonum Cam-
 panæ, in propria Ecclesia, & eligant nouos
 Officiales de Gremio iuxta Eorum instituta,
 & Decretum Sac. Congregationis, (c) Ele-
 ctio vero non fiat nisi Nobis, vel Nostro Vi-
 cario certioratis, vt Ille, vel Alius Deputa-
 tus assistat ad recipienda Suffragia (a) si al-
 iter Electio fiat irrita sit, & nulla.

(b) Bull. Clē
 VIII. edita
 24. Decemb.
 1604. Sac.
 Congr. die 6
 Decē. 1615.

(c) Sac. Con-
 gr. 18. Iulij
 1549. Relat.
 à Gau. in mā
 v. Confrat.
 n. 10.

Eodem die eligantur Procuratores, qui sin-
 gulis annis Nobis, vel Nostro Generali Vica-
 rio reddant computa eorum Administratio-
 nis tam de redditibus, quàm de eleemosinis
 iuxta Decreta Sac. Conc. Trid. & Sac. Con-
 greg. (b) Prædecessores Consignent Libros,
 aliasq; Scripturas successoribus.

(a) Nicol. in
 flos. v. Con-
 fratern. cap.
 n. 7.
 (b) Trid. sess.
 22. de resor.
 cap. 9. Sac.
 Congregat.
 7. Aprilis
 1622.

Coucubinarij, Vfurarij, Blasphemi, Infames, & facinorosi non eligantur Confratres,
 nec qui fidei rudimenta ignorant, sed probatæ Vitæ, & Famæ, habeatur quoque ratio
 ætatis, & Conditionis.

Cappellanus non eligatur, nisi præuia
 No-

Nostri, vel Nostri Generalis Vicarij approbatione in scriptis obtenta.

In Ecclesijs Confraternitatum Missæ, & Officia Diuina celebrentur ea hora, in qua nō impediuntur preces horariæ, & Conciones in Parochialibus.

Confraternitates antiquæ, & prius Confirmatæ præcedant recentioribus, & posterioribus in Processionibus, alijsq; functionibus Ecclesiasticis, in quibus modestè, deuotè, & ordinatim incedant.

Insuper Confirmamus alia Decreta emanata à Prædecessore Nostro Cæsonio quæ omnino seruari mandamus, quatenus Nostri non refragentur sub pœnis in Eis Contentis.

DE MONIALIBVS.

Caput XXXV.

S Anctimoniales Christo desponsatæ, quæ à seculi fastu se abdicauerunt, & spontanea voluntate Deo Virginitatē deuouerunt, tunc Voja sua reddunt Sponso in Sanctitate, & Iustitia, cum non solū Animi, sed etiam Corporis Candore, & puritate perfulgent, quod vt facilius agere possint, curent seruare Regulas sui Ordinis, Decreta Sac. Conc. Trid. & Summorū Pontificum Constitutiones circa Clausuram.

Feria igitur quarta, vel sexta in singulis qua-

quatuor Anni Temporibus Abbatissa, vel alia ab Ea deputata, Congregatis Omnibus Monialibus alta, & intelligibili voce Italo Idiomate, hora, & loco Congruis legat Bullam B. Pij V. circa Clausuram, & Bullam Clementis VIII. de largitione munerum. Singulis quoque diebus recitetur Caput Vnum Regularum Ordinis, quibus expletis denuò inchoentur, & quæ in his sunt ordinata, observari sedulo curent. Si secus fecerit punietur Abbatissa arbitrio nostro.

Monasteriorum Clausuram inuiolabiliter custodiri legibus Pontificijs sancitum est (a) *(a) Bon. VIII in cap. Per-* Illam igitur ingredi præsumentes etiã Con- *in cap. Peri-* fessarijs, & Medici in casu necessitatis sine *culo de V-* nostra, vel Nostri Vicarij Gener. aut Vicarij *tat. Regul.* Monasterij per Nos deputati licetia in scrip- *in 6. Trid.* tis obtenta, Excommunicationem Nobis refer- *sess. 25. de* uatam Ipso facto incurrant, & ex nunc pro *Regul. cap. 5* tunc Illos incurrisse declaramus, quam etiã *Pius V. in* Bull incip. *Circa Passo-* incurrere decernimus Moniales Illos ingre- *ralis & Gre-* di permittentes. Si Ecclesiastici hoc facere, *gor. XIII. in* ausi fuerint, ab Ordinum exercitio sint sus- *Bull. incip.* pens, & Beneficio, si quod habent, ipso facto *Deo Sacris* priuati.

In Casibus de Iure permissis licentia non concedatur, nisi his conditionibus, nempe dato signo Campanulæ Moniales secretò se contineant, & duæ ex Assistentibus senioribus per Abbatissam electæ simul cum illa, ea, qua decet veneratione, capite, & manibus longo velo opertis, Oculis ad Terram demissis

missis ingredientes recipiant , & vsq; ad exitum comitentur.

(a) *Ex Decr.
Clem. VIII.
edito de An.
1601.*

Ingredientes septa Monasterij ad prauum finem (a) & ad aliquid contra Castitatem agendum, excommunicationem Summo Pontifici reſeruatam ſciant incurrere, qua ligantur pariter Abbatiffa , & Aliæ Moniales ingredi permittentes.

Nemo ſiue Laicus , ſiue Eccleſiaſticus cuiusvis Conditionis exiſtat , accedere audeat ad Collocutoria, Crates, Rotas, vel alibi, vt cum monialibus, Nouitijs, Puellis educandis, vel ſamulis loquatur ſine Noſtra, aut Noſtri Generalis Vicarij licentia, vel Vicarij Monasterij ſub pœna Excommunicationis late ſententiæ Nobis reſeruata, exceptis tamen, Conſanguineis, & Affinibus in primo Gradu, Auunculis, & Nepotibus, quibus ſine licentia cum Monialibus ſibi in dicto gradu Coniunctis, loqui indulgemus. Clerici verò ſine licentia cum Monialibus loquentes, præter dictam ſententiam Excommunicationis, pœnis pro Arbitrio, etiam Carceris punientur.

Eadem Excommunicationis pœna innodentur Moniales, quæ ſine licentia quemlibet ad loquendum admiſerint, vel cum Eo locutæ fuerint; Insuper per menſem ad Collocutorium non accedant, & per Abbatiffam publica, & ſalutari pœnitentia coerceantur. Si verò Abbatiffa hoc facere neglexerit, Noſtrâ Animaduerſionem non effugiet.

Mittentes Monialibus Epiſtolas, ſchedulas

las, vel cuiusvis generis litteras, siue inter-
nuncia de Rebus obscenis, in prædictam Ex-
communicationem incurfos declaramus, pro-
ut etiam recipientes, & legentes, Nuncios,
Mediarores, & Delatores cuiuscumq; ætatis,
& sexus. Moniales non scribant litteras, nec
recipiant ad eas Missas, nisi Abbatissa, aut
Confessario Monasterij sub eadem pœna Ex-
communicationis.

Qui obtinuerint licentiam loquendi cum
Monialibus, non omni tempore, sed horis
congruis ea vtantur, nec loquantur à Porta
Clausuræ, vel loco Confessionis, & Commu-
nionis, sed in Locutorijs Ordinarijs, namira,
& non aliter licentiam fuisse concessam de-
claramus.

Nulla Monialis, vel Conuersa, dona, mu-
nera, pecuniam, aut aliquid aliud etiam Cha-
ritatis, & Eleemosinæ nomine, siue intuitu
cuiuscumq; Personæ tribuat, donet, aut lar-
giatur; Si verò aliquid Modicum dandū vi-
sū fuerit, ex iusta, & rationabili causa, id fiat
habita Abbatissæ Venia.

Puellæ ad Sacrum Virginis habitum, &
numerum Nouitiarum non admittantur, nisi
feruata forma Sac. Conc. Trid, & Sac. Cong.
Decretorum (a) Nempe post expletum duo- (a) *Trid. sess.*
decimum ætatis annum (b) Et explorata di- 25. *de Regul*
ligenter eius voluntate à Nobis, vel à Nostro *cap. 17.*
Vicario Generali, necnon præuio Decreto (b) *Sac. Cõgr.*
Nostræ Curie pro dote assignanda, quæ in *An. 1692.*
Pecunia numerata consistat, (a) & depona- *apud Ganan.*
tur *recep. n. 20.*

Q

(a) *Sac. Congr.* tur penes tutam Personam Ecclesiasticam (b) *gr. 22. c. tēb* Puellæ non Consanguineam, vel Affinem (c) *1645. 13. April. 1646.* a Nobis deputandam, & dum imminet Professio emittenda, pecunia consignetur Procuratori Monasterij, vel alij Personæ Nobis

(b) *Sac. Congr.* fessio emittenda, pecunia consignetur Procuratori Monasterij, vel alij Personæ Nobis *gr. 11. Maij* beuè visæ, vt ea emissa deponatur in Arca. *1546.*

(c) *Sac. Congr.* Depositi Monasterij, vt inuestiatur in tot Bonis stabilibus, vel annuis Redditibus, qui ascendunt ad summā, quæ requiritur pro Dote cuiuscumq; Monialis, per Nos taxanda, iuxta Decreta Sacæ Congr. Durante verò tempore Nouitiatus Parentes, Consanguinei, vel illi, sub quorum cura Puella est, præbeant ei Alimenta (d)

(d) *Trid. sess.* Nouitiæ non recipiantur in Monasterio, *25. de Regul. cap. 16.* nisi, Congregato Capitulo Monialium, ita fuerit conclusum per Vota secreta, Resolutio verò, & acceptatio scribantur in Libro Monasterij.

(e) *Sac. Congr.* Magistra Nouitiarum, non Alia, (e) erudit Nouitias documenta Regularis Disciplina, & ad legendas, & ordinandas horas *gr. 13. Iulij. 3518. Nicol in flos. v. Magistra n. 11.* Canonicas.

Nouitiæ non admitrantur ad professionē, nisi expleto Anno decimo sexto, (f) aliàs *(f) Trid. sess. 25 de Regul. cap 15.* Professio sit nulla; Insuper postquam à Nobis, vel Nostro Generali Vicario, earum fuerit explorata voluntas, an Professionem liberè petant, an timore Coactæ, vel seductæ, & intelligant quid agunt in Professione. (g)

(g) *Nicol in Lucebr. tom.* Emissa professione, Nouitiæ exarceantur per Annum integrum sub Regimine eiusdem

Ma-

Magistræ (h) His peractis nullo existente ^{2. lib. 3 tit.}
 impedimento, habitis votis maioris Partis ^{p. n. 2.}
 Monialium, Nouitia admittatur ad Profes- ^{(q) Sac. Cō-}
 sionem ser. ser. ^{gr. 19. Apr.}

Abbatissæ Munus per triennium duret ex ¹⁶²⁴⁻

Bulla Gregorij XIII. ceteræ verò Ministræ ante dictum Tempus eligi possunt.

Regulæres non loquantur cum Monialibus sibi Coniunctis in primo, & secundo gradu Consanguinitatis sine nostra licentia, quæ non concedatur, nisi seruata forma Decreti Sac. Congreg. editi Kalendis Decemb. 1623. mandante Urbano VIII.

Decretis Sac. Congreg. Concilij, & super Regulæres inherentes, mandamus in Monasterijs Monialium Seiuari inuolabiliter cōmunitatem.

Intra Monialium septa prohibemus Ingressum Pueris, & Puellis etiam in minima ætate Constitutis (a) Si Moniales contrafecerint, pēnas, & Censuras violatæ Clausuræ ^{(a) Sac. Congr. 12. Febr. 1585.}
 incurrant (b) Nec nutriantur Animalia sub ^{(b) Sac. Congr. 12. Iun. 1550.}
 pēna Excommunicationis exceptis ijs, quæ ad communem Necessitatem, & commodum deseruiunt.

Instrumenta Musica sonus, & profanæ Cantilenæ in Clausura nō admittantur. Moniales verò non accedant ad fenestras data opera ad audiēdos Sonus, vel Cantus sub pēna Excommunicationis latæ sententiæ, quā incurrere statuimus canentes, vel Instrumenta Musica pulsantes propè Monasterium.

DE FORO IUDICIALI, EIVSQ;
Officialibus, & Ministris.

CAPVT XXXVI.

Iuris Naturalis præceptum est Ius suum, unicuique tribuere, quod tunc adimpleri dignoscitur, quando Iudices à recto Iustitiæ tramite non recedunt, sed Omnibus indifferenter se præbent, & æqua lance Iustitiam ministrant. Et licet Iustitia in Omnibus Curijs commendetur, In foro tamen Ecclesiastico ea puritate fulgere debet, ut Laicorum Tribunalia exemplum habeant, quod imitetur. At quia Ecclesiasticos à Laicis iudicari non decet, decernimus, & hac nostra Synodali le-

(a) Bull Cle-ge sancimus, Apostolicis Constitutionibus
men. VIII. in inherentes (a) ut Noster Vicarius Generalis,
cip. Eccl. Gr. & Promotor Fiscalis Sacris saltem Ordini.
din. & Bull. bus sint insigniti, Et priusquam Officium ex-
Vrb. VII. in exercere incipiant, in manibus Nostri sura-
cip. decet Ro mentum præstet, & fidei professionem emit-
manuum Pon tant.
tificem.

Causæ Omnes tam Ordinariæ, quam sum-
(b) Crp finē marix debitis terminis, ea qua potest celeri-
litib. & cap tate expediantur ad evitandas Partium Ex-
fin. de Dolo, pensas, & Incommoda (b) Causa verò mer-
& Contum. cedis, salarij, & miserabilium Personarum
icjs. sit sibi terminentur absq; strepitu, & figura Iudicij
quoq; antb. sola facti Veritate inspecta, (c) quæ verò sū-
de mandat. ma triginta Carolenorum non excedunt, ex-
Princ. pe-

pediantur Oretenſus, Partibus tamen auditis.

A ſententijs Diffinitivis non excedentibus ſummam ducatorum quinquaginta moneræ huius Regni, nō admittatur Appellatio ſuſpenſiva, ſed ſententia debitæ executioni demandetur, præſtita tamen per Victorem, fideiuffione de reſtituendis Bonis in Caſu retractationis.

Frangentes Carceres Episcopales, etiam fuga non ſequuta, ſed tantum attentata pēna ducatorum Vigintiquinque, & Strictioris Carceris multentur, vltra pēnam Delicti principalis.

DE NOSTRO VICARIO GENERALI.

CAPVT XXXVII.

Licet Noſter Vicarius Generalis ſit principalis Miniſter Noſtræ Curię, & Nobiscum in tota Diœceſi vnum, & Idem Tribunal efficiat, tamen in Cauſis, quæ ſpecialiter requirunt mandatum, Illud habeat, niſi aliter in literis Patentibus fuerit expreſſum.

Eius præcipuū Munus erit, vt Iuriſdictio- nis, & Immunitatis Eccleſiaſticæ deſenſio (a) *Nicol. in floſ v. Vica- rius ingen.* integerrimè conſeruetur. In Cauſis deciden- dis Acceptionem Perſonarum non habeat, nec Odio, Amore, vel fauore ſe moueat, ſed rectè iudicet iuxta dictum Propheticum, ſi verè vtrique Iuſtitiam loquimini, recta iudicare filij hominum (b) *Pſal. 58.*

In

(c) *Cap. Pre-* In Causis grauioribus, Beneficialibus, &
sertim in 2. Matrimonialibus, Testes coram Eo (c) dili-
gers. Testes genter examinentur per Actuarium.

de Testibus, In Capiendis Informationibus contra Ec-
& Attestat. clesticos pro graui delicto, praesertim in-
in 6.

(d) *Cap p. de* continentiae prudenter se gerat, & secretè
Penit & re- (d) Itaut Omne Scandalum, & Infamia cui-
miss. Cap. si tetur.

peccau. 2. q. p Captura eorum qui ad Sacros Ordines sunt
(a) (Cap. lice- promoti, non decernatur ad solam Partis
re ubi Glos. Instantiam (a) sed praecedente semiplena pro-
& cap. licet batione, vel saltem vehementi praesumptione,
45. dist. ne, Captura verò fiat modestè, & decenter, ne

honor Ecclesiastici Ordinis iniuria intera-
tur, sedulo incumbat, ne quis simul Accusa-
tor, & Testis sit.

Tandem semel in mense, Visitet Archiuū
 Nostrae Curiae, & praecipuè inuigilet, vt Actua-
 rij obseruent ad vnguem Taxam in exigendis
 Emolumentis. Quae omnia sub pena pri-
 uationis Officij seruari mandamus.

DE PROMOTORE FISCALI,
 seu Fisci Patrono.

CAPVT XXXVIII.

ET si in Omnibus Ministris Nostrae Curiae
 fidelitas, & Diligentia desideretur, in
 Promotore verò Fiscali illam illibatam op-
 tamus. Eius munus erit Iura Fisci defende-
 re, Delinquentes diligenter inquirere, & per-
 sequi,

sequi, ne delicta remaneant impunita. Ea sit prædix vigilantia, & integritate, quæ ad hunc Officiū requiruntur.

Caueat ne sordibus Avaritiæ sit fædatus, solitis emolumentis sit contentus, nè muneribus, siue aliquo respectu, vel favore seductus, & morus Crimina Nobis, vel Nostro Generali Vicario non denunciaret; Curet pariter ne satellites Inquisitos opprimant, vel ab Eis præter id quod iustum est, aliquid extorqueant.

Insuper statuimus Citationes ita afficere, si personaliter fuerint notificatæ, vel Domi solitæ habitationis, vel per Affixionem in Casibus de Iure permissis. Acta omnia fiant in Banca, aliàs nulla sint, & pro infectis habeantur, nisi per Actuariū fuerint subscripta cum die, mense, Anno, & nomine Instantis.

DE ACTORVM MAGISTRO

CAPVT XXXIX.

Actorum Magistri imperiti, & prauī Seminarium sunt multorum damnorum, & litium; Ideo vt tanto malo occurramus, decernimus vt Actuarij Nostræ Curiae ante inceptum Officiū Iuramentum præstent de eo fideliter exercendo, & inuiolabiliter obseruando Taxam fori Nostri Ecclesiastici à Nostreis Prædecessoribus Confectam, quam Nos renouandam curauimus, in Temporalibus

libus, & Taxam Innocentianam in Spiritu-
libus, quas appensas in Nostra Cancellaria
continuò esse mandamus, & ultra taxatum
in Eis nihil recipiant; Si aliter exegerint, ad
restitutionem cogētur, Officio priuabuntur,
& alijs penis pro Arbitrio punientur.

Demane, & post prandium hora congrua
ad Curiam accedāt, & Scripturas, Processus,
aliāque documenta in Actis exhibita, tam
publica, quàm priuata, aut ad Curiam spe-
ctantia, benè Custodiant, Clauso Archiuio,
scientes quod de his Omnibus rationem sunt
reddituri.

Cum Testes examinabunt pro quacumq;
Causa, Illos moneant de Viribus Iuramen-
ti, & Periurij, quod etiam obseruent Dele-
gati, & Vicarij Foranei Diœcesis.

Habeant tres libros distinctos in quorum
primo describant Inquisitos cum Nomi-
bus, & Cognominibus, Titulū Inquisitionis,
dies, menses, & Annos, Nomina Accusatoris,
si adest, vel Instantiam Fisci, & cum causæ
fuerint expeditæ, adnotent in Marginibus.

In secundo registrent Approbationes, li-
centias, & Confirmationes Confessorum, Pa-
tentes Prædicatorum, & Seruientium, seu Mi-
nistrorum Nostræ Curie, nec non licentias
pro Eremitis, Questoribus Ecclesiarum, vel
aliorum Locorum cum expressione diei, Cō-
cessionis, & Temporis quo erunt duraturæ.

In tertio adnotent Ordinatos cum Nomi-
nibus,

nibus, Cognominibus, & Patria, die, mense, Anno, & Ordinibus susceptis, & de cuius Ordinarij licētia, si sunt Exteri, vel Breue Apostolicum, si fuerint promoti extra Tempora.

Sedulo incumbant, ne dum scribūt, vel recipiunt scripturas, eas mutilent, vel varient, & integrē excipiant Testium Depositiones tam in defensam, quā in offensam Rei, vel Fisci, & fideliter scribant. Secreta Officij, & Causarum nemini pandant sub pēna priuationis Officij, & alijs pro arbitrio infligēdis.

DE OFFICIO VICARII FORANEI

CAPVT XXXX.

Iurisdictio Vicariorum Foraneorum est limitata; Ideo illam exercere debent iuxta facultatem in Eorum Commissionibus concessam.

Non se ingerant in Causis Ciuilibus, quæ summam duorum ducatorum moneræ huius Regni excedūt, & illas decidunt summarie, si hoc à Nobis fuerit eis specialiter demandatum, & non aliter. Non se intromittant in cognoscendis Causis Criminalibus, quarum cognitionem ad Nostram curiā tantum reseruamus. Si verò agatur de graui delicto, in cuius Inquisitione requiritur maior diligentia, Illico, nullaq; mora interposita, Nos certiores, Nostraq; mandata expectent,

R

& in-

& interim Capiant Probationes de Corpore delicti, & accuratè inuigilent pro captura Reorum.

Pro Criminibus leuibus statim capiant Informationes, & transmittant in hanc Nostram Curiā; Denuncient etiam Omnes excessus Ecclesiasticorum in eorum dirione Commorantium, Transgressores festorum, Turbantes, & Violantes Iurisdictionem, Immunitatem, & libertatem Ecclesiasticam, inferentes damnum Bonis Nostræ Mensæ Episcopalis, vel turbantes, aut occupantes Iura eiusdem; In Locis verò, in quibus non sunt deputati Vicarij Foranei, hoc munus erit Parochorū. Si in præmissis Omnibus, & Singulis tam dicti Vicarij Foranei, quàm Parochi fuerint negligentes, pœna ducatorum viginti quinq; multentur.

Ad dirimendas Controuersias quæ aliquādo oriuntur circa præcedentiam, statuimus, vt Vicarij Foranei in Choro, Processionibus, alijsq; functionibus Ecclesiasticis Digniorum locum obtineant post Archipresbyterum, & Parochum: & in Congregationibus, quæ sūt de Ordine Nostro, in quibus faciendis dictos Vicarios Foraneos Delegatos Constituimus, Omnibus præcedere decernimus.

DE VSVRIS

Caput XXXXI.

Quia in Omnibus ferè Locis ita Vsurarî Crimen inualuit, vt multi quasi licitè eas exerceant, quando ex Vtriusq; Testamēti Pagina, Sacris Canonibus, & Summorum Pontificum Constitutionibus sunt damnatæ; Ideò vt à Nostra Diœcesi hoc detestabile facinus, protinus arceatur, hac Nostra Synod. Sanctione Sancimus, vt nemini liceat aliquid ultra sortem recipere ex pecunia mutuo data, quidquid enim ultra recipitur, Vsuræ est.

Ratione Damni emergentis, tunc mutuàs potest aliquid ultra sortem recipere, quando à principio Illud in pactum fuit deductum, & ad mensuram damni, quod in Rei veritate, euenit, & Creditor euitare non potuit (a) *(a) Bon. de Vsur. q. 3 p. 4. n. 2 & seq (b) in l. 3. ff. de Eo quod cert. loc. & temp. Bon. loc. & n. cit.*

Ratione verò lucri Cessantis, tunc Mutuans aliquid ultra sortem recipere potest, si concurrant requisita Pauli de Castro (b)

Tandè diligenter aduertant Omnes Christi fideles quatenus de Commissis per Eos super hac materia consulant Viros peritos, & timoratæ Cōsciētiæ, & in negotiationibus obseruent ea, quæ Canonistæ, & Summistæ decernunt, & signanter quæ ordinata fuerunt in Constitutionibus B. Pij V. incipien. Cum onus: edita 14. Kal. Febr. 1569. & in alia incipien. In eam edit. 7. Febr. 1571. si contra

fecerint, sciant ad restitutionem teneri, & Diuinam Vltionem non effugere, & à Nohis pēnis pro Arbitrio infligendis, fore multandos.

DE SUPERSTITIONIBVS, MALEFICIIS,
& Alijs huiusmodi.

Caput XXXXII.

(a) *Lenit.*
cap. II.

SI Grex Nobis commissus non seruetur mundus à mortifera omni labe, certè qui tetigerit morticina Eorum, polluetur (a) cumq; nullus maior morbus hominum salutem ledere possit, quam pestifera lues maleficiorum, sortilegiorum, incantationum, & aliarum huius generis superstitionum; Ideo nostro Pastoralis muneri incumbit dictū Gregem Incolumem à prædicto morbo seruare.

Propterea præcipimus, & in Virtute Sanctæ Obedientiæ strictè præcipiendo mandamus Omnibus Christi fidelibus Vtriusq; Sexus, vt non solum ab his penitus se abstineant, nec fidem præbeant sub pēna Excommunicationis Nobis reseruata, vt in nostris Casibus reseruatis habetur; sed etiam sub pēnis

(b) *Bul. Gre-* contentis in Bulla Gregor. XV. (b) Insuper
gor. xv. incip. scientes, vel audientes Personas talia exer-
Omni potent. centes, teneantur Nobis denunciare sub pēnis in dicta Constitutione contentis.

Dei

Exercentes Astrologiam Iudiciariā, affirmando aliqua tanquam definita, & indubia de

de futuris contingentibus, & ab humanis actionibus dependentibus, vel de hominum Natiuitate, penam Excommunicationis latæ sententiæ incurrant iuxta Constitutiones Xixti V. & Urbani VIII. (c) Monemus *(c) Bull. Six-* deniq; Omnes Confessarios tam Seculares, *ti V. incip. Celi, & Ter-* quàm Regulares, vt Sedulo inuigilent ad *re, & Bull. Urb. VIII.* extirpandas alias superstitiones inter Ign- *incip. In seru-* ram Plebem irreptas, quibus vtitur Ad Iste- *sabilis.* ritiam, vel aliud Morbosum genus curandū cum Signis, Characteribus, & Verbis etiam Sacris, nec absoluant talia perpetrantes sine Nostri, vel Nostri Vicarij Generalis licentia seruatis de Iure seruandis. Prohibemus quoque omnia alia, & similia, in quibus tacitè Dæmonis auxilium inuocatur ex antiqua pactione, etiam si falsa specie pietatis efficere se præferant.

DE EXAMINATORIBVS SYNODALIBVS

Caput XXXXIII.

P Ræcipit Sacrum Concilium Tridentinū *(a) Trid. sess. 24. de refor. c. 18.* (a) Vt Episcopi in Synodo Diocessana deputent Examinatores, qui diligenter examinent promouendos ad audiendas Confessiones, vel ad Ordines, aut Beneficia Curata. Nos igitur mandatis dicti Sac. Conc. Trid. & Decretis inherere cupientes, Infra scriptos, quorum Vita, Mores, & Doctrina Nobis innotescunt, & Commendabiles reddunt, eligimus, & deputamus.

EX

EXCAPITVLO NOSTRÆ CATHEDRALIS.

Admodum Reu. V.I.D. D. Hieronymus
 Rocca Prothonot. Apostolicus Archi-
 diaconus, & noster Vicarius Generalis.
 Reu. V.I.D. D. Laurentius Grillo Cantor
 Reu. V.I.D. D. Franciscus Recanati Thesau-
 rarius.
 Reu. D. Thomas de Aquino Archipresbyter.
 Reu. V.I.D. D. Vincentius Malarbi Peniten-
 tiarius.

EXCLERO DICTÆ NOSTRÆ CATHEDRA-
dalis, & Diœcesis.

Sacerdos D. Laurentius Amodeo,
 Reu. V.I.D. D. Marcellus Zerbi Rector
 Sanctæ Christinæ.
 Reu. D. Ioannes Carbone Rector Ruris Pe-
 dauoli.
 Sacerdos D. Ioseph Changemi eiusdem Ru-
 ris.
 Reu. D. Antonius Capuano Rector Mess-
 gnadi Sac. Theol. Professor.
 Reu. D. Ioannes Andreas Potitò Rector Ru-
 ris Sanctæ Georgiæ.
 Reu. D. Elias Monaco Rector Ruris Para-
 chori.
 Qui Examinatores genuflexi ante Reliquias
 Diui Philippi Neri Iuramentum prestite-
 runt quod in quadam Scheda scriptum
 erat tenoris sequentis v.g. Ego

Ego N.N. Examinatoris Officium, quod suscepī, promitto, Spondeo, & Iuro me fideliter, & sincerè quantum in me est, exequuturum, sic Deus me adiuuet, & hę Sanctę Reliquię.

Caveant Examinatores ne Examinandos doceant Ea, de quibus sciunt, vel credunt interrogandos fore, nec Eos cęteris Examinatoribus aliquis ex Ipsis commendet, si hoc egerint, sciant se Deo rationem reddituros.

DE IUDICIBVS SYNODALIBVS.

Caput XXXXIV.

AD præscriptum Sac. Conc. Trid. (a) nominamus, eligimus, & deputamus in- (a) *Trid. sess. 25. cap. 10.*
frascriptos Iudices Synodales, qui à Regularibus in Conseruatores eligi possunt, & quibus Causę Apostolicę sunt delegandę.

Admod. Reu. V.I.D. D. Hieronymus Rocca
Prothonot. Apostol. Archidiaconus No-
strę Cathedralis, & Vicarius Generalis.
Reu. V.I.D. D. Laurentius Grillo Cantor.
Reu. V.I.D. D. Vincētiū Malarbi Canonici-
cus Pēnitentiarius.

Qui genuflexi ante Illustrissimum, & Reuerendissimum Dominum iurauerunt de fideliter exercendo.

DE TESTIBVS SYNODALIBVS

Caput XXXV.

S Acrorum Canonum dispositioni inherētes, volumus in hac nostra Diœcesana Synodo eligantur aliqui Viri spectatæ, & probatæ Vitæ, qui Testes Synodales appellantur, & hi diligenter inquirent, an in Ciuitate, & Diœcesi aliquid emendandū, vel Corrigendum sit, & Nobis vel Nostro Generali Vicario quories opus fuerit, referant, vt cognito Morbo facilius opportuna remedia adhibere possimus, Nomina igitur dictorum Testium sunt infra scripta.

Pro Ciuitate Oppidi, eiusq; Rurib. pertinentib.

Reu. Sacerdos D. Ioseph Paonni
 Reu. Sacerdos D. Petrus Antonius Mō-
 talto.

Reu. Sacerdos D. Octavius Poritò.

Reu. Sacerdos D. Franciscus Germano ab
 Oppido.

Reu. Sacerdos D. Ioannes Baptista Musita-
 no.

Reu. Sacerdos D. Antonius Carbone.

Reu. Sacerdos D. Antonius de Luna, & Tre-
 filico.

Reu. Sacerdos D. Ioseph dell'Oglio.

Reu.

Reu. Sacerdos D. Antonius Facciolo à Vapodio.

Reu. Sacerdos D. Paulinus Laghanà.

Reu. Sacerdos D. Franciscus Romeo à Messignadi.

*Pro Ciuitate Terrenoua eiusq; Ruribus Galatoni,
& Sacroforio Nostra Diacesis.*

Reu. Sacerdos D. Michael Licari
Reu. Sacerdos D. Nicolaus Siciliano.
Reu. Sacerdos D. Sebastianus Scacciori à Terranoua.

Pro Oppido Sancta Cbristina, eiusq; Ruribus.

Reu. Sacerdos D. Antoninus Zinne-
fca.

Reu. Sacerdos D. Antonius Coruino.

Reu. Sacerdos D. Saluator la Scala è Sancta
Christina.

Reu. Sacerdos D. Laurentius Changemi.

Reu. Sacerdos D. Michael Barbaro à Para-
chorio.

Reu. Sacerdos D. Dominicus Germano.

Reu. Sacerdos D. Petrus Paulus Pharaone
à Pedauoli.

Reu. Sacerdos D. Antoninus Penna à Scido.

Reu. Sacerdos D. Vincentius Rytano Can.
Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Georgiæ.

Pro Motta Settizani.

Reu. D. Vincentius Potitò.
 Reu. D. Franciscus Licupullo Mortæ.
 Settizani.

Pro Terra Cofolesi.

Reu. Sacerdos D. Petrus Donato.
 Reu. Sacerdos D. Antoninus Caluo
 eiusdem Terræ,

Pro Terra Castellacis.

Reu. Sacerdos D. Petrus Rytano.
 Reu. Sacerdos D. Ioseph Politi eiusd.
 Terræ.

*Horum Officium erit diligenter inquirere , & sol-
 licite inuestigare sine tamen Iurisdictione,
 hac, quæ sequantur.*

AN quæ in Generali Visitatione, & hac
 Synodo Diæcesana statuta fuere dili-
 genter seruentur; an Parochi reside-
 ant in proprijs Ecclesijs, vel infrà earum
 limites, & an saluti Animarum inuigilent,
 an Immunitas, & libertas Ecclesiastica
 aliquod detrimentum patiantur, & deni-
 que an aliquid corrigendum, vel refor-
 mandum reperiatur. Quæ omnia in se-
 quen-

quenti Diæcesana Synodo, & quando-
cumq; fuerint requisiti, Nobis fideliter re-
ferant, vt Spiritualibus necessitatibus prò-
prio Animo occurrere valeamus,

QVI IN SYNODO INTERVENIRE
Teneantur.

Caput XXXXVI.

Episcono Sacram Synodum celebrante,
interesse tenentur Omnes Dignitates, &
Canonici tam Nostre Cathedralis, quam
Collegiatarum Ecclesiarum Nostre Dioc-
cesis Beneficiati, Cæteri; de Clero, si de-
fecerint penis Nobis bene visis punientur.

*Noro
Ly
Sacram
pag: 46 Labor
Nulla Synodum*

DE CONSTITUTIONIBVS SINODALIBVS
Obseruandis.

Caput XXXXVII.

Constitutiones Omnes, & singulas à Præ-
decessoribus nostris emanatas in præ-
senti Nostra Synodo non expressas, limi-
tatas vel secundum facti, aut temporis
Contingentiam ampliatas confirmamus,
reseruamus tamen Nobis facultatem cõ-
mutandi, moderandi, & relaxandi in to-
rum, vel in partem penas, & censuras ill-
præsentibus, & præcitatis constitutionibus
appositas.

Quaecumque in presenti Synodo statuta sūt,
 Iudicio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ deuotè
 & humiliter submittimus, eiusq; authori-
tati corrigenda, & emendāda subiicimus.

Præsentēs Constitutiones Synodales, & Om-
 nia in eis contenta fuerunt lecta, & publi-
 cata per me Abbatē Thomam de Aquino Archipresbyterum huius Cathedralis
 Ecclesiæ Oppidenſis, sub die vigesima
 mensis Aprilis Anni Milleſimi Sexcentēſi-
 mi Nonageſimi Noni, Indictione Septima
 sub Pontificatu SS. Domini Noſtri Domini
 Innocentijs Diuina Prouidentia Papæ
 XII. coram Illuſtriſſimo, & Reuerendiſſi-
 mo Domino D. Bisantio Fili Patritio Al-
 tamurano Episcopo Oppidenſi, Præſenti-
bus Admodum RR. Dignitatibus, & Ca-
nonicis eiuseſdem Cathedralis, Parochis,
Archipresbyteris, Beneficiarijs, & non Be-
neficiarijs Presbyteris, qui dictas Conſti-
tutiones auditas, & bene intellectas absq;
Contradictione receperunt. In quorum fi-
 dem Inſtante Reuer. Canonico D. Franci-
 ſco de Grana præſentis Synodi Promoto-
 re Fiscalī, præſens publicum Inſtrumentū
 ſcripſi, & ſubſcripſi, meoq; ſolito ſigno ſi-
 gnaui. Datum Oppidi die vigesima prima
 mensis Aprilis 1699.

Ita eſt Ego Abbas Thomas de Aquino Ap:ſt. autho-
ritate Not. ac præſentis Synodi Not. ad fidē &c.

Ego Abbas Thomas de Aquino Apoſtol. Not. manu,
 us

ſignoq; Prop. A. ad fidem &c.

- IN

I N D E X

T I T V L O R V M

in hac Sacra Synodo Contentorum.

D E Fide Orthodoxa, eiusq; professione	fol. 12.
De Blasphemis, & Blasphemia	fol. 12.
Te Doctrina Christiana	fol. 15.
De Verbi Dei Prædicatione	fol. 16.
De Reliquijs, Veneratione Sanctorum, & Miraculis	fol. 18.
De Sacrosanctis Ecclesijs, & Cultu Divino.	fol. 20.
De Observantia festorum	fol. 28.
De diebus festiuis de Præcepto	fol. 30.
De Ieiuniorum Observantia	fol. 32.
De Officio Sacristæ	fol. 34.
De Archiepiscopis, Parochis, alijsq; Curam Animarum habentibus	fol. 36.
De Residentia	fol. 40.
De Sacramentis in Genere	fol. 42.
De Sacramento Baptismi	fol. 44.
De Sacramento Confirmationis	fol. 50.
De Sacramento Pœnitentiæ	fol. 52.
Casus Reservati cum Censura	fol. 58.
Casus Reservati absq; Censura	fol. 60.
De Augustissimo Eucharistiæ Sacramento	fol. 61.
De Sacramento Extremæ Vnctionis	fol. 67.
De Sacramento Ordinis	fol. 69.
De	

<i>De Sacramento Matrimonij</i>	<i>fol. 74.</i>
<i>De Sacrosancto Missæ Sacrificio</i>	<i>fol. 80.</i>
<i>De Dignitatibus, Canoniciis, Mansionarijs, Horis Canonicis, & Servitio Chori</i>	<i>fol. 84.</i>
<i>De Actibus Capitularibus</i>	<i>fol. 89.</i>
<i>De Vita, & Honestate Clericorum</i>	<i>Ibidem.</i>
<i>De Seminario</i>	<i>fol. 96.</i>
<i>De Libertate, & Immunitate Ecclesiastica</i>	<i>fol. 98.</i>
<i>De Sententia Excommunicationis</i>	<i>fol. 101.</i>
<i>De Rebus Ecclesiæ non alienandis, vel usurpandis</i>	<i>fol. 104.</i>
<i>De Concubinarijs, & Meretricibus</i>	<i>fol. 107.</i>
<i>De Regimine Hospitalis</i>	<i>fol. 108.</i>
<i>De Legatis Pijis, eorumq; Exequutoribus</i>	<i>fol. 109.</i>
<i>De Facultate exigendi Ius ab Intestatu decedentium.</i>	<i>fol. 111.</i>
<i>De Exequijs, funerum ritibus, & Sepulturis</i>	<i>fol. 112.</i>
<i>De Confraternitatibus Laicorum, & Congregationibus</i>	<i>fol. 116.</i>
<i>De Monialibus</i>	<i>fol. 118.</i>
<i>De foro Iudiciali, eiusq; Officialibus, & Ministris</i>	<i>fol. 124.</i>
<i>De Vicario Generali</i>	<i>fol. 125.</i>
<i>De Promotore Fiscali, seu Fiscij Patrono</i>	<i>fol. 126.</i>
<i>De Actorum Magistro</i>	<i>fol. 127.</i>
<i>De Officio Vicarij Foranei.</i>	<i>fol. 129.</i>
<i>De Vxoribus</i>	<i>fol. 131.</i>
<i>De Superstitionibus, Maleficijs. & alijs huiusmodi</i>	<i>fol. 132.</i>
<i>De Examinatoribus Synodalibus</i>	<i>fol. 133.</i>
<i>De Iudicibus Synodalibus</i>	<i>fol. 135.</i>
<i>De</i>	

De Testibus Synodalibus

fol. 136.

De his qui in Syodo interesse tenentur

fol. 139.

De Constitutionibus Synodalibus Obser-
mandis

Ibidem

F I N I S.

203

100
200
300
400
500

1000
2000
3000
4000
5000

10000

102
C
35

S

0

16
VITT

16

E

3

Don